

Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

VALSTS VIDES DIENESTA

JELGAVAS REĢIONĀLĀ VIDES PĀRVALDE

Reģistrācijas Nr.90000017078, Kazarmes iela 17A, Jelgava, LV-3007
tālrunis 63023228, fakss 63080666, e-pasts jelgava@jelgava.vvd.gov.lv

Jelgavā

ATĻAUJA A KATEGORIJAS PIESĀRŅOJOŠAI DARBĪBAI Nr.JE12IA0006

Komersanta nosaukums **Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "GAIŽĒNI"**
Juridiskā adrese Valmieras iela 9-5, Cēsis, Cēsu novads, LV-4101
Vienotais reģistrācijas numurs **LV4410109987**
Reģistrācijas datums Uzņēmumu reģistrā **12.04.1995.** komercreģistrā **06.02.2004**

Iekārta: **SIA "GAIŽĒNI" cūkkopības komplekss "TUNKŪNI"**
adrese: **"Brūveri", Brunavas pagasts, Bauska novads, LV-3907**
Valdes loceklis Alex Rasmussens, direktora vietniece Dace Stangaine
e-pasts: dace@livlande.lv
tālrunis 64107780; fakss 64122695
Teritorijas kods: 0400246

Paredzētās piesārņojošās darbības veids atbilstoši likuma "Par piesārņojumu"

1.pielikuma (6) daļas 6.b. punktam – fermas intensīvai cūku audzēšanai, kurās var audzēt vairāk nekā 2000 gaļas cūku, kuru svars pārsniedz 30 kilogramus.

Paredzētās piesārņojošās darbības veids atbilstoši Ministru kabineta 30.11.2010. noteikumu Nr.1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B piesārņojošo darbību veikšanai"

2.pielikuma 1.punkta „enerģētika” 1.1.apakšpunktam – sadedzināšanas iekārtas, kuru ievadītā siltuma jauda ir vairāk nekā 0,2 megavati, ja sadedzināšanas iekārtai saskaņā ar šo noteikumu 1.pielikuma 1.1. vai 1.2.apakšpunktu nav nepieciešama atļauja.

NACE kodi: 01.46 - cūkkopība; 01.50- jauktā lauksaimniecība; 36.00 - ūdens ieguve

Atļaujas iesnieguma pieņemšanas datums: 2012. gada 3. oktobris

Atļauja izsniegta piesārņojošās darbības **uzsākšanai**

Izsniegšanas datums: **2012. gada 12. decembrī uz visu iekārtas darbības laiku**

Direktors

H. Verbelis

Lēmumu par atļaujas izsniegšanu vai atļaujas nosacījumiem var apstrīdēt Vides pārraudzības valsts birojā 30 dienu laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas. Atļaujas nosacījumus var pārskatīt visā tās

darbības termiņa laikā, pamatojoties uz likuma “Par piesārņojumu” 32. panta 3.1. daļu

Saturs

A sadaļa

<i>Vispārīgā informācija par atļauju</i>	3
1. Normatīvie akti, uz kuriem pamatojoties izsniegta atļauja	3
2. Atļaujas derīguma termiņš un jauna iesnieguma iesniegšanas termiņš	5
3. Informācija par to, kam nosūtītas atļaujas kopijas.....	5
4. Norāde par ierobežotas pieejamības informāciju.....	5
5. Citas saņemtās atļaujas un atļaujas, kuras aizstāj šī atļauja.....	5

B sadaļa

<i>Pieteiktā darbība, iesnieguma novērtējums un atļaujas izsniegšanas pamatojums</i>	6
6. Pieteiktās darbības īss apraksts	6
7. Atršanās vietas novērtējums.....	15
8. Lēmuma pieņemšanas procesā iesniegtie priekšlikumi (norādot, kā tie ņemti vērā)	24
9. Iesnieguma novērtējums.....	29

C sadaļa

<i>Atļaujas nosacījumi</i>	60
10. Nosacījumi uzņēmuma darbībai.....	60
11. Resursu izmantošana.....	62
12. Gaisa aizsardzība.....	65
13. Notekūdeņi	67
14. Troksnis.....	69
15. Atkritumi	69
16. Prasības augsnes, grunts, kā arī pazemes ūdeņu aizsardzībai	71
17. Nosacījumi iekārtas darbībai netipiskos apstākļos.....	74
18. Nosacījumi, pārtraucot iekārtas vai tās daļas darbību, lai samazinātu ietekmi uz vidi.....	74
19. Nosacījumi avāriju novēršanai un darbībām ārkārtas situācijās	74
20. Prasības informācijai, kas sniedzama vides institūcijām, ja pārkāpti atļaujas nosacījumi, vai notikusi avārija, kā arī prasības informācijai, kas sniedzama vides aizsardzības institūcijām saskaņā ar Eiropas Piesārņojošo vielu pārneses reģistru, kā to nosaka EP un Padomes 18.01.2006. Regula Nr. 166/2006	75
21. Nosacījumi vides valsts inspektoru regulārām kontrolēm	75

Pielikumi

22. Norādes par datumiem, tai skaitā iesniegumu un to precizējumu vai papildinājumu iesniegšanas datumi, sabiedrības, pašvaldības, citu iestāžu priekšlikumi un operatoru skaidrojumi, protokoli par tikšanos ar operatoru un iestāžu pārstāvjiem – <u>1. pielikums</u>	75-76
23. Iesnieguma kopsavilkums – <u>2. pielikums</u>	76-83
Tabulas – <u>3. pielikums</u>	83-98
Kompleksa "Tunkūni" atrašanās vietas karte – <u>4. pielikums</u>	99
Kompleksa "Tunkūni" ēku un būvju novietojuma shēma – <u>5. pielikums</u>	100
Kompleksa "Tunkūni" ūdensapgādes un notekūdeņu novadīšanas shēma – <u>6. pielikums</u>	101
Kompleksa "Tunkūni" monitoringa novērojumu veikšanas potenciālās vietas – <u>7. pielikums</u>	102
Veselības inspekcijas, Zemgales kontroles nodaļas Atzinums – <u>8. pielikums</u>	103
Bauskas novada Domes Atzinums – <u>9. pielikums</u>	104
Sabiedriskās apspriešanas protokols – <u>10. pielikums</u>	105-113

A SADAĻA

VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA PAR ATĻAUJU

1. Normatīvie akti, uz kuriem pamatojoties izsniegta atļauja:

- 1) Vides aizsardzības likums;
- 2) Likums "Par piesārņojumu";
- 3) Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu"
- 4) Atkritumu apsaimniekošanas likums;
- 5) Aizsargjoslu likums;
- 6) Ķīmisko vielu likums;
- 7) Ūdens apsaimniekošanas likums;
- 8) „Par mērījumu vienotību”;
- 9) Dabas resursu nodokļa likums;
- 10) Valsts statistikas likums;
- 11) Eiropas Komisijas 2003.gada jūlija dokuments "Integrēta piesārņojuma novēršana un kontrole (IPNK). Atsauces dokuments par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem intensīvai cūku un mājputnu audzēšanai";
- 12) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (turpmāk – EK) Nr.1907/2006, kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH);
- 13) EK 16.12.2008.Nr.1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu;
- 14) EK 20.05.2010. Nr.453/2010 ar ko groza EK Nr.1907/2006 un EK 1272/2008;
- 15) EK 16.09.2009. Nr.1005/2009 Par ozona slāni noārdošām vielām un EK 17.05.2006. Nr.842/2006 Par dažām fluorētām siltumnīcefekta gāzēm;
- 16) Ministru kabineta (turpmāk tekstā – MK) 30.11.2010. noteikumi Nr.1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B piesārņojošo darbību veikšanai";
- 17) MK 11.01.2011. noteikumi Nr.33 "Par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem".
- 18) MK 07.07.2009. noteikumi Nr.743 "Cūku labturības prasības";
- 19) MK 02.01.2008. noteikumi Nr.5 "Lauksaimniecības dzīvnieku vispārīgās labturības prasības";
- 20) MK 29.09.2009. noteikumi Nr.1111 "Noteikumi par dzīvnieku barībā un barības sastāvdaļās aizliegtajām vielām un barības nekaitīguma prasībām";
- 21) MK 07.07.2004. noteikumi Nr.628 "Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs";
- 22) MK 25.01.2011. noteikumu Nr.83 "Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi";
- 23) MK 22.04.2003. noteikumi Nr.200 "Par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi";
- 24) MK 20.08.2002. noteikumi Nr.379 "Kārtība, kādā novēršama, ierobežojama un kontrolējama gaisu piesārņojošo vielu emisija no stacionāriem piesārņošanas avotiem";
- 25) MK 03.11.2009. noteikumi Nr. 1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti";
- 26) MK 14.12.2004. noteikumi Nr.1015 "Vides prasības mazo katlumāju apsaimniekošanai";
- 27) MK 06.09.2011. noteikumi Nr.696 "Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība";
- 28) MK 23.12.2003. noteikumi Nr.736 "Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju";

- 29) MK 20.01.2004. noteikumi Nr.43 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika";
- 30) MK 13.01.2009. noteikumi Nr.42 "Noteikumi par pazemes ūdens resursu apzināšanas kārtību un kvalitātes kritērijiem";
- 31) MK 01.01.2003. noteikumi Nr.235 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība";
- 32) MK 09.01.2007. noteikumi Nr.40 "Noteikumi par valsts metroloģiskai kontrolei pakļauto mērīšanas līdzekļu sarakstu";
- 33) MK 05.12.2006. noteikumi Nr.981 "Noteikumi par mērīšanas līdzekļu atkārtoto verificēšanu, verificēšanas sertifikātiem un verificēšanas atzīmēm";
- 34) MK 19.04.2011. noteikumi Nr.302 "Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus";
- 35) MK 21.06.2011. noteikumi Nr.484 "Bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakojšanas, marķēšanas un pārvadājumu uzskaites kārtība";
- 36) MK 13.09.2011. noteikumi Nr.703 "Noteikumi par kārtību, kādā izsniedz un anulē atļauju atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai, kā arī par valsts nodevu un tās maksāšanas kārtību";
- 37) MK 22.11.2011. noteikumi Nr.897 "Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas noteikumi";
- 38) MK 29.06.2010. noteikumi Nr.575 "Noteikumi par ķīmisko vielu un maisījumu uzskaites kārtību un datu bāzi";
- 39) MK 12.03.2002. noteikumi Nr.107 "Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasificēšanas, marķēšanas un iepakojšanas kārtība";
- 40) MK 13.12.2005. noteikumi Nr.949 "Par bīstamo ķīmisko vielu sarakstu";
- 41) MK 23.10.2001. noteikumi Nr.448 "Noteikumi par nepieciešamo izglītības līmeni personām, kuras veic uzņēmējdarbību ar ķīmiskajām vielām un ķīmiskajiem produktiem";
- 42) MK 22.01.2002. noteikumi Nr.34 "Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī";
- 43) MK 12.03.2002. noteikumi Nr.118 "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti";
- 44) MK 17.02.2004. noteikumi Nr.92 "Prasības virszemes ūdeņu, pazemes ūdeņu un aizsargājamo teritoriju monitoringam un monitoringa programmu izstrādei";
- 45) MK 13.07.2004. noteikumi Nr.597 "Vides trokšņa novērtēšanas kārtība";
- 46) MK 27.07.2004. noteikumi Nr.626 "Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos";
- 47) MK 12.07.2011. noteikumi Nr.563 "Noteikumi par īpašiem ierobežojumiem un aizliegumiem attiecībā uz darbībām ar ozona slāni noārdošām vielām un fluorētām siltumnīcefekta gāzēm";
- 48) MK 19.10.2010. noteikumi Nr.983 "Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā";
- 49) MK 19.06.2007. noteikumi Nr.404 "Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju";
- 50) MK 03.11.2009. noteikumi Nr.1293 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem";
- 51) MK 22.12.2008. noteikumi Nr.1075 "Noteikumi par vides aizsardzības valsts statistikas pārskatiem";
- 52) MK 30.03.2010. noteikumi Nr.31 "Noteikumi par Administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību klasifikatoru"
- 53) MK 30.08.2011. noteikumi Nr.666 "Noteikumi par valsts nodevu par atļaujas izsniegšanu

A vai B kategorijas piesārņojošai darbībai, atļaujas nosacījumu pārskatīšanu, kā arī valsts nodevas maksāšanas kārtību un atvieglojumiem".

2. Atļaujas derīguma termiņš un jauna iesnieguma iesniegšanas termiņš

Atļauja A kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai **Nr.JE12IA0006 izsniegta 12.12.2012.**

Saskaņā ar likuma "Par piesārņojumu" 32.panta pirmo daļu un 32.panta trīs divi prim daļu atļauja ir izsniegta **uz visu iekārtas darbības laiku ar pārskatīšanas termiņu ne vēlāk kā 10.12.2019.** Atļaujas nosacījumus reģionālā vides pārvalde pārskata pēc savas vai operatora iniciatīvas, saņemot no operatora iesniegumu būtisku izmaiņu ieviešanas gadījumā, saskaņā ar likuma „Par piesārņojumu” 32 panta trešo, trīs prim un ceturto daļu.

3. Informācija par to, kam nosūtītas atļaujas kopijas (arī elektroniski).

Atļauja A kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai saskaņā ar pastāvošo likumdošanu ir nosūtīta:

- Bauskas novada Domei elektroniski dome@bauska.lv
- Brunavas pagasta pārvaldei elektroniski brunava@bauska.lv
- Veselības inspekcijai, Zemgales kontroles nodaļai elektroniski zemgale@vi.gov.lv.
- Vides pārraudzības Valsts birojam (parakstīta ar drošu elektronisko parakstu), elektroniski irena.grinberga@vpvb.gov.lv, vpvb@vpvb.gov.lv).

4. Norāde par ierobežotas pieejamības informāciju

Ierobežotas pieejamības informācija nav noteikta.

5. Citas saņemtās atļaujas, kuras aizstāj šī atļauja

Līdz šim uzņēmumam nav izsniegtas citas atļaujas, kuras aizstātu šī atļauja.

B SADAĻA

PIETEIKTĀ DARBĪBA, IESNIEGUMA NOVĒRTĒJUMS UN ATĻAUJAS IZSNIEGŠANAS PAMATOJUMS

6. Pieteiktās darbības īss apraksts

SIA "GAIŽĒNI" cūkkopības kompleksa "TUNKŪNI" (turpmāk arī – uzņēmums) ar ražošanas jaudu līdz 22000 nobarojamo cūku darbība Brunavas pagasta "Brūveros" notiks astoņās, ar gaitenīiem savstarpēji savienotās ēkās.

Septiņas no tām paredzētas cūku izvietošanai (turpmāk – cūku novietnes), bet astotajā ēkā, kas novietota cūku novietņu ēku vidusdaļā, atradīsies ēka ar barības sagatavošanas cehu un servisa telpām - personālam u.c. ražošanas tehniskajām vajadzībām.

Katrā cūku novietnes ēkā atradīsies četras nodaļas, kas viena no otras atdalītas ar 3m platu gaiteni. Katrā nodaļā būs izvietoti 48 aizgaldi, kur katrā no tiem paredzētas vietas vidēji 18 dzīvniekiem. Katru nedēļu no vienas novietnes nodaļas nobarotās cūkas tiks izvestas realizācijai un aizgaldi atbrīvoti mazgāšanai un dezinfekcijai.

Kustība kompleksa iekšienē no vienas ražošanas telpas uz otru, vai citām telpām, paredzēta tikai un vienīgi pa ēkas savienojošiem gaitenīiem. Personālam ieeja kompleksā paredzēta caur vienu personāla ieeju.

Cūku novietnes D un Z galos izbūvētas rezerves izejas, kas kalpo kā drošības jeb evakuācijas izejas un nav paredzētas ikdienas lietošanai. Cūku ievietošana novietnē un izvešana notiks, caur speciālo, kompleksa A pusē izbūvēto, cūku transportēšanas ēku.

Ražošanas procesā radīto šķidro mēslu glabāšanu nodrošinās astoņās (8) slēgta tipa kūtsmēslu krātuvēs ar ietilpību 4200m³ katrā.

Ievērojot piesardzības principu un aprēķiniem noteikto minēto vircas tilpummasu 1-1.05t/m³ ¹, glabāšanas kapacitāte iekārtas mēslu krātuvēm aprēķināta 4000 tonnas mēsli katrā jeb 32000 tonnas kopā.

Bez augstākminētajām būvēm, iekārtas darbības nodrošināšanai, teritorijā atradīsies:

- 6 graudu glabāšanas torņi ar ietilpību 1500 tonnas katrs,
- svaru māja, - katlu māja,
- ūdensapgādes artēziskais urbums, - 2 ugunsdzēsības dīķi,
- transformatora ēka,
- būve beigto dzīvnieku uzglabāšanai.

Atļaujai pieteikto iekārtas jaudu 22000 vietas cūkām ar svaru virs 30 kg paredzēts apgūt pakāpeniski, t.i. 1. un 2. būvniecības kārtā līdz 2013. gada pavasarim tiks izveidota cūku novietne 14000 vietām ar šim apjomam nepieciešamajām palīgbūvēm, bet 3.būvniecības kārtas ietvaros papildus tiks izbūvēta novietne 8000 cūku (svarā virs 30 kg) vietām un atsevišķas nepieciešamās palīgbūves (graudu torņi, mēslu krātuves), ko plānots realizēt 2014/2015 gadā. Būvniecības 1. un 2. kārtā tiks izbūvētas pilnai iekārtas darbības jaudai nepieciešamās inženiertehniskās komunikācijas (pievadceļi, ārējie elektro un ūdens apgādes tīkli u.c.) un palīgbūves (barības ražotne, servisa ēka, svaru ēka, beigto dzīvnieku uzglabāšanas būve u.c.).

¹ Uzņēmumu tehniskie noteikumi (nozares standarts). KŪTSMĒSLU IEGUVE UN APSAIMNIEKOŠANA. Latvijas Republikas Zemkopības ministrija; 2008; 35 lpp.

Cūku vietu skaita sadalījums pa novietnēm cūku nobarošanas kompleksā "Tunkūni"

Tabula Nr.B-1

Novietnes Nr.	Cūku aizgaldu skaits	Cūku skaits vid. 1.aizgaldā	Cūku (svarā virs 30kg) skaits iekārtā
Cūku novietne Nr.1	192	18	3456
Cūku novietne Nr.2	192	18	3456
Cūku novietne Nr.3	192	18	3456
Cūku novietne Nr.4	192	18	3456
Cūku novietne Nr.5	192	18	3456
Cūku novietne Nr.6	192	18	3456
Cūku novietne Nr.7	192	18	3456
Dezinfekcijai atbrīvotie aizgaldi	-122	18	-2192
KOPĀ			22000

Iekārtā ražošanas sistēmu kopumā veidos 14 nobarojamo cūku grupas ar 1 nedēļas ražošanas plūsmas intervālu.

Katru nedēļu vienā cūku novietnes nodaļā tiks ievesti 1584 sivēni svarā 30 kg, kurā tie uzturēsies un tiks nobaroti aptuveni 14 nedēļas līdz 100–110 kg svara sasniegšanai.

Pēc tam nobarotie dzīvnieki tiks izvesti no nodaļas un realizēti sadarbības partneru kautuvēs.

Atbrīvotā nodaļa pirms jaunas dzīvnieku grupas ievietošanai, tiks mazgāta un dezinficēta.

Cūku pārvietošana no vienas cūku novietnes nodaļas uz citu, nobarošanas cikla ietvaros nav paredzēta, izņemot gadījumus, kad tas nepieciešams dzīvnieka veselības (slimības) dēļ.

Kopumā gada laikā paredzēts nobarot 80000 cūkas.

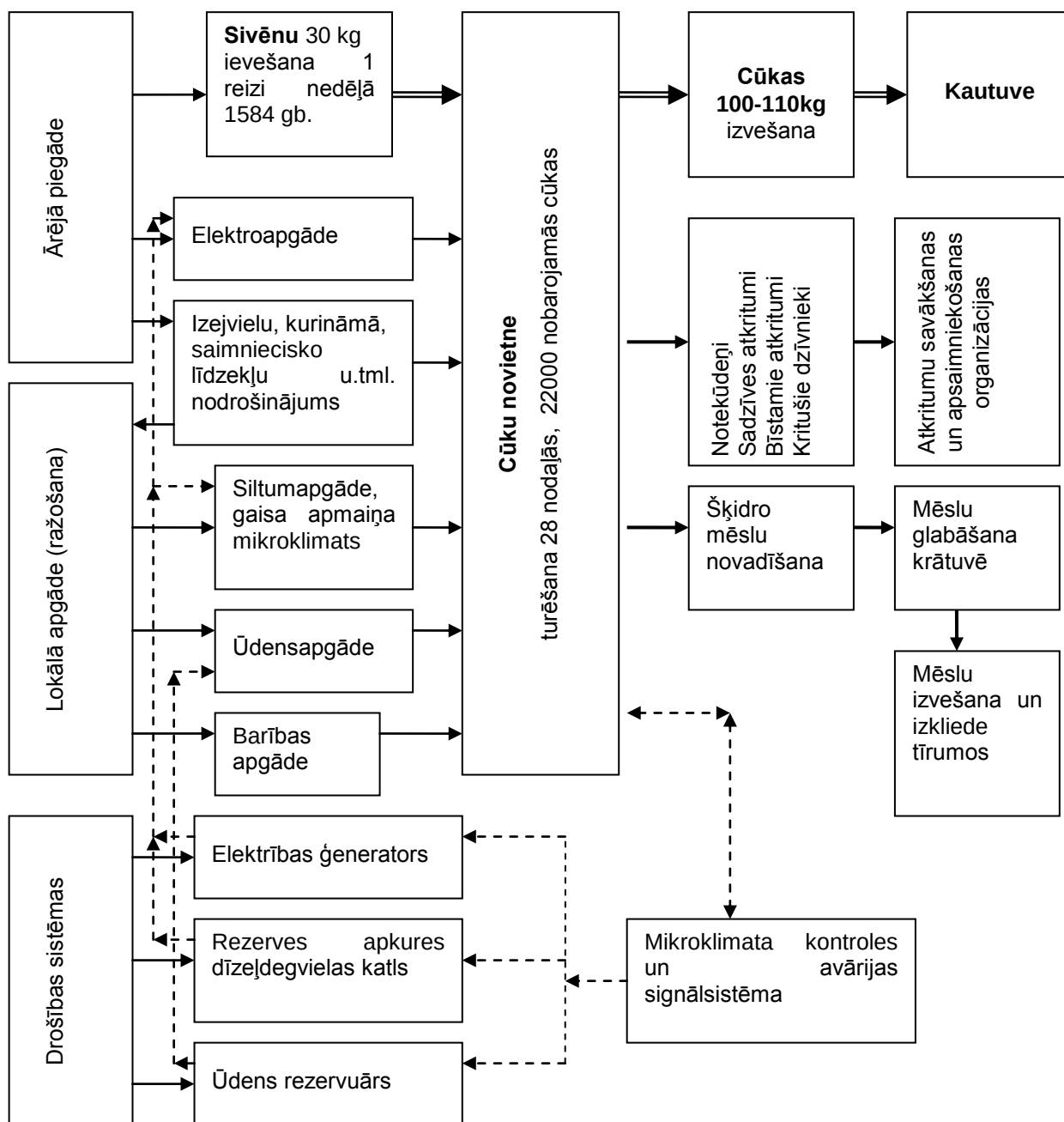
Nobarojamo cūku ražošanas cikla raksturlielumi

Tabula Nr.B-2

Ražošanas plūsmas intervāls	1 nedēļa
Vienā nodaļā ievietoto 30kg sivēnu skaits	786 gb.
Ražošanas nodaļu skaits	28
Vienā ražošanas ciklā cūku skaits Iekārtā	22000 gb.
Ražošanas ciklu skaits gadā	3,67 reizes
Mirstība	1 %
Iekārtā gada laikā nobaroto cūku skaits ar svaru virs 100kg	80000 gb.

Tomēr reālajā ražošanas procesā jāņem vērā vairāki faktori, kas rada atšķirības starp vietu skaitu faktisko cūku skaitu cūku novietnē un ietekmē ražošanas (realizācijas) apjomu:

- 1) ik nedēļu no vienas nodaļas cūkas tiks izvestas uz kautuvi un atbrīvotā nodaļa tiks mazgāta dezinficēta, sagatavota nākamai atšķirto sivēnu ieviešanai, tādējādi pastāv periodi, kad faktiski dzīvnieki atrodas tikai 27 nodaļās;
- 2) dzīvnieku mirstības īpatsvars pirmajās 4 nobarošanas nedēļās (vid. svars 40 – 50 kg) ir salīdzinoši augstāks kā turpmākajā nobarošanas periodā, tāpēc faktiskais dzīvnieku skaits būs mazāks kā 22000 cūkas ;
- 3) ražošanas efektivitātes paaugstināšanās rezultātā var samazināties reālais mirstības koeficients, būt straujāks dzīvsvara pieaugums. Minētā faktora ietekmē gada ražošanas jauda pēc realizēto dzīvnieku skaita var pārsniegt 80000 cūkas gadā.

Paredzams, ka kopējo ražošanas procesu veidos vairāki savstarpēji tieši vai netieši saistīti tehnoloģiskie posmi un procesi:

- 1) sivēnu 30 kg piegāde un to izvietošana cūku novietnes nodaļās;
- 2) labturībai atbilstoša turēšana (T° , gaismas režīma, mītnes platības u.c. nodrošinājums);
- 3) barošana-dzirdināšana (barības vielu, t.sk. ūdens nodrošinājums, barības sagatavošana)
- 4) cūku novietnes nodaļas atbrīvošana un cūku piegāde kautuvei;
- 5) telpu, aprīkojuma, inventāra u.tml. mazgāšana, dezinfekcija;
- 6) mēslu apsaimniekošana (novadīšana, glabāšana, izkliede)
- 7) atkritumu apsaimniekošana, t.sk. kritušo dzīvnieku savākšana-uzglabāšana-utilizācija);
- 8) drošības sistēmas.

Visi šie augstākminēti tehnoloģiskie posmi tika realizēti ievērojot normatīvo aktu prasības, labas lauksaimniecības prakses nosacījumus un izmantojot nozarē labākos tehniski pieejamos paņēmienus.

Ražošanā tiks izmantoti sivēni, kas iegūti no LY (*Landrace, Yorkshire* krustojums) šķirnes sivēnmātes D (*Duroc*) šķirnes kuļiem.

Dzīvnieku turēšanas sistēma

Nobarojamo cūku novietnēs paredzēts izmantot daļēji klāto redeļu grīdas un zemgrīdas vakuuma kūtsmēslu novadīšanas sistēmu. Šāda mītnes sistēma paredz, ka dzīvnieku radītie šķidrie mēsli caur redelēm nonāk zemgrīdas kūtsmēslu kanālos. Iekārtā zemgrīdas uzbūvētajos mēslu kanālos kopumā var uzglabāt līdz 7000 tonnām cūku šķidros mēslus.

Mēslu kanālos tiks izvietotas atveres, kuras atver aptuveni 2 reizes mēnesī un izveidojoties nelielam vakuamam virca tiks novadīta galvenajā caurulē.

Pa galveno cauruli šķidrie mēsli tiks novadīti ārpus cūku novietnes, uz izbūvētajām 8 mēslu krātuvēm, kuru kopējā glabāšanas kapacitāte ir 32000 tonnas.

Paredzēts, ka tikai 2/3 dzīvnieku mītnes grīdas būs klātas ar betona redelēm, bet pārējo daļu veidos viendabīga betona virsma.

Atšķirībā no pilnas redeļu grīdas sistēmas, ar daļēju redeļu grīdas sistēmu tiks panākta mazāka mēslu iztvaikošanas virsma un attiecīgā smaku emisija.

Izvēlētajā mītnes sistēma atbilst labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem un salīdzinot ar atsaucē paņēmieni, NH₃ relatīvais samazinājums ir ap 60 %².

Zemgrīdas kūtsmēslu kanālu ietilpības raksturojums

Tabula Nr. B-3

Novietnes Nr.	Kanālu skaits	Viena kanāla darba tilpums (m ³)	Zemgrīdas kanālos max uzglabājamo mēslu daudzums (tonnas)
Cūku novietne Nr.1	96	10.42	1000
Cūku novietne Nr.2	96	10.42	1000
Cūku novietne Nr.3	96	10.42	1000
Cūku novietne Nr.4	96	10.42	1000
Cūku novietne Nr.5	96	10.42	1000
Cūku novietne Nr.6	96	10.42	1000
Cūku novietne Nr.7	96	10.42	1000
KOPĀ	675		7000

Dzīvnieku mītnēs paredzēts uzstādīt gaisa mitrināšanas iekārtas. Ar regulāru redeļu mitrināšanu cūkas tiks rosinātas urinēt tieši uz redelēm. Bez tam izsmidzinot uz cūkām ūdeni panākta zemāka dzīvnieku ķermeņa temperatūra, līdz ar to samazināts dzīvnieku ķermeņa izgarojumu daudzums, kā arī minimizēts no cūku novietnes emitēto putekļu daudzums.

Cūku novietnes gaisa mitrināšana vislielāko vides efektu dod karstajos vasaras periodos.

² Eiropas komisija. Integrēta piesārņojuma novēršana un kontrole (IPNK). Atsaucē dokuments par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem Intensīvai cūku un mājputnu audzēšanai. 2003. gada jūlijs; p. 4.6.4.3.; 236. lpp.

Dzīvnieku novietnes tiks aprīkotas ar pilnībā automatizētu ventilācijas un klimata kontroles sistēmu, veicinot energoresursu ekonomiju. Fermā tiks izmantota mehāniskā ventilācijas sistēma ar izlīdzinātu ieplūstošā un izplūstošā gaisa spiedienu (0 Pa). Ventilācijas iekārta nodrošinās temperatūras kontroli un minimālu ventilācijas ātrumu ziemā. Gaisa piespiedu pieplūde un izplūde nodrošināta caur cūku novietnes jumtā iemontētiem skursteņiem.

Cūku novietnes temperatūras režīms tiks sabalansēts ar ārējiem klimatiskajiem apstākļiem, dzīvnieku grupas vajadzībām un labturības nosacījumiem.

Dzīvnieku mītņu apgaismojumam tiks izmantotas dienasgaismas lampas, kas salīdzinot ar kvēlspuldzēm ir zemas enerģijas avots.

Dzīvnieku labturības nodrošināšana:

- Visiem dzīvniekiem ikdienas kā rotaļu materiāls tiks izdalīti salmi;
- Visas cūku novietnes nodaļas nodrošinātas ar dabīgo apgaismojumu;
- Cūku novietnēs ierīkots arī 100 Lux mākslīgais apgaismojums;
- Visiem dzīvniekiem tiks dota barības deva, kas atbilst katras dzīvnieku grupas vajadzībām, svara pieaugumam;
- Ar ventilācijas, apkures sistēmu un klimatkontroles iekārtām cūku novietnēs tiks uzturēta nemainīga temperatūra, kas atbilst katras dzīvnieku grupas vajadzībām;
- Personāls veic dzīvnieku apraudzību vairākas reizes dienā.

Cūku veselības nodrošināšana:

- Ražošanas tehnoloģiskais cikls ir sadalīts pa nodaļām un dzīvnieku grupām ar maksimāli izvairīties no iespējamās slimību pārnesanas starp dzīvnieku grupām un nodaļām.
- Stingra kontrole ieejai cūku novietnēs, ar obligātu mazgāšanos dušā kā darbiniekiem, tā citai, ienākošai personai.
- Cūku novietnēs netiks ienestas lietas un mantas, kas nav ar garantiju notīrītas un dezinficētas.
- Ap visām kompleksa ēkām tiks izveidota robežjosla no minimums 50 cm oļiem (jūras akmeņi 8 – 12 cm diametrā), lai atvairītu žurku invāziju.
- Gar visām ēku ārsienām tiks izvietotas žurku apkarošanas kastes.

Personāla kvalifikācijas nodrošināšana

Fermas darbinieki pirms darbu uzsākšanas tiks iepazīstināti ar lietoto ražošanas sistēmu un apmācīti darbā ar tehnoloģiskajām iekārtām un instruēti drošības jautājumos. Darbiniekiem tiks izsniegta speciāli izstrādāta cūkkopības rokasgrāmata, kas ietver ne tikai ikdienā veicamo darba plānu un instrukcijas, bet sniedz sīku aprakstu par cūku grupu barošanu, kā arī kārtību kādā veicama medicīniskā aprūpe, t.sk. vakcinācija.

Ne retāk kā reizi mēnesī notiks ražošanas efektivitātes datu analīze, pamatojoties uz kuru tiks vērtētas darbinieku kompetences. Vienlaicīgi tiks aktualizēta informācija gan par normatīvo aktu prasībām, gan ražošanas un darba organizāciju.

Barošanas stratēģija, barības sagatavošana dzīvnieku ēdināšanai

Iekārtā pielietotā barošanas stratēģija līdzsvaro cūku augšanai nepieciešamo enerģijas daudzumu, aminoskābes, minerālvielas un vitamīnus ar barības vielu sagremojamību. Dažādām cūku vecuma grupām, dzīvsvaram, tiks izmantotas atšķirīgas barības receptūras.

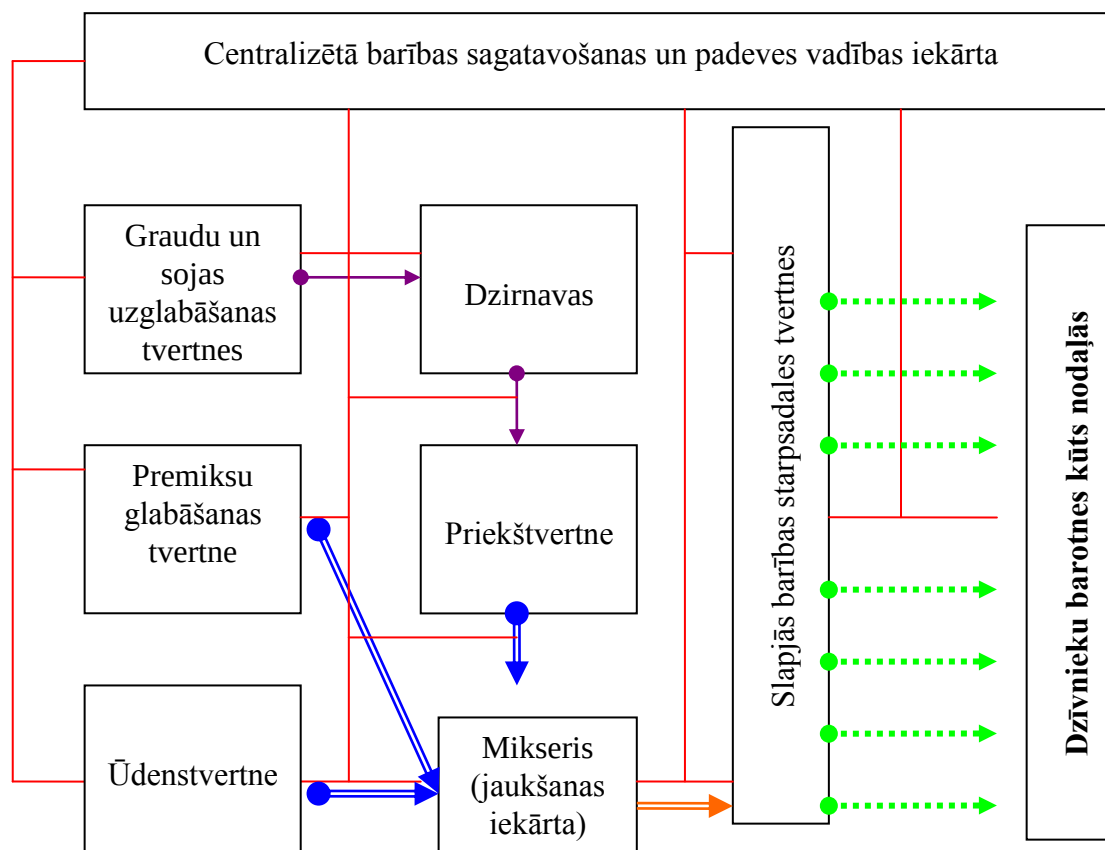
Barošanas pasākumi veicina slāpekļa atkritumu daudzuma samazinājumu no nesagremota vai katabolizēta slāpekļa, kas pēc tam tiks izvadīti ar urīnu.

Barības receptēs tiks izmantotas sintētiskās aminoskābes un tajā pat laikā samazināts kopējā proteīna daudzums, bet fitāzes pievienošana barībai samazinās kopējo fosfora saturu barībā. Barības receptūra ik pa laikam tiks mainīta, lai nodrošinātu sabalansētu barības vielu līmeni, bet nepaaugstinātu slāpekļa, fosfora līmeni šķidrajos mēšlos.

Fosfora samazinājums barībā par 0,1 %, izmantojot fitāzi, kaujamām cūkām dod fosfora izdalījumu samazinājumu par 25 – 35 %. Tādējādi fermā tiks nodrošināta barības vielu (N (slāpekļi) un P (fosfors)) atkritumu daudzuma samazināšanā cūku mēšlos un izrietošās emisijas. Dzīvnieku ēdināšanai nepieciešamā barība tiks gatavota uz vietas kompleksā tur izvietotajā barības sagatavošanas nodaļā un iekārtā.

Barības sagatavošanas un padeves posma tehnoloģiskā shēma

Shēma Nr.B-2

Barības sagatavošanas iekārta sastāvā ietilpst:

- tvertnes izejvielu glabāšanai un padevei (graudi, soja, premiksi, ūdens);
- graudu dzirnavas;
- izejvielu maisītāja (miksera);
- gatavās barības starpsadales tvertnes;
- centralizētā vadības iekārtas.

Graudi un soja no glabāšanas tvertnēm tiks padoti uz dzirnavām samalšanai. Samaltie graudi un soja no dzirnavām nonāk, pirms miksera esošajā, priekšvertnē. Tālāk uz mikseri vienlaicīgi tiks nosūti samaltie graudi, soja, no uzglabāšanas tvertnēm – citas barības vielas.

Barības sastāvdaļas mikserī tiks ievadītas tādā kārtībā un daudzumā, kādu to paredz datorizētajā barības sagatavošanas programmā uzstādītā barības receptūra.

No miksera gatavā barība pa padeves vadiem tiks iesūkņēta pirms dzīvnieku mītņu barotnēm izvietotajās starpsadalītājvertnēs. No starpsadalītājvertnēm barība noteiktā laikā tiks padota un papildīta attiecīgās nodaļas cūku barotnēs. Paredzēts, ka viens dzīvnieks barību saņem 4 reizes dienā noteiktā laikā. Tas nozīmē, ka mītnes ietvaros noteiktā laikā barība no starpsadalītājvertnēm tiks piegādāta noteiktam skaitam cūciņu. Pēc starpsadalītājvertnes iztukšošanas, tajā tiks iepildīta barība, kas tālāk tiks padota citas grupas cūkām.

Šķidrmēslu uzglabāšana, apsaimniekošana.

Iekārtā saražoto cūku šķidro mēslu glabāšanai kopumā paredzētas 8 slēgta tipa betona tvertnes, kur katras krātuves glabāšanas kapacitāte ir 4000 tonnas un kopējā glabāšanas jauda 32000 tonnas. Mēslu krātuvju izbūve plānota pakāpeniski, vadoties no faktiski uzbūvētas cūku novietnes jaudas. 2013. gada pavasarī cūku novietnē apgūtā ražošanas jauda būs 14000 cūku vietas. Līdz ar to sākotnēji šķidrie mēsli tiks glabāti 4 krātuvēs, bet līdz 2014.gada pavasarim papildus izbūvēta vēl viena krātuve.

Pie pilna apjoma ražošanas jaudas - 22000 nobarojamo cūku vietas, papildus izbūvētajām 5 krātuvēm, tiks izbūvētas 3 krātuves, tādējādi kopumā nodrošinot glabāšanas kapacitāti 32000 tonnas, kas atbilst 8,7 mēnešu glabāšanas ilgumam.

Krātuves pamatne un sienas ir no betona plātnēm, kas savienojuma vietās aizpildītas ar betona masu, tādējādi atbilstoši LPTP sienas ir necaurlaidīgas, aizsargātas pret rūšēšanu, iespējamām mehāniskām, siltuma vai ķīmiskām ietekmēm kā rezultātā tiks izslēgta piesārņojošo vielu nonāksanu augsne. Krātuves nosegtas ar speciālu, gaisu necaurlaidīgu tenta tipa jumta segumu, kas praktiski nepieļauj piesārņojošo vielu un smaku emisiju gaisā.

Saskaņā ar LPTP datiem telts tipa segumi nodrošina amonjaka un smakas emisijas samazinājumu vidēji par 90%, bet pavasarī/vasarā par 94%.³

Krātuves tiks iztukšotas 2x gadā pavasarī un rudenī. Mēslus pirms to izvešanas, krātuvē sajauks viendabīgā masā. Slēgto krātuvju iztukšošanu un šķidro mēslu izvešanu operators veiks ar saviem tehniskajiem līdzekļiem. Iesūknēšana mēslu izvešanas tehnikā tiks veikta ar speciālu sūkņu un šļūteņu palīdzību pa tiešo no krātuves.

Mēsli tiks izmantoti augsnes mēslošanai. Pamatojoties uz savstarpēji noslēgtajām vienošanām, mēslus operators izklieš citu komersantu un privātpersonu apsaimniekotajās lauksaimniecības zemes platībās. Pie atļaujai pieteiktās Iekārtas jaudas 22000 cūku vietas, mēslu izkliedei nepieciešama 1412 ha lauksaimniecības zeme (aprēķinu skat. atļaujas 9.7.punktā), bet vienošanās noslēgtas par mēslu izkliedi 1720 ha platībā, kas nodrošina pietiekami lielu rezervi, lai augsnē nenonāktu paaugstināts nitrātu daudzums.

Jāpiezīmē, ka vismaz līdz 2015. gadam iekārtas jauda būs 14000 nobarojamo cūku vietas, kur aprēķinot pēc metodikas, šķidrmēslu izkliedei nepieciešami 896,8 ha lauksaimniecības zeme.

Šķidro kūtsmēslu transportēšana un izkliede

Šķidro kūtsmēslu izvešanu un izkliedi veiks operators ar saviem tehniskajiem līdzekļiem uz citu personu apsaimniekotajām lauksaimniecībā izmantojamām zemēm Brunavas, Ceraukstes, Codes un Mežotnes pagastos.

Vairāk kā 1020 ha no mēslu izkliedei paredzētās lauksaimniecības zemju platības izvietotas Brunavas pagastā, no kurām ~ 950ha atrodas 4 km rādiusā ap iekārtas teritoriju.

Ceraukstes pagasta teritorijā šķidrmēsli tiks izvesti uz tūriem ~350ha platībā, Mežotnes pagastā ~310ha platībā un Codes pagastā ~40 ha platībā.

No mēslošanai paredzēto lauku platības operators ir izslēdzis tās platības, kurās saskaņā ar normatīvajiem aktiem gar virszemes ūdenstecēm un grāvjiem noteikta 10m aizsargjoslas un nav pieļaujama augsnes mēslošana.

Bez tam ievērojot IVN procedūras laikā iesniegto eksperta – ornitologa atzinumu (skat. http://www.l4.lv/upload_file/Nosleguma_Zinojums_att_31.03.2009.pdf) Paņemūnes dabas liegumam tuvējos laukos kūtsmēslu izkliede tiks veikta tikai rudens sezonā.

Mēslu transportēšanu operators paredzējis veikt ar divu veidu tehniskajiem līdzekļiem- mēslu sūknēšana pa cauruļvadiem un izvešana ar ātrgaitas cisternas autotransportu.

³ Eiropas komisija. Integrēta piesārņojuma novēršana un kontrole (IPNK). Atsauces dokuments par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem Intensīvai cūku un mājputnu audzēšanai. 2003. gada jūlijs - 254.lpp

Cauruļvadu transportēšanas paņēmieni tiks izmantoti iekārtai tuvējo tīrumu mēslošanai Brunavas pagastā aptuveni 950 ha platībā, kas izvietoti ~4 km rādiusā no cūku novietnes mēslu krātuvēm.

Mēslu transportēšanas iekārtas darbību nodrošina sūknis un uztinamo cauruļvadu ierīce, caur kuru no mēslu krātuves izsūknētie mēsli tiek novadīti uz mēslošanai paredzētajā tīrumā novietoto mēslu izkliedes tehniku.

Operatora izvēlētais mēslu transportēšanas iekārtas *Agrometer DP/APV* un izkliedes tehnikas jauda nodrošina mēslu izkliedi ~125 tonnas/stundā.

No vides aizsardzības viedokļa cauruļvadu sūknēšanas paņēmienam ir vairākas būtiskas priekšrocības: ceļi netiek noslogoti ar papildus autotransportu, mēslu izvešanu un izkliedi iespējams veikt daudz efektīvāk un īsākā laika periodā.

Tādējādi ievērojami tiek mazinātas iespējamās neērtības, kas apkārtējiem iedzīvotājiem varētu rasties mēslu izvešanas un izkliedes periodā.

Mēslu cauruļvadu transportēšanas iekārtu operators iegādāsies līdz 2013. gada rudenim un tā kā galvenā tehnika tiks izmantota līdz brīdim, kamēr cūku novietnes jauda būs 14000 nobarojamo cūku vietas. Pie šīs iekārtas jaudas un izmantotā cauruļvada transportēšanas paņēmiena, kopumā gada laikā mēslu izkliedei būs nepieciešamas 19 darba dienas.

Iekārtai sasniedzot jaudu 22000 nobarojamo cūku vietas (plānots 2015.gadā) mēslu transportēšana un izkliede tiks veikta arī tīrumos, kas izvietoti Ceraukstes pagastā un nepieciešamības gadījumā Mežotnes un Codes pagastos.

Papildus Brunavas pagastā izvietotajiem laukiem izmantotajai cauruļvadu transportēšanas iekārtai, mēslu transportēšanu uz attālākajiem laukiem operators veiks ar ātrgaitas kravas cisternas autotransportu.

Slēgtā kravas auto cisternā no mēslu krātuves tiks iesūknēti 25 tonnas mēsli, kas tiks pārvesti uz attālākajiem mēslošanas laukiem un pārsūknēti specializētajā mēslu izkliedei paredzētajā tehnikā, ar kuru tālāk jau tiek veikta mēslu izkliede augsnē.

Šim mērķim operators paredzējis iegādāties atsevišķu kultivatora tipa šķidro kūtsmēslu iestrādes agregātu, kas nodrošina mēslu iestrādi augsnē 5 – 15 cm dziļumā, kā arī šļūteņu tipa augsnes virsmēslošanas agregātu.

Mēslu transportēšanu slēgtā autotransporta cisternā, operators izvēlējies, lai izslēgtu smaku emisijas transportēšanas laikā un neradītu smaku traucējumus iedzīvotājiem maršrutos, kas virzās caur blīvāk apdzīvotajām vietām Grenctāles pienotava, Ceraukste, Mūsa, Code, Bērmuiža, Garoza un Bauska pilsētu.

Mēslu transportēšanas ar ātrgaitas autotransportcisternu neradīs traucējumus vispārējai ceļu satiksmei un transporta kustībai, kas ir īpaši nozīmīgi, izmantojot Valsts autoceļu A7 Rīga – Bauska – Lietuvas robeža (Grenctāle).

Paredzams, ka gada laikā ar autocisternu tiks transportētas ~ 14 400 tonnas šķidrmēslu un kopumā veikti 576 reisi. Mēslu izvešanas laikā plānots veikt vidēji 20 reusus dienā, kopumā gada laikā patērējot ~29 darba dienas. Jāpiezīmē, ka mēslu izvešanu ar cauruļvadu sūknēšanas paņēmieni un autotransportu operators veiks paralēli, tādējādi kopumā mēslu izvešanai kopējais laiks netiek prognozēts ilgāks kā 30 darba dienas gada laikā.

Apkure

Siltuma nodrošināšanai dzīvnieku mītnē un personāla telpās siltumenerģiju paredzēts saražot vietējā katlu mājā, kā kurināmo izmantojot skaidu granulas. Apkures jaudas nepieciešamību nosaka pamatojoties uz āra temperatūru līdz -20 °C un nepieciešamo telpu iekšējo temperatūru atkarībā no konkrētā ražošanas cikla nodaļas siltuma režīma. Paredzētā siltuma ražošanai nepieciešamā katla *GD Turbo* nominālā jauda ir 200 kW (ievadītā jauda 222 kW).

Ūdens ieguve un izmantošana

Ūdens apgādes nodrošināšanai tiks izmantots kompleksa teritorijā ierīkotais artēziskais urbums "Brūveri", kas reģistrēts LVĢMC datu bāzē "Urbumi" ar Nr.11812. Urbuma ekspluatācijas debits 5 l/sec. Urbumā uzstādīts sūknis *Calpeda 4SD 15-23* ar max sūknēšanas jaudu 350l/min – ūdens ieguves maksimālais daudzums 157 680m³ gadā jeb 432 m³/diennaktī. Iekārtā ūdeni paredzējis izlietot:

- dzīvnieku dzirdināšanai,
- cūku novietnes un aizgaldu mazgāšanai, dezinfekcijai;
- personāla sanitārajām un sadzīves vajadzībām.

Cūkkopības kompleksa "Tunkūni" ražošanas vajadzībām nepieciešamais ūdens daudzums

Tabula Nr. B-4

Patērētāju veids	Skaits gadā	Ūdens uz 1 cūku gadā (m ³)		Ūdens patēriņa daudzums gadā (m ³)			
		Dzeramais ūdens	Mazgāšanas ūdens	Dzeramais ūdens	Mazgāšanas ūdens	Higiēnas un sadzīves vajadzības	Pavisam KOPĀ
Nobarojamās cūkas	80000	0,8	0,1	64 000	8 000		72 000
Personāls						500	500
Kopā gadā (m³)				64 000	8 000	500	72 500
Kopā dienā (m ³)				175,3	22,0	1,4	198,7

Dīzeļdegvielas uzglabāšana un izmantošana

Iekārtas teritorijā paredzēts uzstādīt speciālu, dīzeļdegvielas uzglabāšanai paredzētu, dubultsienām aprīkotu rezervuāru ar tilpumu 2,5 m³. Darba zonā ap degvielas rezervuāru un uzpildes vietu izveidots betona pretinfiltrācijas segums.

Dīzeļdegvielas krājums nepieciešams, lai nodrošinātu rezerves elektroenerģijas ražošanas ģeneratora darbību ārējās elektroapgādes traucējumu gadījumā.

Dīzeļģeneratora jauda ir 150 kW un degvielas patēriņš vidēji 32 litri stundā. Operators ir paredzējis, ka gada laikā elektrības ģeneratora varētu tikt izlietota 1 tonna dīzeļdegvielas.

Reservuāru operators izmantos arī transporta vajadzībām nepieciešamās degvielas uzglabāšanai. Gada laikā operators paredzējis, ka transporta vajadzībām caur rezervuāru tiks pārsūknētas 50 tonnas degviela.

Stāvlaukumi transporta novietošanai.

Iekārtas teritorijā nav paredzēts stāvlaukumi smagā autotransporta ilglaicīgai novietošanai un uzglabāšanai. Smagā transporta iebraukšana/izbraukšana iekārtas teritorijā tiks pieļauta tikai nobarošanai paredzēto sivēnu ievēšanai vai realizācijai paredzētu cūku izvešanai, kā arī ražošanai nepieciešamo izejvielu vai materiāli/tehnisko līdzekļu piegādei. Pie pilnas iekārtas jaudas 22000 nobarojamo cūku vietas, mēslu izvešanas laikā iekārtas teritorijā iebrauks un izbrauks 25 tonnīgās ātrgaitas kravas autocisterna, bet tās uzglabāšanas mēslu izvešanas starpposmā iekārtas teritorijā nenotiks.

Iekārtas teritorijā izveidotajā iekšpagalmā darba laikā operators paredzējis izvietot, personāla

vajadzībām izmantojamās vieglās automašīnas.

Gruntsūdens un virszemes ūdeņu monitoringa

Pirms būvniecības darbu uzsākšanas un izrietoši arī pirms iekārtas - nobarojamo cūku, ar svaru virs 30kg - novietnes darbības uzsākšanas, ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras ietvaros, tika veikta pazemes un virszemes ūdeņu kvalitātes stāvokļa fiksācija.

Šie rezultāti tiks izmantoti kā bāzes atskaites dati, veicot turpmāko virszemes un pazemes ūdeņu monitoringu. Iespējamā gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu piesārņojuma novēršanai un kontrolei, uzsākot iekārtas darbību, operators ir paredzējis izveidot jaunu gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu novērošanas monitoringa tīklu, kur 5 urbumi paredzēti pazemes ūdeņu un 4 punkti virszemes ūdeņu paraugu ņemšanai.

Jaunie gruntsūdens novērošanas urbumi tiks izvietoti tā, lai tie aptvertu visu iekārtas teritoriju un kontrolētu tajā pieplūstošā un aizplūstošā gruntsūdeņa kvalitāti.

Paredzētais monitoringa tīkls ir iekārtas teritoriju visaptverošs, līdz ar to operators uzskata, ka tiks nodrošināta kontrole par iekārtas iespējamo ietekmi uz virszemes un grunts ūdeņu kvalitāti. Paraugi tiks analizēti un ūdens kvalitāte tiks noteikta atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Operators 26.09.2012. Pārvaldē iesniedza un 10.10.2012. tika saskaņota vides monitoringa programma. Kompleksa "Tunkūni" monitoringa novērojumu veikšanas potenciālās vietas skat. atļaujas **7.pielikumā**.

Darba stundas, darbinieku skaits, paredzētais piesārņojošās darbības uzsākšanas laiks.

Cūku nobarošanas komplekss darbosies nepārtrauktā režīmā un tās funkcionēšanu ārpus normālā darba laika kontrolē elektroniskās drošības sistēmas. Darbinieki fermā, strādās pēc slīdošā/maiņu grafika vidēji pa astoņām stundām dienā un piecām dienām nedēļā.

Iekārtā plānots nodarbināt 10 darbiniekus.

Paredzētai darbībai veikts Ietekmes uz vidi novērtējums, par kuru 13.05.2009. Vides pārraudzības Valsts birojs izsniedza atzinumu Nr.10 un 25.05.2009. Brunavas pagasta padome pieņēma lēmumu, ar paredzētās darbības akceptu (protokola izraksta 6.punkts).

Paredzētai darbībai Pārvalde 29.05.2009 ir izsniegusi tehniskos Noteikumus Nr.JE09TN0137. Iekārtas būvniecība uzsākta 2011. gada beigās.

Piesārņojošo darbību paredzēts uzsākt 2012. gada janvārī.

Līdz 2013. gada sākumam paredzēts nodot ekspluatācijā novietni 14000 nobarojamo cūku vietām. 3.kārtas būvniecību un novietnes paplašināšanu par 8000 nobarojamo cūku vietām iecerēts uzsākt un pabeigt 2015. gadā.

7. Atrašanās vietas novērtējums

Nobarojamo cūku ēku komplekss izvietots uz uzņēmumam SIA „Tunkūni” piederošā zemes gabala „Brūveri” 19 ha platībā ar kadastra Nr. 4046 014 00797, Bauskas novada Brunavas pagastā, ~ 6,5 km attālumā uz dienvidaustrumiem no Brunavas pagasta centra Ērgļi (iekārtas atrašanās vietu kartē skat. Atļaujas **Pielikumā Nr.4**).

Saskaņā ar Bauskas novada teritorijas plānojumu 2012-2023.gadam, iekārta izvietota teritorijā „Ražošanas objekti un noliktavas (RR)”, kur galvenais zemes izmantošanas veids ir rūpnieciskās un lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumi, transporta un noliktavu uzņēmumi, kā arī uzņēmumi, kuriem atbilstoši normatīviem ir noteiktas sanitārās aizsargjoslas vai arī īpašas prasības transportam.

Iekārtai tuvējā apkārtnē atrodas lielas lauksaimniecībā izmantojamo zemju platības un meža teritorijas. Lauku zemju atļautais izmantošanas veids ir augkopība, dārzenkopība, dārzkopība, lopkopība, biškopība, dīķsaimniecība un ar to saistītie pakalpojumi - lauku tūrisms, lauksaimniecības produkcijas pārstrāde.

Mežu teritoriju galvenais zemes izmantošanas veids ir mežsaimniecība, kā arī ar attiecīgo izmantošanu saistītas infrastruktūras būves. Kopumā Brunavas pagasta teritorijā dzīvo 1607 iedzīvotāji. Vidējais iedzīvotāju blīvums 14,4 iedz/km².

Brunavas pagasts robežojas ar Bauskas novada Vecsaules, Ceraukstes un Gailīšu pagastiem, Vecumnieku novada Skaiskalnes pagastu, kā arī Lietuvas Panevėžas apriņķa Pasvales rajona Saloču senūniju un Biržu rajona Pačeraukštes senūniju. Lielākās pagasta apdzīvotās vietas ir Ērgļi (pagasta centrs), Augškalni, Bardžūni, Brunava, Brunavas muiža, Budberga, Grenctāle, Grenctāles pienotava, Irbēni, Kukuči, Silenieki, Šķirāni, Tervidāni, Tunkūni, Valteki, Zluktene, Zluktenes muiža. Iekārtas teritorija **robežojas** ar šādiem nekustamiem īpašumiem:

- „Karvišķe”, kadastra Nr. 40460140080, 40460140081, 40460140045; īpašnieks Inga Tarvida;
- „Lielbrūveri”, kadastra Nr. 4046 024 0014; īpašnieks Arvīds Vilde;
- „Palejas”, kadastra Nr. 4046 014 0002; īpašnieks Gintauts Tarvids;
- „Ruiķi”, kadastra Nr. 4046 014 0040; īpašnieks Aina Āze;

Cūku kompleksam tuvākās apdzīvotās **viensētas** 2 (divu) kilometra rādiusā ir:

- „Karvišķe” ~ 930 m (D virzienā); - „Jaunsētas” ~ 1,59 km (D virzienā);
- „Viesturi” ~ 1,63 km (R virzienā); - „Mežvimbis” ~ 1,03 km (R virzienā);
- „Zaļlauki” ~ 1,17 km (R virzienā); - „Skujenieki” ~ 1,24 km (R virzienā);
- „Atgriezumi” ~ 1,54 km (R virzienā); - „Vāveres” ~ 1,47 km attālumā (R virzienā).

Tuvākās **daudzdzīvokļu mājas** atrodas Brunavas pagasta apdzīvotajā vietā „Tunkūni”, kas atrodas Rietumu virzienā ~ 2 km attālumā no kompleksa. Kompleksam tuvākās **sabiedriskās ēkas** atrodas ~ 6,5 km attālumā ZR virzienā pagasta centrā Ērgļi (pašvaldība u.c.).

Iekārtas atrašanās vietu un Brunavas pagasta centru norobežo blīvs mežu masīvs, kas kalpo kā dabīgā buferjosla. Z un A virzienā no iekārtas teritorijas ~ 180 – 620 m attālumā atrodas **dabas liegums „Paņemūnes meži”**, *Natura 2000* teritorija, kas izveidots, lai nodrošinātu ornitoloģiski nozīmīgā meža masīva -Paņemūnes meža- un tajā ietilpstošo biotopu aizsardzību un saglabāšanu. Dabas lieguma teritorijā ir spēkā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kas citu starpā nosaka pieļaujamos un aizliegtos darbības veidus aizsargājamās teritorijās, bet neierobežo darbību ārpus aizsargājamām teritorijām. Dabas liegumā tiks izdalītas trīs funkcionālās zonas – stingrā režīma zonu, kurā aizliegta jebkāda saimnieciskā darbība, izņemot biotopu kopšanas pasākumus; regulējamā režīma zonu (tā galvenokārt attiecas uz mākslīgi izveidotajām egļu jaunaudzēm, kas kopjamas nolūkā palielināt lapu koku piemistrojumu) un neitrālo zonu, kurā pieļauj meža galveno izmantošanu, izņemot kailcirti. Lieguma teritorijā nav tūrisma infrastruktūras objektu – atpūtas laukumu, stāvvietu, norāžu un informācijas stendu. Dabas liegums nav pievilcīgs kā tūrisma objekts tradicionālajā izpratnē, jo teritorija pamatā sastāv no mežaudzēm, daļa ir grūti caurstaigājamas palielinātā mitruma vai aizzēluma dēļ. To arī nerekomendē attīstīt kā tūrisma objektu. Dabas lieguma teritorija ir iecienīta ogošanai un sēņošanai, tajā nav aizliegtas medības. Saistībā ar dabas liegumam pieguļošajām lauksaimniecības zemēm tiks atzīts, ka apstrādātās platības nodrošina barošanās apstākļus gan lieguma teritorijā dzīvojošajiem putniem, gan arī meža masīvā mājajošiem medījamiem dzīvniekiem, tomēr piesardzība jāievēro intensīvā lauksaimniecības zemju apsaimniekošanā (minerālmēslu lietošanā), lai nepasliktinātu putnu un dzīvnieku sugu dzīves apstākļus un populāciju.⁴ Operators apzinās, ka iekārtas darbība nedrīkst negatīvi ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas ekoloģiskās funkcijas, tāpēc lieguma tuvumā esošajos tīrumos mēslu iestrādi neveiks putnu ligzdošanas sezonā (pavasārī) un rūpīgi sekos tīrumu mēslošanas procesam.

⁴ Dabas lieguma „Paņemūnes meži” dabas aizsardzības plāns 2006-2020.gadam. Latvijas Lauksaimniecības universitātes Meža fakultāte, 2005

Iekārtas teritorijas tuvumā nav arī citu nozīmīgu dabas, rekreācijas vai tūrisma objektu.

Tuvākie **valsts nozīmes kultūras pieminekļi** ir:

- *Žluktenes senkapi*; valsts nozīmes kultūras piemineklis, apstiprināts ar Kultūras Ministrijas 1998-10-29 rīkojumu Nr.128. Atrodas Brunavas pagastā, pie Birzniekiem un Ievlejām, ~ 9 km attālumā.
- *Dzirnavu senkapi*, vietējas nozīmes kultūras piemineklis, apstiprināts ar Kultūras Ministrijas 1998-10-29 rīkojumu Nr.128. Atrodas Brunavas pagastā, pie Dzirnavām, ~ 3,7 km attālumā.
- *Sviļu kalns – viduslaiku nocietinājums*, vietējas nozīmes kultūras piemineklis, apstiprināts ar Kultūras Ministrijas 1998-10-29 rīkojumu Nr.128. Atrodas Brunavas pagastā, pie Sviļiem un Būkām, ~ 8 km attālumā.
- *Upenieku senkapi*, valsts nozīmes kultūras piemineklis, apstiprināts ar Kultūras Ministrijas 1998-10-29 rīkojumu Nr.128. Atrodas Brunavas pagastā, pie Upeniekiem, ~ 8,8 km attālumā.
- *Siliņu senkapi*, nozīmes kultūras piemineklis, apstiprināts ar Kultūras Ministrijas 1998-10-29 rīkojumu Nr.128. Atrodas Vecsaules pagastā, pie Siliņu sulu ceha, ~ 4,8 km attālumā.

Iekārtai tuvākais cūkkopības komplekss atrodas aptuveni ~ 5 km attālumā DR virzienā, Lietuvas Republikā teritorijā UAB „Saerimner” piederošā cūku novietne „Šalnaičiū”. Šinī novietnē izvietotas 1450 sivēnmātes un gada laikā tiek saražotas un realizētas 40000 nobarojamās cūkas. Līdz šim Latvijas teritorijā nav konstatēta gaisa piesārņojuma ar smakām ietekme no „Šalnaičiū” cūku novietnes.

Saskaņā ar meteoroloģisko novērojumu stacijas “Bauska” veiktajiem ilggadīgajiem meteoroloģiskie novērojumiem, kuri tika analizēti IVN procedūras laikā, iekārtas atrašanās reģionā **valdošie ir DR un R virziena vēji**. Līdz ar to Iekārtas darbībai nav prognozējama gaisa piesārņojuma, trokšņa un citu traucējumi pārrobežu ietekme.

Iekārtas darbības rezultātā pārrobežu ietekme uz virszemes ūdeņu piesārņošanu Lietuvas Republikas teritorijā praktiski nepastāv, jo virszemes ūdeņu (grāvis, upe, dīķis) notece vērsta Lielupes virzienā. Īslaicīga smaku ietekmes iespējamība pastāv kūtsmēslu izkliedes laikā tīrumos, kas robežojas ar Lietuvas Republikas valsts robežu (piem. „Garkalni”, „Krustkalpi”, „Jaungarkalni”, „Jaunāres”), tātad izrietoši smakas traucējumiem var tikt pakļauti kūtsmēslu izkliedes lauku tuvumā dzīvojošie Lietuvas iedzīvotāji. Tomēr ievērojot faktu, ka smaku emisijas no lauku mēslošanas nav pastāvīgas, tām ir īslaicīgs raksturs, pārrobežu ietekme nav paredzama.

Saskaņā ar MK 21.01.2002. noteikumu Nr.34 “Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī” 30.punktu un MK 11.01.2011. noteikumiem Nr.33 "Par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem", visa uzņēmuma teritorija un kūtsmēslu izkliedes lauki atrodas noteiktajā īpaši jutīgajā teritorijā (Bauskas novads), uz kuru attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem. Šajās teritorijās ir noteikta apsaimniekošanas kārtība, kas ietver virkni aprobežojumu un detalizētu prasību lauksaimnieciskajai ražošanai, tai skaitā cūkkopībai, kas ir šī piesārņojošā darbība.

Tā kā ražošanas procesā tiks radīti šķidrie mēsli, kurus divas reizes gadā (pavasārī un rudenī) izklidē un iestrādā tuvējās apkārtnes tīrumos, tad iekārtas darbībā jānodrošina iepriekšminēto MK noteikumu Nr.33 izvirzīto prasību izpilde gan attiecībā uz pieļaujamo dzīvnieku vienību skaitu pret mēslu izklidei nepieciešamo tīrumu platību, gan slāpekļa izkliedes daudzuma normām, gan ierobežojumiem mēslu izkliedes apstākļiem, vietām un termiņiem.

Iekārtas teritorijā un tai tuvējā apkārtne atrodas objekti, kuriem saskaņā ar likumu „Aizsargjoslu likums” ir noteiktas aizsargjoslas. Aizsargjoslu uzdevums aizsargāt dažāda veida (gan dabiskus, gan mākslīgus) objektus no nevēlamas ārējās iedarbības, nodrošināt to ekspluatāciju un drošību vai pasargāt vidi un cilvēku no kāda objekta kaitīgās ietekmes.

Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas

✓ virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas

Cūkkopības kompleksa teritorijai tuvākie virszemes ūdensobjekti ir **meliorācijas grāvji, Spreņģu un Jodavas strauti, Ceraukstes upe**. Saskaņā ar Aizsargjoslu likumā noteiktajiem minimālajiem aizsargjoslu platumiem gar ūdenstecēm lauku apvidos, *Ceraukstes upei noteikta 100 metrus plata aizsargjosla katrā krastā. Meliorācijas grāvjiem aizsargjosla noteikta 10 metru attālumā no kortes katrā ūdensnotekas pusē.*

Kompleksa teritoriju ziemeļu un dienvidu daļā skar meliorācijas grāvju aizsargjosla.

Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās ēkas un būves nav izvietotas. Cūku šķidro mēslu izklīdes un iestrādes augsnē laikā tiks ievēroti noteiktie aprobežojumi – izklīde netiks veikta vismaz 10 metrus platā joslā no virszemes ūdensobjektiem.

✓ aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap kultūras pieminekļiem

Iekārtai tuvākie Valsts aizsardzībā esoši kultūras pieminekļi atrodas vairāk kā 3 km attālumā:

- VKPAI Nr. 312 Žluktenes senkapi; VKPAI Nr. 313 Dzirnau senkapi;
- VKPAI Nr. 314 Sviļu kalns – viduslaiku nocietinājums;
- VKPAI Nr. 315 Upenieku senkapi; VKPAI Nr. 371 Siliņu senkapi.

Ap šiem kultūras pieminekļiem noteikta 500 metru plata aizsargjosla.

Aizsargjoslu likums nosaka, ka aizsargjoslās ap kultūras pieminekļiem jebkuru saimniecisko darbību drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas un kultūras pieminekļa īpašnieka atļauju.

✓ aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām

Iekārtas darbības nodrošināšanai tās teritorijā 19.03.2012. ir izveidots artēziskais **urbums** ar LVĢMC datu bāzes „Urbumi” **Nr.11812**. Atbilstoši Aizsargjoslu likumam un saistošajiem MK 20.01.2004. noteikumiem Nr.43 „Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika”, uz iekārtas darbību attiecināmas prasības :

- 1) *stingra režīma aizsargjosla* virszemes ūdens ņemšanas vietās tiks noteikta kā minimālais attālums no ūdens ņemšanas vietas atkarībā no tās izvietojuma ūdenstilpē vai ūdenstecē, bet pazemes ūdens ņemšanas vietā – ievērojot ūdens horizonta dabiskās aizsargātības pakāpi. Aizsargjoslās aizliegta jebkāda saimnieciskā darbība, izņemot to, kura saistīta ar ūdens ieguvī konkrētā ūdensapgādes urbumā vai ūdensgūtnē attiecīgo ūdens ieguves un apgādes objektu uzturēšanai un apsaimniekošanai.
- 2) *bakterioloģiskajā aizsargjoslu* aprēķina, izvērtējot ūdens ņemšanas vietas atrašanos un ūdeņu dabiskās plūsmas, lai ūdensgūtnes darbības laikā izslēgtu bakterioloģiskā piesārņojuma nokļūšanu tajā. Šajā aizsargjoslā aizliegts:
 - izvietot notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un notekūdeņu krājbaseinus, atkritumu pagaidu novietnes, mēslu novietnes, naftas produktu novietnes, katlumājas, mehāniskās darbnīcas, lopkopības, putnkopības un citus intensīvās lauksaimniecības objektus vai lauksaimniecības produkcijas pārstrādes uzņēmumus;
 - izmest un izliet kodīgas un koroziju izraisošas vielas, degvielu un eļļošanas materiālus;
 - izvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas;
 - būvēt meliorācijas sistēmas.

- 3) *ķīmiskās aizsargjoslas* aprēķina, izvērtējot ūdens ņemšanas vietas atrašanos un ūdeņu dabiskās plūsmas, lai ūdensgūtnes darbības laikā novērstu ķīmiskā piesārņojuma iekļūšanu tajā.

Par ūdensgūtni aizsargjoslu noteikšanu un ekspluatācijas noteikumu ievērošanu un aizsargjoslu noteikšanu decentralizētajā ūdensapgādes sistēmā ir atbildīgs ūdensgūtnes lietotājs.

Par bakterioloģiskajās un ķīmiskajās aizsargjoslas režīma ievērošanu ir atbildīgs aizsargjoslā esošās zemes īpašnieks, bet, ja tiesības lietot zemi nodotas citai personai – zemes lietotājs, ja citos normatīvajos aktos nav noteikts citādi. Iekārtas darbības nodrošināšanai izveidotajam urbumam, atbilstoši normatīvo aktu prasībām ir noteikta:

- 1) *stingrā režīma aizsargjosla 10m rādiusā;*
- 2) *bakterioloģiskā aizsargjosla nav nepieciešama;*
- 3) *ķīmiskā aizsargjosla 102m rādiusā.*

Ekspluatācijas aizsargjoslas

Ekspluatācijas aizsargjoslas tiks noteiktas gar transporta līnijām, gar elektronisko sakaru tīkliem un citu komunikāciju līnijām, kā arī ap objektiem, kas nodrošina dažādu valsts dienestu darbību. Ekspluatācijas aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt minēto komunikāciju un objektu efektīvu un drošu ekspluatāciju un attīstības iespējas.

✓ Aizsargjoslas gar autoceļiem

Virzienā no Bauskas uz cūku kompleksu transporta kustībai tiks izmantots melnā seguma Valsts autoceļš A7 (Rīga – Bauska – Lietuvas robeža (Grenctāle)), kam noteikta 100 m aizsargjosla. 2. šķiras valsts autoceļam V1024 (Jātnieki – Tunkūni) un pašvaldības autoceļiem noteikta 30 m aizsargjosla. Aizsargjoslās gar autoceļiem aizliegts 30 metru joslā no ceļa malas cirst kokus un izvietot kokmateriālu krautuves, par to rakstveidā neinformējot autoceļa īpašnieku divas nedēļas pirms koku ciršanas uzsākšanas, kā arī ieaudzēt mežu bez saskaņošanas ar autoceļa īpašnieku; bez autoceļa īpašnieka atļaujas veikt jebkurus būvniecības un derīgo izrakteņu ieguves darbus, kā arī grunts rakšanas un pārvietošanas darbus, izņemot lauksaimniecības vajadzībām nepieciešamos darbus.

✓ Aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem

Elektroapgādi iekārtas darbībai nodrošināšana 20kV elektrisko tīklu gaisvadu līnija un 20/0.4kV transformatora apakšstacija. Iekārtas darbībā jānodrošina uz aizsargjoslām attiecināmās šādas normatīvo aktu prasības.

Sanitārās aizsargjoslas

Cūkkopības kompleksa tuvākajā teritorijā nav objektu, kuriem ir noteiktas paaugstinātas sanitārās prasības.

Drošības aizsargjoslas

Drošības aizsargjoslas ir aizsargjoslas ap ogļūdeņražu ieguves vietām, naftas, naftas produktu, bīstamu ķīmisko vielu un produktu cauruļvadiem, tilpnēm, krātuvēm, pārstrādes un pārkraušanas uzņēmumiem

Uz ziemeļiem ~ 90 m attālumā no cūkkopības kompleksa teritorijas atrodas maģistrālais naftas produktu cauruļvads, kam noteikta aizsargjosla 25 metru platumā no cauruļvada ass.

Drošības aizsargjoslās, ja nav noslēgta rakstveida vienošanās ar ogļūdeņražu ieguves vietu, naftas, naftas produktu un bīstamu ķīmisko vielu un produktu cauruļvadu, tilpņu, krātuvju, pārstrādes un pārkraušanas uzņēmumu īpašnieku, aizliegts veikt zemes darbus dziļāk par 0,3 metriem, bet aramzemēs – dziļāk par 0,45m, kā arī meliorācijas un grunts planēšanas darbus.

Uzņēmuma un tam piegulošās teritorijas hidroloģiskais raksturojums

Iekārtai apkārtējā teritorija raksturojas ar samērā blīvu hidrogrāfisko tīklu – upēm, strautiem, grāvjiem. Cūku kompleksa teritorija atrodas Lielupes upes baseinā.

Tuvākās ūdensteces ir Jodavas strauts un Spreņģu strauts, kas tek attiecīgi ~ 680 m un ~ 340 m attālumā no kompleksa teritorijas.

Kompleksa teritorija ziemeļu un dienvidu daļā robežojas ar meliorācijas grāvjiem, kas savienoti ~ 340 m attālumā uz rietumiem ar Spreņģu strautu.

Meliorācijas grāvji ap cūkkopības kompleksa teritoriju ir labā stāvoklī. Jodavas un Spreņģu strauti ietek Ceraukstes upē, kas tek ~ 1,8 km attālumā no kompleksa teritorijas. Virszemes ūdeņu notece no šīs teritorijas ir vērsta uz tuvumā esošajiem meliorācijas grāvjiem, tai skaitā Spreņģu strautu, kas savāktos ūdeņus novada Ceraukstes upē. Kompleksa teritorijā sastopamas mālaines gruntis, kas apgrūtina dabisko virszemes noteces ūdeņu drenāžu gruntīs. Teritorijas reljefs ir samērā līdzens. Ražošanas procesā saražoto mēslu izkliedes lauki atrodas īpaši jutīgā teritorijā pret piesārņojumu ar nitrātiem. Zemgales līdzenums, kas ietilpst Lielupes baseinā, uzskatāms par lauksaimnieciskā piesārņojuma nozīmīgā mērā apdraudētu reģionu, savukārt apgabala austrumu daļa – Mēmeles baseins, ir salīdzinoši daudz mazāk apdraudēts ⁵. **Jodavas strauts** kā meliorācijas sistēma ekspluatācijā nodots 1965.gadā. Tā kopējais garums 4,72 km, baseina platība – 17,9 km². Jodavas strauts ietek Ceraukstes upē.

Spreņģu strauts ir melioratīvi izveidota ūdenstece, kas savieno vairāku meliorācijas novadgrāvju sistēmu; ietek Ceraukstes upē.

Ceraukstes upe atrodas ~ 1,8 km uz dienvidiem no plānotā cūkkopības kompleksa teritorijas. Ceraukste sākas Lietuvā, ir Mūsas labā krasta pieteka. Latvijas teritorijā tā tek 23 km posmā.

Mūsas upe atrodas ~ 7 km uz rietumiem no plānotā cūkkopības kompleksa teritorijas.

Ūdens kvalitāti raksturo slikti skābekļa apstākļi, liela organisko vielu koncentrācija, ļoti liela biogēnu koncentrācija. Samērā laba ūdens kvalitāte pēc bioloģiskajiem un mikrobioloģiskajiem rādītājiem. Uz Mūsas upes atrodas 2 monitoringa stacijas, kas iekļautas valsts virszemes ūdeņu monitoringa programmā – Mūsas grīva un valsts robežas šķērsojuma vieta⁶. Pēc 2003.gada monitoringa datiem⁷ kopējais slāpekļa maksimālais daudzums Mūsā sasniedza ~11,0 mg/l, bet 2006.gadā –19,5 mg/l (grīvā, bet augšpusē pie robežas – 15,2 mg/l), kas ir nopietns lauksaimniecības piesārņojums. Mūsas upē ir ļoti slikta ūdens kvalitāte (5. klase) pēc kopējā fosfora daudzuma – 0,22 mg/l upes grīvā, bet 0,26 mg/l pie valsts robežas. Upe atbilst karpveidīgo zivju prioritāriem ūdeņiem. Tā ir potamāla tipa (6.tips) liela upe (upes sateces baseins virs 1000 km²), kritums ir mazs – 0,44 m/km (0,25 m/km Latvijā) ⁸.

Kopējais kritums uz visu upes garumu ir 73 m. Upe ir dziļa, straumes ātrums mazāks par 0,2 m/s. Tās kopējais garums ir 164 km (Latvijā 20 km). Vidējais caurplūdums grīvā ir 24,9 m³/s, maksimālais – 358 m³/s, bet minimālais – 2,6 m³/s. Upe sākas Lietuvā starp Jonišķiem un Šauļiem, un ir Lielupes kreisā krasta satekupe. Mūsa 6 km ir Latvijas un Lietuvas robežupe, un tā plūst pa līdz 15 m dziļu ieleju. Tuvāk Bauskai upes krasti kļūst stāvi, vietām ar dolomīta atsegumiem. Upē sastopamās zivis ir asari, ālanti, līdakas, plauži, raudas, vimbas, zandarti.

Mēmeles upe atrodas ~ 3,8 km uz ziemeļiem, ziemeļaustrumiem no plānotā cūkkopības kompleksa teritorijas. Ūdens kvalitāti raksturo ļoti labi skābekļa apstākļi, vidēja organisko vielu koncentrācija, samērā maza biogēnu koncentrācija. Laba ūdens kvalitāte pēc bioloģiskajiem un mikrobioloģiskajiem rādītājiem. Mēmeles grīva un vieta 0,5 lejpus Skaistkalnes, uz Latvijas – Lietuvas robežas, ir iekļautas valsts virszemes ūdeņu monitoringa programmā kā monitoringa punkti ⁹.

Mēmele un Mūsa, satekot kopā, veido Lielupes upes sākumu pie Bauskas pilsētas. Mēmeles sateces baseinā ~38% platības aizņem lauksaimniecības zemes. 2003.gada monitoringa rezultāti ⁵ parādīja, ka salīdzinoši ar pārējām reģiona upēm Mēmelē bija viena no mazākām kopējā slāpekļa koncentrācijām – maksimāli līdz 2,3 mg/l. Mēmelē konstatētās kopējā slāpekļa koncentrācijas 2006.gadā bija līdz 5,54 mg/l.

⁵ LVGMA, Latvijas virszemes ūdeņu kvalitātes pārskats, 2006.

⁶ <http://www.lvgma.gov.lv/vmp2005/6piel.pdf>

⁷ <http://www.meteo.lv>

⁸ <http://www.copeslapa.lv>

Mēmele ir potamāla tipa (6.tips) liela upe (upes sateces baseins virs 1000 km²), kritums ir mazs (0,5m/1km). Upes ūdens kvalitāte ir novērtēta kā laba – 2.klase (kvalitātes klase pēc sliktākā rādītāja). Upes kopējais garums ir 191 km, bet Latvijā 40 km. Tā ir Latvijas un Lietuvas robežupe 76 km garumā. Kopējais upes kritums ir 95m⁸. Tā sākas Lietuvā un ir Lielupes labā krasta satekupe.

Vidējais caurplūdums grīvā ir 30 m³/s, maksimālais – 341 m³/s, minimālais – 3,1 m³/s. Vidusdaļā upe tek pa plašu, dziļu ieleju. Upes dziļums vidēji ir 1,3 m, bet platums ap 45 m. Mēmelē sastopamās zivis ir ālanti, asari, līdakas, plauži, vēdzeles, vimbas, zandarti.

Lielupe atrodas ~ 23 km uz ziemeļiem no plānotā cūkkopības kompleksa teritorijas. Tā sākas pie Bauskas, satekot Mūsai un Mēmelei, un ietek Baltijas jūras Rīgas līcī starp Rīgu un Jūrmalu. Tās dziļums augštecē ir apmēram 1 m. Upes kopējais garums ir 119 km, kopējais kritums ir 10,8 m jeb 0,1 m/km. Upei ir vairāk kā 250 pieteku. Lielākās kreisā krasta pietekas ir Īslīce, Svītene, Sesava, Vircava, Platone, Svēte, bet labā krasta pietekas ir Garoze, Iecava, Gāte, Spuņņupe (savieno ar Babītes ezeru).

Lielupe no Vecbērzes poldera apvedkanāla līdz grīvai raksturojas ar vidēju (3. klase) ūdens kvalitāti, no Iecavas upes līdz Garautas upei – ar sliktu (4. klase) ūdens kvalitāti, no Mēmeles līdz Iecavas upei – ar labu (2. klase) ūdens kvalitāti⁹. Lielupe ir potamāla tipa (6. tips) liela upe (upes sateces baseins virs 1000 km²), kritums ir mazs (<1m/1km). Upe ir dziļa, straumes ātrums mazāks par 0,2 m/s. Vidējais caurplūdums grīvā ir 106 m³/s, maksimālais – 1380 m³/s, minimālais – 10,6 m³/s. Lielupei ir ļoti mazs kritums, it sevišķi lejtecē, kur tā kļūst daudz platāka un dziļāka. Krasti gandrīz visur ir aizauguši. Zivis – plauži, līdakas, raudas, asari, zandarti, līņi, salates, vimbas, zuši.

Visām augstāk minētajām Lielupes baseina upēm ir kopīga iezīme – nitrātu slāpekļa koncentrācijas maksimumi ir pavasarī un ziemā, bet mazāka koncentrācija ir vasaras vidū.

Tas skaidrojams ar klimatiskajiem apstākļiem – pavasara palu laikā palielinās notece no sateces baseina, kā rezultātā pieaug nitrātu slāpekļa koncentrācija ūdenī.

Vasarā caurplūdums un notece samazinās – samazinās arī NO₃ koncentrācija ūdenī. Ziemā, kad ļoti ilgu laiku nav sniega segas no lauksaimniecības platībām ūdenstecēs pastiprināti var nokļūt piesārņojums (piem. organiskais mēslojums) no lauksaimniecības zemēm.

Nitrātu piesārņojumu analizē atbilstoši prasībām, kuras nosaka MK 11.01.2011 noteikumi Nr.33 "Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem". Par kritisko robežu nitrātu (jonu NO₃⁻) koncentrācijai pazemes ūdeņos noteikta 50 mg/l (11,3 mg/l nitrātu slāpekļa koncentrācijai) un lielāka koncentrācija. Lielupes apgabala ūdensobjektu 2007.gada vidējā nitrātu slāpekļa koncentrācija mainās robežās no 0,04 mg/l līdz 13,29 mg/l. Lielākās maksimālās N/NO₃ konstatētās koncentrācijas ir 2 un vairāk reizes lielākas par noteikto normatīvo robežkoncentrāciju – 11,3 mg/l. Robežlielums kopumā pārsniegts četrās Lielupes baseina upēs, tai skaitā, Mūsā.¹⁰

Operators veicot lauksaimniecības zemju mēslošanu, izvēlēties tādas metodes, kas mazinātu virszemes ūdens piesārņošanas iespējamību. Iekārtas tuvumā esošā dabas lieguma „Paņemūnes meži” teritorijā nav nevienas nozīmīgas ūdensteces vai ūdenskrātuves, ūdens noteci nodrošina grāvju sistēma. Tās ziemeļrietumdaļā atrodas pārejas purvs – **Luntiču purvs**, kas jau pagājušā gadsimtā ir nosusināts un izstrādāts kā rezultātā purvā ir stipri izmainīts mitruma režīms, līdz ar to tas ir degradējies.¹¹

⁹ LVĢMA, Latvijas virszemes ūdeņu pārskats, 2006.

¹⁰ LVĢMC, Latvijas virszemes ūdeņu pārskats, 2006.

¹¹ Dabas liegums «PAŅEMŪNES MEŽI» Dabas aizsardzības plāns 2006-2020. gadam; 20. lpp

Šobrīd purvs ir apaudzis ar kokiem - vidusdaļā 30 līdz 40 gadīgi bērzi; gar malām un austrumu daļā –70 līdz 90 gadus vecas priedes; zemsedzē sastopami vaivariņi. Nosusinātais purvs neizceļas ar dabiskumu un augstu bioloģisko daudzveidību.

Uzņēmuma un tam piegulošās teritorijas ģeoloģiskais raksturojums

RELJEFS

Brunavas pagasts atrodas Viduslatvijas zemienes Zemgales līdzenuma D daļā.

Pagasta teritorijai raksturīgs līdzens un maz saposmots reljefs.

Zemes virsas absolūtais augstums Brunavas pagasta robežās mainās no 27,2 m līdz 34,2 m vjl., bet relatīvā augstuma starpības sasniedz 1 – 3 m.

Cūkkopības kompleksa „Tunkūni” teritorijas zemes virsas absolūtais augstums mainās robežās no 31,0 m līdz 33,0 m un līdz ar to relatīvā augstuma starpība nepārsniedz 2 m. Kompleksa plānotie mēslu izkļiedes lauki atrodas nelielā attālumā no tā, tādēļ arī to reljefs ir līdzīgs. Absolūtā augstuma atzīmes mainās no 30,9 m vjl. līdz 33,1 m vjl., bet relatīvā augstuma starpības viena lauka ietvaros nepārsniedz 1 – 2 m.

Pagasta un tai skaitā arī iekārtas teritorijas reljefs veidojies galvenokārt pēdējā kontinentālā apledojuma ledāja, mazāk tā kušanas ūdeņu darbības rezultātā.

Tā rezultātā teritorijas virskārtas nogulumus galvenokārt veido sarkanbrūna vai brūna pēdējā apledojuma morēna – smilšmāls vai mālsmilts ar oļiem un granti.

Tikai atsevišķos nelielos pazeminājumos ir izveidojušies nelieli ledāja kušanas ūdeņu baseini, kuros uzkrāties māls, kā arī šie Zemgales sprostbaseina ūdeņi daļēji pārskalējuši arī Latvijas ledāja veidotās sarkanbrūnas morēnas slāņa augšējo daļu.

Tā rezultātā teritorijas reljefs ir vēl vairāk izlīdzināts.

ĢEOLOĢISKĀ UZBŪVE

Iekārtas teritorijas ģeoloģiskā uzbūve ir salīdzinoši vienkārša un raksturīga Zemgales līdzenumam kopumā.

Zemkvartāra virsa, ko pārsedz kvartāra nogulumi, ir salīdzinoši līdzena.

Tās absolūtie augstumi mainās no 17 m līdz 19 m vjl. (virs jūras līmeņa) iekārtas teritorijas plašā apkaimē. Zemkvartāra virsa paceļas augstāk (25 – 26 m vjl.) Jaunsauls muižas tuvumā, kur šo pacēlumu apliec Mēmele savā tecējumā.

Zemkvartāra virsējo slāņkopu veido augšdevona nogulumieži – aleirītiski māli, domerīti un dolomīti. Apmēram -42 līdz -44 m vjl. jeb apmēram 72 – 75 m dziļumā iegul Amatas – Gaujas svītas (*D₃am-gj*) smilšakmeņi un aleirolīti, kas ietver Gaujas svītas ūdens horizontu. Šis ūdens horizonts tiks izmantots dzeramā ūdens ieguvei.

Šo terrigēno nogulumiežu slāņkopu pārsedz mālaini karbonātisko iežu komplekss, kurā ietilpst Pļaviņu, Salaspils un Daugavas svīta.

Tās veido pārsvarā pelēki, zilganpelēki dolomīti ar domerītu, mālu un ģipšu starpslāņiem, kuru kopējais biezums Iekārtas teritorijā mainās no 51 m līdz 60 m.

Tieši zem kvartāra nogulumiem atsedzas Katlešu – Ogres svītas (*D₃kt+og*) nogulumieži, kuru slāņkopas biezums teritorijā kopumā ir atšķirīgs un mainās no 0 m līdz 24 m.

Izņēmums ir neliela platība Ceraukstes upes krastā (Urbums DB16290), kur zem kvartāra nogulumiem atsedzas Daugavas svītas (*D₃dg*) dolomīti.

Teritorijas ģeoloģiskā griezuma augšējo daļu veido kvartāra nogulumi, kas galvenokārt veidojušies pēdējā apledojuma ledāja un tā kušanas ūdeņu darbības rezultātā.

Brunavas pagasta teritorijas ģeoloģiskā griezuma augšējos slāņus veido glaciolimniskas ģenēzes (māli, smilšmāls, puteklaina smilts) nogulumi, kas pārsedz ledāja veidotos nešķīrotos glaciģēnos (morēnas smilšmāls un mālsmilts) nogulumus.

Kopējais kvartāra nogulumu slāņu apjoms nepārsniedz 12–15 m.

Iekārtas teritorijā inženierģeoloģisko apstākļu novērtēšanai, ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk IVN) procedūras ietvaros tika ierīkoti un veikti novērojumi deviņos, 6 m dziļos ģeoloģiskos novērošanas urbumos, no kuru pētījumiem iegūtā informācija ļauj secināt, ka kvartāra nogulumu segu kompleksa teritorijā veido pārsvarā horizontāli izturēti slāņi, kuros tika atsegts 3,3 m līdz 4,9 m biezs mīksti plastiska, sarkanbrūna māla slānis.

Šī slāņa apakšējā robeža Iekārtas urbumos netika sasniegta.

Vadoties pēc ģeoloģiskās kartēšanas laikā veiktajiem urbumiem var secināt, ka šis māla slānis uzguļ pēdējā apledojuma morēnai, kura savukārt pārsedz nogulumiežus.

Slāni zem augsnes teritorijas lielākajā daļā veido putekļaina, dzeltenbrūna līdz pelēkbrūna smilts. Šī slāņa biezums mainās no 1,1 m apjoma teritorijas dienviddaļā līdz 3,5 m ziemeļdaļā, bet dienvidrietumu (5. novērošanas urbums) un dienvidaustrumu (8. novērošanas urbums) daļā šie nogulumi netika atsegti.

Minētajos urbumos griezumā starp augsni un zemāk iegulošo mālu slāni atsegts 0,9 –1,0 m biezs mīksti plastiska, pelēkbrūna līdz sarkanbrūna smilšmāla slānis.

Holocēnā jeb pēcdedus laikmetā (pēdējo 10000 gadi) iekārtas teritorijā veidojusies tikai augsne, kuras slānis ir plāns un mainās robežās no 0,1 m līdz 0,3 m.

Visos iekārtas teritorijā veiktajos novērošanas urbumos, atsegti glaciolimniskie nogulumi – smalka putekļaina smilts un mīksti plastisks māls, kā arī mīksti plastisks smilšmāls teritorijas DR un DA daļā.

Iekārtas teritorijā ģeotehnisko darbu rezultātā izdalīti 4 inženierģeoloģiskie grunšu slāņi:

- 1) augsne mālaina;
- 2) smilts putekļaina, dzeltenbrūna līdz pelēkbrūna;
- 3) smilšmāls, mīksti plastisks, pelēkbrūns līdz sarkanbrūns;
- 4) māls, mīksti plastisks, pelēkbrūns līdz sarkanbrūns;

Iekārtas teritorijas inženierģeoloģiskos apstākļus veido galvenokārt mālaini nogulumi un tiem ir raksturīgas labas nestspējas īpašības.

Inženierģeoloģiskie apstākļi teritorijā ir viendabīgi.

Visas teritorijā atsegto grunšu īpašību izpētes rezultāti ļauj secināt, inženierģeoloģiskie apstākļi Iekārtas izvietojuma teritorijā ir labvēlīgi būvniecībai un turpmākai iekārtas darbībai.

Cūku novietnes būvniecības darbu laikā netika konstatēta karsta procesu iespējamības tendence, kas varētu izrietēt no zināmajiem karsta procesiem Dienvidzemgales reģionā Skaistkalnes, Iecavas apkārtnē un citās teritorijās ziemeļaustrumu un dienvidaustrumu virzienā no iekārtas.

Inženierģeoloģisko apstākļu sarežģītības pakāpe kompleksa teritorijā saskaņā ar pastāvošajām normām ir pirmā / otrā.

8. Lēmuma pieņemšanas procesā iesniegtie priekšlikumi (norādot, kā tie ņemti vērā)
8.1 valsts vai pašvaldību institūciju priekšlikumi

Dokumenta datums, Nr.	Iestāde	Priekšlikumi atļaujas nosacījumiem	Ņemti vērā atļaujā
11.10.2012 Nr.5.9-34/21125/ 10195 Saņemts pārvaldē 18.10.2012	Veselības inspekcija	Priekšlikumi atļaujas nosacījumiem: 1) saskaņā ar MK 20.01.2004. noteikumu Nr.43 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika" 4.punktu ūdens ņemšanas vietas īpašniekam vai lietotājam jānodrošina artēziskās akas aizsargjoslas saskaņošanu Veselības inspekcijas Zemgales kontroles nodaļā Zemgales prospektā 3, Jelgavā; 2) nodrošināt dzeramā ūdens kvalitāti saskaņā ar MK 29.04.2003. noteikumu Nr.235 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība" 2.pielikuma prasībām. Dzeramā ūdens laboratorisko pārbaudi jāveic akreditētā laboratorijā. 3) Ievērot kārtību, kādā ierobežo piesārņojošas darbības izraisīto smaku izplatīšanos, kā arī vajadzības gadījumā īstenot pasākumus smaku traucējumu samazināšanai.	11.1.3. punktā 11.1.14. punktā 10.2., 12., 12.4.punktā
07.11.2012 Nr.3-14.9/2609 Saņemts pārvaldē 07.11.2012	Bauskas novada Dome	Bauskas novada Domei nav papildus priekšlikumu A kategorijas atļaujas saņemšanai, ja tiek ņemti vērā 17.10.2012. SIA "Gaižēni" sabiedriskās apspriešanas protokolā fiksētie priekšlikumi.	Atļaujas "C" sadaļā

8.2. citu valstu atbildīgo institūciju priekšlikumi, ja ir pārrobežu ietekme

Nav saņemti priekšlikumi.

8.3.sabiedrības priekšlikumi

Atbilstoši MK 30.11.2010. noteikumu Nr.1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B piesārņojošo darbību veikšanai" 38. un 40.punkta prasībām operators informēja sabiedrību par paredzēto darbību un sabiedrisko apspriešanu (t.sk. 05.10.2012. Latvijas Republikas oficiālajā laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", 05.10.2012. Bauskas novada laikrakstā "Bauskas dzīve"); atbilstoši iepriekš minēto noteikumu Nr.1082, 42.punktam SIA "Gaižēni" 17.10.2012. rīkoja sabiedrisko apspriešanu.

Sabiedriskās apspriešanas sanāksmes laikā saņemti vairāki iebildumi un priekšlikumi atļaujas izsniegšanai (sabiedriskās apspriešanas protokols - šīs atļaujas **10.pielikumā**).

Sanāksmē piedalījās 39 dalībnieki, t.sk. Bauskas novada domes, Brunavas pagasta pārvaldes pārstāvji. Uzņēmuma pārstāvji iepazīstināja ar uzņēmuma paredzēto darbību un atbildēja uz sapulces dalībnieku jautājumiem.

Pārvaldē 18.10.2012. **saņemta biedrības "Tīru Vidi Nākotnē"** (turpmāk arī – TVN) 17.10.2012. vēstule ar komentāriem un priekšlikumiem par SIA "Gaižēni" plānoto darbību un iesniegumu A kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas saņemšanai.

Pārvaldē 05.11.2012. saņemta TVN 04.11.2012. vēstule ar komentāriem un priekšlikumiem par SIA "Gaižēni" plānoto darbību un iesniegumu A kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas saņemšanai

Pārvalde norāda, ka sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktie un biedrības "Tīru Vidi Nākotnē" saņemtie priekšlikumi attiecībā uz vides aizsardzības prasībām ņemti vērā un atļaujas "C" sadaļā ir izvirzīti nosacījumi paredzētās darbības veikšanai – šķidro kūtsmēsļu apsaimniekošanai, virszemes ūdens un gruntsūdens monitoringam, trokšņa samazināšanas pasākumiem, atkritumu apsaimniekošanai un smakas samazināšanas pasākumiem.

8.4. operatora skaidrojumi

Atbilstoši MK 30.11.2010. noteikumu Nr.1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B piesārņojošo darbību veikšanai" (turpmāk - MK noteikumi Nr.1082) 47.punktam, SIA "Gaižēni" 15.11.2012. ir iesniegusi Pārvaldē savus skaidrojumus attiecībā uz Veselības inspekcijas, Bauskas novada Domes, kā arī biedrības "Tīru Vidi Nākotnē" priekšlikumiem un norāda sekojošo:

1. Par aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietu.

Operators *iesniegumā A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas* saņemšanai (turpmāk *Iesniegums*) ir norādījis, ka aizsargjosla ap ūdens ņemšanas vietu tiks ierīkota un uzturēta atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

2. Par dzeramā ūdens kvalitātes kontroli.

Operators ir paredzējis iekārtā lietot ūdeni tikai ražošanas un personāla sanitāri – higiēniskajām vajadzībām. Cilvēku fizioloģisko vajadzību apmierināšanai (slāpju remdēšanai, pārtikas sagatavošanai) nepieciešamais dzeramais ūdens tiks iegādāts no SIA „Venden” un uzglabāts no šī paša uzņēmuma iznomātajā, speciālajā iekārtā. Tādējādi uzskatām, ka nav nepieciešams *A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas* (turpmāk *Atļauja*) nosacījumos izvirzīt prasību par dzeramā ūdens monitoringu, jo uz iekārtas darbību norādītā tiesību norma nebūs attiecināma.

3. Par Brunavas pagasta iedzīvotāju vēstules autoriem.

17.10.12. vēstuli kā Brunavas pagasta iedzīvotāji, ir parakstījušas 4 personas, no kurām neviena nedzīvo vai saimniecisko darbību neveic Brunavas pagastā. Tādējādi pozicionējot sevi kā personas, kuru intereses un dzīves kvalitāti ražotnes izveides rezultātā varētu tikt aizskartas, apzināti tiek maldinātas Valsts institūciju amatpersonas.

4. Par ietekmes uz vidi novērtējumu.

Prasības par Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras atsaukšanu un Vides pārraudzības valsts biroja 13.05.2009. atzinuma Nr.10 atzīšanu par prettiesisku ir nepamatotas un nekādā veidā nav saistāmas ar *Atļaujas* izsniegšanas vai neizsniegšanas nosacījumiem.

Atļaujas pieprasīšanas un izsniegšanas procedūra cūkkopības kompleksa „Tunkūni” darbībai ir viens no autonomajiem daudzpakāpju administratīvā procesa etapiem. Likumdevējs nav paredzējis, ka pabeidzot vienu administratīvo procesu (ieskaitot apstrīdēšanas termiņu) un uzsākot jaunu administratīvo procesu, tā laikā atkārtoti un pēc būtības varētu tikt pārvērtēts, iepriekšējā pakāpē pieņemts un spēkā stājies, cits administratīvais akts. Tā piemēram, Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras ietvaros pieņemtajiem lēmumiem administratīvā procesa kārtībā ir paredzēta atsevišķa apstrīdēšana (likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26.pants). Galīgo lēmumu - akceptēt kompleksā „Tunkūni” paredzēto darbību, Brunavas pagasta pašvaldība pieņēma 25.05.2009, tādējādi, ievērojot Administratīvā Procesa Likuma 85.panta 2.daļas 3.punktu un 86.panta 3.daļu, apstrīdēšanas iesniegumu par iespējamajiem vides tiesību pārkāpumiem varēja iesniegt vēlākais līdz 25.05.2010.

Jāpiezīmē, ka ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra tika īstenota, ievērojot visas tiesību normās un Vides pārraudzības biroja noteiktās prasības, tai skaitā, veiktas noteiktās izpētes, saņemti ekspertu atzinumi, publicēti paziņojumi vietējos laikrakstos, organizētas sabiedriskās apspriešanas un ņemti vērā iedzīvotāju izteiktie priekšlikumi.

Informējam, ka Brunavas pagasta iedzīvotāju vārdā sagatavotās vēstules autori 2012. gada pavasarī mēģināja apturēt nobarojamo cūku ražotnes izveides ieceri, iesniedzot Bauskas novada pašvaldībā prasību par 08.11.2011. izsniegtās būvatļaujas atcelšanu, pamatojot to ar identiskiem procesuālajiem un juridiskajiem „pārkāpumiem”, kādi tie minēti 17.10.2012. vēstulē. Izvērtējot visus juridiskos un tiesiskos aspektus Bauskas novada pašvaldība atzina, ka nav pamata izskatīt jautājumu par būvniecības procesā pieņemto lēmumu un izsniegto atļauju atcelšanu.

5. Par ūdens kvalitātes novērtējumu virszemes ūdenstecēs un 5km rādiusā esošajās dzeramā ūdens ņemšanas akās, veicot bioekoloģiskās analīzes un bioindikāciju.

Izvirzīt prasību operatoram pirms darbības uzsākšanas un turpmāk 2 reizes gadā veikt ūdens bioekoloģiskās analīzes un bioindikāciju Lielupes, Ceraukstes, Mūsas upju baseinos, Jodavas un Spreņģu strautos, kā arī visās akās 5km rādiusā ap iekārtas teritoriju ir absurdi, nesamērīgi un tiesiski nepamatoti šādu iemeslu dēļ:

- 1) Latvijas Republikā nav akreditēta un nav zināma neviena laboratorija, kurā būtu iespējams veikt ūdens bioekoloģiskās analīzes. Bez tam operators konstatēja, ka pieejamos informācijas avotos (kā latviešu tā angļu valodā), jēdziens „*bioekoloģija*” tiek lietots dažādās citās nozīmēs, tikai ne saistībā ar ūdensteču ūdens kvalitātes novērtējumu, bet tāda vārdu kopa kā „*bioekoloģiskās analīzes*” nav atrodamā vispār.
- 2) Spēkā esošās tiesību normas regulē kad un kā novērtējama ūdens kvalitāte, tāpēc jebkurai ārpus normatīvo aktu ietvariem, no jauna izdomātai prasībai būtu subjektīvs, rekomendējošs raksturs.
- 3) Bioindikācijas metode nekādā veidā nav pielietojama dzeramā ūdens ņemšanas akās, jo tās pamatā ir bioloģisko indikatoru – ūdens augu un ūdens dzīvnieku izmantošana.
- 4) Teorētiski bioindikācijas metodi var pielietot upēs, kur novērojot izmaiņas dzīvo organismu stāvoklī, agrīnā stadijā var konstatēt iespējamo piesārņojuma līmeņa paaugstināšanos. Tomēr, izmantojot šo metodi nevar izdarīt secinājumu par konkrēto piesārņotāju, ja vien netiek identificēts avots, no kura, piesārņojošās vielas tiešā veidā tiek novadītas upju ūdenī. Jāņem vērā, ka Lielupes, Ceraukstes, Mūsas upju baseinos satek ūdeņi no vairākām ūdenstecēm, kuru kvalitāte var tikt ietekmēta no dažādu citu rūpniecisko, lauksaimniecisko uzņēmumu un komunālo saimniecību darbības un no tā cik godprātīga ir katra atsevišķā operatora attieksme pret vides aizsardzības prasību izpildi. Līdz ar to prasība uzlikt vienam operatoram par pienākumu veikt ūdeņu bioindikāciju un atbildēt par tās rezultātiem ir neloģiska un netaisnīga.
- 5) Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 23.10.2000. Direktīvai 2000/60/EK un Nacionālajai monitoringa programmai Latvijā, valstiskā mērogā virszemes ūdeņu kvantitātes un kvalitātes ikgadējo monitoringu veic SIA Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs. Savukārt, operators iespējamai, no iekārtas emitēto piesārņojošo vielu kontrolei virszemes ūdeņos un gruntsūdeņos, ap iekārtas teritoriju ierīkos jaunu monitoringa tīklu kur 5 urbumi paredzēti pazemes ūdeņu un 4 punkti virszemes ūdeņu paraugu ņemšanai. Paraugi tiks analizēti un ūdens kvalitāte tiks noteikta atbilstoši normatīvo aktu prasībām Tādējādi operators uzskata, ka paredzētais virszemes un gruntsūdeņu ūdens kvalitātes monitorings būs pietiekami objektīvs, lai izvērtētu vai iespējamo ūdens kvalitātes izmaiņu ūdenstecēs, apkārtējās akās, ir vai nav izraisījusi iekārtas darbība.

6. Par virszemes ūdeņu un gruntsūdeņu monitoringu.

Pirms būvniecības darbu uzsākšanas un izrietoši arī pirms iekārtas – nobarojamo cūku, ar svaru virs 30kg, novietnes darbības uzsākšanas, ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras ietvaros, tika veikta pazemes un virszemes ūdeņu kvalitātes stāvokļa fiksācija.

Šie rezultāti tiks izmantoti kā bāzes atskaites dati, veicot turpmāko virszemes un pazemes ūdeņu monitoringu.

Uzsākot iekārtas darbību operators ir paredzējis ierīkot virszemes un gruntsūdeņu monitoringa tīklu. Jaunie urbumi tiks izvietoti tā, lai tie aptvertu visu iekārtas teritoriju un kontrolētu tajā pieplūstošā un aizplūstošā gruntsūdeņa kvalitāti. Pazemes gruntsūdeņu kontrolei paredzēts ierīkot 5 urbumus, no kuriem viens, iekārtas teritorijas robežas austrumu daļā, būs fona urbums, t.i. sniegs informāciju par iekārtai apkārtējās teritorijas vides dabisko gruntsūdens fonu. Ievērojot gruntsūdeņu plūsmu virzienu – no austrumiem uz rietumiem, divi urbumi tiks ierīkoti rietumu pusē pie mēslu krātuvēm, viens – grunts ūdeņu plūsmas augštecē, mēslu krātuvju ziemeļu daļā, un otrs - dienvidu daļā, gruntsūdeņu plūsmas virzienā no mēslu krātuvēm. Tādējādi tiks nodrošināta kontrole par mēslu krātuvju ietekmi uz gruntsūdeņu kvalitāti. No cūku novietņu ēkām iespējamo izplūstošo piesārņojošo vielu kontrolei, kompleksa teritorijas vidusdaļā tiks izveidots ceturtais monitoringa urbums. Piektais urbums tiks izveidots kompleksa ēku rietumu pusē, dienvidos pie teritorijas robežas. Šinī urbumā tiks kontrolētā visu, no kompleksa teritorijas aizplūstošā gruntsūdens kvalitāte t.sk. novadgrāvī ieplūstošais ūdens.

Virszemes ūdens kvalitātes kontrolei paredzēts meliorācijas grāvjos ierīkot 4 monitoringa punktus. Iekārtas teritorijas ziemeļu daļā tiks ierīkoti divi novērojumu punkti, no kuriem viens - tiešā mēslu krātuvju tuvumā, otrs - teritorijas robežas DR daļā. Iekārtas teritorijas dienvidu robežā paredzēts ierīkot divus monitoringa urbumus, no kuriem viens - austrumu daļā, otrs - rietumu daļā.

Paredzētais monitoringa tīkls ir iekārtas teritoriju visaptverošs, līdz ar to operators uzskata, ka tiks nodrošināta kontrole par iekārtas iespējamo ietekmi uz virszemes un grunts ūdeņu kvalitāti.

Monitoringu un ūdeņu paraugu analīzi operators ir paredzējis veikt reizi trijos (3.) gados, nosakot ūdens ķīmisko sastāvu (KSP , BSP5 , NO_3 , NO_2 , NH_4 , $\text{N}_{\text{kop.}}$, $\text{P}_{\text{kop.}}$, Cl^- , SO_4 , sausnes saturs) akreditētā laboratorijā un novērtējot tā atbilstību normatīvajos aktos noteiktajiem kvalitātes kritērijiem. Neatbilstību gadījumos operators nekavējoties veiks pasākumus piesārņojošo vielu izplatīšanās ierobežošanai kā to paredz tiesību normas.

Par monitoringa rezultātiem operators informēs atbildīgo vides aizsardzības institūciju, kas šobrīd ir Valsts Vides dienesta Jelgavas reģionālā vides pārvalde.

Normatīvie akti neuzliek par pienākumu operatoram nodrošināt monitoringa rezultātu publiskošanu, tātad sabiedrības informēšana nebūtu operatora kompetences jautājums.

7. Par ornitologa atzinumu.

Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras laikā par plānotās iekārtas darbības ietekmi uz Dabas liegumā „Paņemūnes meži” mītošo putnu sugām atzinumu sniedza Latvijas Ornitoloģijas biedrības ornitologs Mārcis Tīrums, bet par ietekmi uz biotopiem, izpēti veica un slēdzienu deva „VZS Birojs” vides un dabas aizsardzības vecākā speciāliste Egita Grolle. Tas nozīmē, ka pirms iekārtas darbības uzsākšanas ir veikta izpēte par iespējamo ietekmi uz dabas lieguma „Paņemūnes meži” mītošajām putnu sugām un biotopiem t.sk. aizsargājamiem. Iedzīvotāju un biedrības „TVN” vēstulē nav argumentēts, kāpēc būtu jāveic atkārtota izpēte.

Jāpiezīmē, ka sabiedriskās apspriešanas laikā biedrības „TVN” pārstāvji, kā iemeslu jauna ornitologu biedrības ekspertīzes pieprasīšanai minēja faktu, ka atzinuma sagatavotājs ornitologs Māris Tīrums ir izslēgts no Ornitologu biedrības.

Sazinoties ar Ornitologu biedrību un ornitologu Mārci Tīrumu, operators konstatēja, ka biedrības „TVN” pārstāvji apzināti vai neapzināti ir dezinformējuši sabiedriskajā apspriešanā klātesošos dalībniekus, jo Tīruma kungs joprojām ir Latvijas Ornitologu biedrības biedrs un nekad nav bijis no tās izstājies vai izslēgts.

8. Par šķidro mēslu izkliedi un iestrādi.

Operators šķidros mēslus izkliedi un iestrādi veiks ne tikai atbilstoši normatīvo aktu prasībām, bet arī ievērojot IVN procedūras laikā ekspertu atzinumos rekomendētos mēslu izklijas ierobežojumus dabas liegumam „Paņemūnes meži” tuvējos tīrumsos.

Rudens periodā operators centīsies mēslu iestrādi augsnē veikt pēc iespējas īsākā laikā un nepārsniedzot 12 stundas no izklijas brīža.

Operators nevar piekrist, ka mēslu iestrādes dziļums tiek noteikts 20 cm. No agronomijas viedokļa visoptimālāk mēslu sastāvā esošās barības vielas (slāpekli, fosforu u.c.) ziemāju sējumi no uzņem caur saknēm, kas veidojas 3-15 cm dziļumā. Tas nozīmē dziļāk iestrādāt mēsli saistīsies ar augsni vai ar lietus ūdeņiem tiks ieskaloti dziļākos slāņos. Praksē tiek pielietoti vairāki mēslu iestrādes paņēmieni – ar aršanas paņēmieni mēslus var iestrādāt 20 un vairāk centimetru dziļumā, bet izmantojot tiešo iestrādi ar lemešiem, to var veikt 5-15 cm dziļumā. Mēslu smakas praktiski neizplatās, ja mēsli ir iestrādāti augsnē vismaz 5cm dziļumā un nepastāv rudenim neraksturīgi silti laika apstākļi.

Ievērojot augstāk izteikto operators uzskata, ka mēslu iestrādei varētu tikt noteikts minimālais un maksimālais dziļums.

9. Par kravu transportēšanu un ceļu uzturēšanu.

Operators piekrīt viedoklim, ka paaugstinoties transporta kustības intensitātei uz iekārtu, piebraucamo ceļu stāvoklis nedrīkst pasliktināties. Operators ir vienojies ar A/S Latvijas Valsts autoceļi par autoceļa *Jātnieki –Tunkūni* izmantošanu un uzturēšanu, kā arī vienojies ar Bauskas novada pašvaldību par ceļa posma *Tunkūni – Karvišķe* izmantošanu un uzturēšanu. Vienlaicīgi tas nenozīmē, ka operators pēc savas iniciatīvas vai citu personu pieprasījuma varētu veikt valstij vai pašvaldībai piederošo ceļu rekonstrukciju.

Jebkurā gadījumā operatora interesēs ir panākt, ka iekārtai piebraucamais ceļš būtu labā stāvoklī, tāpēc tiks meklēti sadarbības risinājumi ceļu kvalitātes nodrošināšanai ilgtermiņā gan ar AS „Latvijas Valsts autoceļi”, gan Bauskas novada pašvaldību.

10. Par iekārtas emitēto piesārņojošo vielu un smaku ierobežošanu

Paredzētos smaku izplatības ierobežošanas un smaku traucējumu samazināšanas pasākumus Operators ir norādījis *Iesniegumā* un iekārtas darbības laikā tos apņemās ievērot atbilstoši normatīvajos noteiktai kārtībai.

Piesārņojošo vielu emisiju aprēķini liecināja, ka iekārtas darbības rezultātā gaisā emitētais piesārņojošo vielu daudzums nepārsniedz pieļaujamos robežlielumus.

Smaku izklijas modelēšanas rezultāti norādīja, ka 0,5 km rādiusā no kompleksa teritorijas smaku mērķlielumi netiek sasniegti, bet tālākā teritorijā smaku koncentrācija būtiski samazinās.

Operators atbilstoši normatīvo aktu prasībām, veiks nepieciešamos pasākumus, lai iekārtas darbības laikā faktiskās emisijas nepārsniegtu robežlielumus un neradītu būtiskus traucējumus apkārtējiem iedzīvotājiem.

Prasībai par gaisa filtru uzstādīšanu iekārtā šobrīd nav nekāda pamata, jo piesārņojošo vielu emisiju aprēķini neliecina, ka noteiktās robežvērtības varētu tikt pārsniegtas.

Kompleksam tuvējā teritorija ir maz apdzīvota un 2 km rādiusā vien 5 mājās pastāvīgi dzīvo cilvēki, tāpat arī niecīga ir iespējamība, ka no gaisa filtru uzstādīšanas būs kāds būtisks ieguvums sabiedrībai.

9. Iesnieguma novērtējums

9.1. ieviestie un plānotie labākie pieejamie tehniskie paņēmieni (turpmāk tekstā LPTP) A kategorijas piesārņojumā darbībām

Intensīvas mājdzīvnieku audzēšanas LPTP ir balstīts uz IPNK Direktīvas 96/61/EK 1. pantā noteikto mērķi panākt tāda piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli, ko rada I. pielikumā minētās darbības t.sk. 6.6. punktā, noteiktās iekārtas intensīvai cūku audzēšanai ar vairāk nekā 2000 vietām barokļiem (virs 30 kg).

Galvenā vides piesārņojuma problēma intensīvajā lopkopībā ir dzīvnieku izcelsmes atkritumu vielas, kur to ietekmes uz vidi veidi ir saistīti ar amonjaka emisijām gaisā un slāpekļa un fosfora emisijā augsnē, virszemes - un pazemes ūdeņos. Pasākumi šo emisiju samazināšanai neaprobežojas tikai ar veidu, kā kūstmēslus uzglabā, apstrādā vai izkliedē uz lauka, kad tie ir radušies, bet gan ietver pasākumus viscaur visai notikumu ķēdei, ieskaitot pasākumus kūstmēslu daudzuma samazināšanai. Tas sākas ar labu saimniecību un pasākumiem barošanā un dzīves apstākļu nodrošināšanā, kam seko kūstmēslu apstrāde un glabāšana, un galu galā izkliede uz lauka. Lai nepieļautu, ka ķēdes sākumā veiktu pasākumu ieguvumu anulē slikta kūstmēslu apsaimniekošana tālākā ķēdes posmā, ir svarīgi izmantot LPPT koncepciju.

LPTP cūkkopībā uzmanība vērsta uz aspektiem, kas ietekmē mēslu kvalitāti, saturu un emitēto piesārņojošo vielu, kā arī smaku apjomus:

- laba lauksaimniecības prakse vides pārvaldībai;
- barošanas stratēģija, barības vielu apsaimniekošana;
- cūku mītņu konstrukcijas un aprīkojuma sistēmas t.sk. mēslu savākšana un novadīšana;
- mēslu glabāšana un apstrāde;
- mēslu iestrāde augsnē.

LPTP paredz paņēmienus arī efektīvai enerģijas un ūdens izmantošanai.

LPTP labas lauksaimniecības prakses vides pārvaldībai.

LPTP izpratnē laba fermas apsaimniekošana ietver pasākumu un aktivitāšu kopumu, kas dod potenciālu ieguldījumu labam vides izpildījumam saistībā ar pieaugošu dzīvnieku produktivitāti:

LPTP vietas izvēle un telpas aspekti nosaka, ka plānotās novietnes atrašanās vietai jābūt saskaņotai ar ciemata attīstības plāniem, tai jānovērš nevajadzīgas transporta aktivitātes, jānodrošina pietiekami attālumi no aizsardzības teritorijām, kaimiņiem, kā arī jāiekļauj potenciālā nākotnes attīstības jauda.¹²

Uzņēmuma vadība, izvēloties kompleksa izveidei potenciāli piemērotāko vietu ņēma vērā vairākus kritērijus:

- lai paredzētās darbības vieta atrastos pietiekami tālu no apdzīvotās vietas;
- lai 3 km rādiusā ap potenciālo cūku fermu būtu minimāls skaits viensētu;
- lai paredzētās darbības vietai tuvējā apkārtnē būtu ievērojamas lauksaimniecības zemju platības;
- lai paredzētās darbības vietai tuvējā apkārtnē būtu meži, kas kalpotu kā dabīgais buferis iespējamo smaku izplatībai.

Cūku komplekss izvietots uz zemes gabala „Brūveri” Brunavas pagastā, Bauskas novadā kas atrodas ~ 3 km no apdzīvotās vietas „Tunkūni”.

¹² Eiropas komisija. Integrēta piesārņojuma novēršana un kontrole (IPNK). Atsauces dokuments par LPTP Intensīvai cūku un mājputnu audzēšanai. 2003. gada jūlijs.

Cūku kompleksam tuvākās apdzīvotās mājas (viensētas) ir dzīvojamās mājas D virzienā no kompleksa teritorijas:

„Karvišķe” ~ 930 m attālumā; „Jaunsētas” ~ 1,59 km attālumā;

dzīvojamās mājas R virzienā no kompleksa teritorijas:

„Viesturi” ~ 1,63 km attālumā; „Mežvimbas” ~ 1,03 km attālumā;

„Zaļlauki” ~ 1,17 km attālumā; „Skujenieki” ~ 1,24 km attālumā;

„Atgriezumi” ~ 1,54 km attālumā; „Vāveres” ~ 1,47 km attālumā.

Kopumā Brunavas pagastā pēc 2010. gada datiem dzīvo 1661 iedzīvotāji, kopējā pagasta teritorija 111.62 km², vidējais blīvums ir 14.9 iedzīvotāju uz 1 km² ¹³.

Saskaņā ar 26.04.2012. domes sēdes lēmumu apstiprināto Bauskas novada teritorijas plānojumu 2012.-2023.GADAM un Bauskas novada domes saistošiem noteikumiem Nr.11 „Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”, iekārta atrodas teritorijā, kurai atļautā izmantošana ir ražošanas objektu apbūve un izvietošana. Savukārt kompleksam tuvējā apkārtnē esošās zemes platības atzīmētas kā lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas.

Atbilstoši teritorijas plānam, Brunavas pagastā lauksaimniecības attīstība ir viens no galvenajiem attīstības virzieniem. Tātad nobarojamo cūku kompleksa darbība saskan ar plānoto teritorijas attīstības virzienu, bet atrašanās vieta nodrošina, ka salīdzinoši nelielam skaitam iedzīvotāju, iekārtas darbība, varētu radīt kādas epizodiskas neērtības.

LPTP izglītība un apmācības pasākumi paredz, ka fermas darbiniekiem ir jāpārzina ražošanas sistēmas un jābūt atbilstoši apmācītiem, kā arī jāveic regulāra informācijas aktualizēšana un katra darbinieka prasmju un kompetences pārskatīšana.

Fermas darbinieki pirms darbu uzsākšanas tiks iepazīstināti ar lietoto ražošanas sistēmu un apmācīti darbā ar tehnoloģiskajām iekārtām un instruēti drošības jautājumos.

Darbiniekiem tiks izsniegta speciāli izstrādāta cūkkopības rokasgrāmata, kas ietver ne tikai ikdienā veicamo darba plānu un instrukcijas, bet sniedz sīku aprakstu par cūku grupu barošanu, kā arī kārtību kādā veicama medicīniskā aprūpe, t.sk. vakcinācija.

Ne retāk kā reizi mēnesī notiks ražošanas efektivitātes datu analīze, pamatojoties uz kuru tiks vērtētas darbinieku kompetences. Vienlaicīgi tiks aktualizēta informācija gan par normatīvo aktu prasībām, gan ražošanas un darba organizāciju.

LPTP aktivitāšu plānošana saistīta ar nevajadzīga emisijas riska samazināšanu savlaicīgi plānojot un novērtējot kūts mēslu izkliedi uz laukiem, kā arī veicot izejvielu, materiālu piegādi vai atkritumu aizvākšanu.

Plānojot mēslu izkliedi tiks ņemts vērā konkrētās augsnes stāvoklis, kultūru rotācijas princips klimatiskie apstākļi, nokrišņu daudzums.

Mēslu izkliešanas tīrums paredzēts veikt tad, kad smaku traucējums kaimiņiem būtu vismazākais, proti, darba dienās, kā arī ņemot vērā vēja virzienu attiecībā uz kaimiņos esošajām mājām.

Mēslu izkliede netiks veikta uz laukiem, kuri ir piesātināti ar ūdeni, sasaluši vai apsniguši, ja tie ir ļoti slīpi vai atrodas blakus ūdenstilpēm (atstājot neapstrādātu lauka joslu).

Lai neietekmētu putnu ligzdošanu dabas lieguma „Paņemūnes meži” teritorijā, operators pavasaros ierobežos mēslu izkliedi tīrums, kas atrodas tiešā lieguma tuvumā.

Virkne no augstāk minētajām prasībām ir ietvertas normatīvajos aktos, tāpēc tiem ir likuma spēks (MK 11.01.2011. noteikumi Nr.33 "Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem"; MK 27.07.2004. noteikumi Nr.628 „Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs”), kas operatoram bez diskusijām jāievēro.

¹³ <http://www.bauska.lv/i.php?id=1019>

Labas lauksaimniecības prakses nosacījumi paredz, ka tiks veikts monitorings kā ieejošiem materiāliem tā izmantotajiem resursiem (ūdenim, enerģija), tiks novērtēta atkritumu veidošanās, tādējādi ļaujot plānot un noteikt ārkārtas situācijas procedūru. Laba lauksaimniecības prakse ietver nosacījumus ekspluatācijai un remontiem, kas paredz objekta tīrību, regulāru mehānisko un elektronisko ierīču (t.sk. mēslu krātuvju un izkliedes iekārtu) pārbaudi un apkopi.

Operators savā darbībā Labas lauksaimniecības prakses nosacījumus īsteno veicot:

- ūdens, enerģijas, atkritumu monitoringu, kā arī izejvielu un materiāli-tehnisko līdzekļu iekšējo uzskaiti;
- atkritumu veidošanās novērtējumu un izstrādājot rīcības plānu atkritumu apsaimniekošanai;
- drošības pasākumus ārkārtas situāciju iespējamības mazināšanai
- rīcības plāna izstrādi ārkārtas situācijām;
- ražošanas un palīgtelpu kopšanu saskaņā ar tīrīšanas, dezinfekcijas pasākumu plānu, tehnoloģisko iekārtu, mehānisko un elektronisko ierīču (t.sk. mēslu krātuvju un izkliedes iekārtu) pareizu ekspluatāciju, regulāru pārbaudi, apkopi un savlaicīgus remontus.

Barošanas stratēģija, barības vielu apsaimniekošana:

LPTP barošanas stratēģija, barības vielu apsaimniekošana.

Barošanas stratēģijas uzdevums ir nodrošināt cūkas ar nepieciešamo enerģijas daudzumu, aminoskābēm, minerāliem, mikroelementiem un vitamīniem, vadoties no to dzīvsvara un reprodukcijas posma. Barības vielu apsaimniekošana ir tādu paņēmieni pielietošana, kuras rezultātā tiks panākta barības vielu (N, P) izdalīšanas ar to saistīto emisijas samazināšana. Barības vielu apsaimniekošanas mērķis ir apmierināt dzīvnieku vajadzības, uzlabojot barības vielu sagremojamību un līdzsvarojot dažādu būtisku sastāvdaļu koncentrāciju ar nediferencētām slāpekļa sastāvdaļām, lai uzlabotu ķermeņa proteīnu sintēzes efektivitāti. Barošanas pasākumi tiecas samazināt slāpekļa atkritumu daudzumu no nesagremota vai katabolizēta slāpekļa, kas pēc tam tiks izvadīti ar urīnu.

LPTP izšķir divu veidu paņēmienus:

Barības īpašību uzlabošana, kur panāk zemus proteīna līmeņus, izmantojot aminoskābes un saistītus savienojumus; zemus fosfora līmeņus, izmantojot fitāzi un/vai sagremojamu neorganisku fosfātu. Barības īpašību uzlabošanu panāk izmantojot citas barības piedevas, saprātīgi pielietojot augšanu veicinošas vielas, pastiprināti izmantojot viegli sagremojamus izejmateriālus.

Balansētas barības ar optimālu barības pārveidošanas koeficientu formulēšana, balstoties uz sagremojamu fosforu un aminoskābēm.

Abu veidu paņēmieni kombinācija ir praktiski vienīgais efektīvais piesārņojuma slodzes samazināšanas veids.

Iekārtā barības apsaimniekošanas stratēģija paredz abu LPTP pasākumu, t.i. barības vielu uzlabošanu, izmantojot aminoskābes un fitāzi un optimālo barības sagremojamības kombināciju. Nobarojamo cūku ēdināšanai nepieciešamo barību gatavo uz vietas kompleksā speciāli šim mērķim izveidotā iecirknī. Barības receptēs izmantos sintētiskās aminoskābes tādējādi samazinot kopējā proteīna daudzumu, bet fitāzes pievienošana barībai nodrošina kopējā fosfora satura barībā samazinājumu. Barības receptūra ik pa laikam tiks mainīta, lai panāktu sabalansētu barības vielu līmeni, bet nepaaugstinātu slāpekļa, fosfora līmeni šķidrajos mēslas.

Proteīna un fosfora līmeņi cūku barības sastāvā

Tabula Nr.B-5

	LPTP rekomendācija			Līmenis iekārtas barības receptēs		
	Fāze	Proteīns %	Fosfors %	Fāze	Proteīns %	Fosfors %
Cūkas	25-50 kg	15-17	0.45-0.55	30-55 kg	14.95	0.431
Cūkas	50-110kg	14-15	0.38-0.49	55-105 kg	14.06	0.402

Salīdzinot tabulā Nr.B-5 datus redzams, ka operatora, cūku barošanai, izmantotajās barības receptēs proteīna un fosfora īpatsvars ir mazāks vai gandrīz vienāds ar LPTP vadlīnijās rekomendēto zemāko proteīna līmeni.

Atbilstoši LPTP rekomendācijām, tas tiks panākts ar fitāzes un benzonskābes pievienošanu barībai.

Fakts, ka iekārtā izmantotās barības sastāvā ir zemi proteīna un fosfora līmeņi, no piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas viedokļa, ir vērtējams tikai pozitīvi, jo saskaņā LPTP, barības vielu apsaimniekošanas mērķis ir dažādās ražošanas stadijās precīzāk pieskaņot barību dzīvnieku prasībām, tādējādi samazinot barības vielu izšķērdēšanu, kas tiks izdalītas ar mēsliem.

Pazemināts proteīna un fosfora saturs samazina izdalīto piesārņojošo vielu emisijas.

Paredzēts, ka cūku nobarošanas procesa pēdējās 3 nedēļās, dzīvniekiem tiks dota „liesāka” barība, t.i., barība ar samazinātu proteīna daudzumu.

LPTP atsaucē dokumentā norādīts, ka pie 1 % punkta diētas proteīna samazinājuma, izdalītā slāpekļa daudzums un amonjaka saturs virsā samazinās par 10 %, bet virsca apjoms par 3 – 5 %; fosfora samazinājums barībā par 0,1 %, izmantojot fitāzi, rezultātā dod fosfora izdalījumu samazinājumu nobarojamām cūkām par 25 – 35 %.

Tātad operators, izmantojot zemāka olbaltuma un fosfora satura barību kā LPTP, nodrošina iekārtā piesārņojuma slodzes samazinājumu, kas ir viens no svarīgākajiem vides aizsardzības aspektiem.

Receptūras operators izstrādā sadarbībā ar Dānijas cūku barošanas speciālistiem, kas veic pētījumus šinī jomā un piedāvā jaunus risinājumus/receptūras efektīvai nobarošanai, nepaaugstinot izdalīto piesārņojošo vielu daudzumu.

LPTP Cūku mītnu konstrukcijas un aprīkojuma sistēmas t.sk. mēsli savākšana un novadīšana

LPTP mājdzīvnieku mītnēm gandrīz visi paņēmieni ir orientēti uz emisiju samazināšanu un pieejamā informācija pilnībā vērsta uz amonjaka (NH₃) emisijām gaisā.

LPTP paņēmienus iedala šādās kategorijās:

- integrētie paņēmieni
 - a) barošanas pasākumi, lai samazinātu mēsli daudzumu un slāpekļa saturu mēslās kā arī emisiju no mītnēm novēršanai (*aprakstīti iepriekšējā sadaļā*)
 - b) mītnes iekšējā klimata kontrole;
 - c) cūku mītnes konstrukcijas optimizācija;
- “caurules gala” tehnoloģijas.

Mītnes iekšējā klimata kontrole gaisa ātruma samazināšanas uz mēslu virsmas un zemu iekštelpu temperatūru ziņā var samazināt emisijas vēl lielākā mērā.

Mītnes vides optimāla kontrole:

- īpaši vasarā var veicināt, ka dzīvnieki izdala savus ekskrementus mēslu zonā, lai atpūtas un kustēšanās zonas paliek tīras un sausas;
- neliela stipruma plūsmas, zemas gaisa ieplūdes temperatūras mājlopu zonā un virs mītnes grīdām samazinās gaisu piesārņojošu vielu rašanos un izmešus mītnē.
- gaisa plūsmas modeli mītnē labvēlīgi var ietekmēt piegādes un pārpalikušā gaisa lūku novietojums un izmērs (piem., sāna sienas vai jumta kores ekstrakcija vai lineāra ekstrakcija, izmantojot pārpalikušā gaisa vadus).
- ienākošā gaisa vadīšana caur perforētiem vadiem un porainiem griestiem rezultātā dod zemus gaisa ātrumus mājlopu zonā.
- gaisa ieplūdes temperatūras un stipruma plūsmas var samazināt, piemēram, novietojot svaiga gaisa ieplūdi ēnainās zonās vai virzot gaisu pa vadiem caur barošanas eju vai zemes (vai ūdens) siltuma apmainītāju.

Iekārtā dzīvnieku mītnes iekšējā klimata kontrole ir realizēta ar šādiem LPTP atbilstošiem paņēmieniem:

- 1) aizgaldos ir uzstādīti smidzinātāji ar, kuru palīdzību tiks regulāri mitrinātas redeles, un cūkas tiks rosinātas urinēt uz redelēm. Ar smidzinātāju palīdzību cūkas vasaras karstajos periodos tiks mitrinātas, tā panākot, ka dzīvnieku ķermeņi nepārkarst, nepieaug no tiem izdalīto izgarojumu daudzums, kā arī nepalielinās no cūku novietne emitēto putekļu masa.
- 2) gaisa plūsmas intensitāte jeb gaisa apmaiņas ātrums, mītnes iekšējā gaisa temperatūras režīms tiks regulēts automatizēti ar ventilācijas un klimata kontroles sistēmas palīdzību. Ventilācijas un klimata kontroles sistēmas vadības pultī tiks uzstādīts attiecīgai dzīvnieku grupai nepieciešamais mītnes iekšējās temperatūras režīms un vadoties no cūku novietnē ieplūstošā gaisa temperatūras automātiski sistēma uzstāda ventilatoru darbības intensitāti, ar kādu tiks izvadīts cūku novietne izplūdes gaiss. Ar šādu konsolidētu vēdināšanas un klimata kontroles automatizētās vadības sistēmu tiks nodrošināts, ka gaisa plūsmas ātrumi tiks regulēti, t.i. pie zemām ieplūdes gaisa temperatūrām ir neliela gaisa apmaiņas intensitāte un zems ātrums no cūku novietne izvadītajam gaisam. Attiecīgi, lai nodrošinātu cūku novietne iekšējo mikroklimatu paaugstinoties ārējai jeb cūku novietnē ieplūstošā gaisa temperatūrai, pastiprinās ventilatoru darbības intensitāte, līdz ar to gaisa plūsmas ātrumi un no cūku novietne izvadītā gaisa daudzums.
- 3) gaisa ieplūdei dzīvnieku mītnē tiks izmantots LPTP paņemiens – ienākošā gaisa vadīšana caur porainiem griestiem, kas dod zemus gaisa ātrumus mājlopu zonā. Cūku novietne jumta konstrukcija ir izveidota tā, ka svaigais gaiss caur dzegu nonāk brīvā bēniņu telpā, no kuras, caur porainiem griestiem tas ieplūst dzīvnieku mītnē.
- 4) Vēdināšanas sistēmas pamatā ir princips, ka nosūces un ieplūdes gaisa daudzumi ir vienādi. Cūku mītnēs gaisa piespiedu izplūde nodrošināta caur jumtā iemontētiem skursteņiem. Katrā nodaļā ir uzstādi pieci nosūces ventilatori. Kopējā maksimālā ventilācijas sistēmas jauda ir 100m³/h uz vienu cūku vietu. Maksimālā režīmā ventilatori darbojas tikai ļoti karstā laikā, kad nepieciešama straujāka gaisa apmaiņa, normālas cūku novietne iekšējās temperatūras nodrošināšanai. Ventilatoru darbība ir vienmērīga, tās intensitāti vai intensitātes maiņu regulē un kontrolē novietnes mikroklimata režīma vadības sistēma. Šī vadības un kontroles sistēma, līdz ar ventilatoru darbības intensitātes regulēšanu, nodrošina, ka tiks ierobežota nepamatota gaisa izvadīšana un piesārņojošo vielu emisija no cūku novietne.

Iekārtā izmantotā vēdināšanas sistēma nepieļauj, ka no cūku novietne gaiss tiks izvadīts zalvveidā. Gaiss cūku novietnē ieplūst vienmērīgi dabīgā ceļā, un arī piespiedu ventilētā gaisa izvadīšana ir vienmērīga un tā intensitāte mainās tikai atkarībā no temperatūras maiņas.

Cūku mītnes konstrukcijas optimizācija LPTP saistīta ar grīdas sistēmu, mēslu savākšanas un aizvākšanas sistēmu kombināciju. Šīs sistēmas paredz atšķirīgu aizgaldu aprīkojumu un iekārtojumu, sēklojamām un grūsnām cūkām, sivēnmātēm, kas atnesušās un atšķirtiēm sivēniem. Cūku mītnes konstrukcijas optimizācijas uzdevums ir amonjaka emisijas samazināšana no cūku mītnēm un visi pasākumi ietver šādus principus:

- samazināt mēslu virsmas izgarošanu;
- aizvākt mēslus (vircu) no bedres uz ārēju vircas krātuvi ;
- pielietot papildus apstrādi, tādu kā ventilācija, lai panāktu izšķakstāmu šķidrumu ;
- atdzesēt mēslu virsmu ;
- mainīt mēslu ķīmiskās/fiziskās īpašības, piemēram, samazināt pH
- izmantot gludas un viegli tīrāmas virsmas.

Nobarojamām cūkām tiek atzīti sekojošas mītnu sistēmas un paņēmieni:

- pilnībā ar redelēm klāta grīdu ar vakuuma sistēmu;
- pilnībā ar redelēm klāta grīdu ar pastāvīga vircas slāņa skalošanu notekās;
- pilnībā ar redelēm klāta grīdu ar skalošanas notekām vai cauruļvadiem;
- daļēji ar redelēm klāta grīda ar dziļu bedri zem tās;
- daļēji ar redelēm klāta grīda ar vakuuma sistēmu;
- daļēji ar redelēm klāta grīda ar pastāvīga vircas slāņa skalošanu notekās zem tās;
- daļēji ar redelēm klāta grīda ar skrāpju tipa transportieri .

LPTP atzīst, ka betona redeles rada vairāk amonjaka emisiju, nekā metāla vai plastmasas redeles. Tomēr saņemtie emisiju dati parāda tikai 6% atšķirību, kamēr izmaksas ir ievērojami augstākas. Metāla redeles nav atļautas nevienā dalībvalstī, un tās ļoti smagām cūkām nav piemērotas.

Nobarojamo cūku novietnē tiks izmantota LPTP mītnes sistēma ar daļēji redelētu grīdu un vakuumsistēmu šķidrmēslu aizvākšanai.

Dzīvnieku mītnē ar betona redelēm noklāta 2/3 grīdas platība, bet 1/3 grīdu veido cietā betona klājums.

Zem redelēm klātas grīdas ir izvietots notekas kanāls.

Aptuveni 2 reizes mēnesī, atverot aizvaru galvenajā vircas caurulē un izveidojas nelielu vakuumu, vircu novada un aizvāc uz mēslu krātuvi.

Mēslu savākšanas sistēma atrodas zem grīdas redeļu daļas un to veido noskalošanas iekārta ar caurulēm, kurā mēsli un urīns uz laiku tiks savākti 60 cm dziļā kanālā.

No kanāla mēsli tiks aizskaloti uz šķidro mēslu krātuvēm glabāšanai ar 14 dienu intervālu.

Aizgaldos ir uzstādīti smidzinātāji.

Regulāri mitrinot redeles, tās tiks atdzesētas un cūkas tiks rosinātas urinēt uz redelēm. Tādējādi tiks nodrošināts, ka virca uzreiz nokļūst zemgrīdas mēslu kanālos un cūkas nevārtās mēslos, bet kopumā tiks panākts smaku emisija cūku novietnē samazinājums.

Šī sistēma īpaši noderīga ir karstuma periodos, kad gaisa apmaiņa cūku novietnē darbojas visintensīvāk un smaku emisijas iespējamība no cūku novietnes ir visaugstākā. Iekārtā izmantotā mītnes sistēmas atbilstoši LPTP atsauces dokumentā sniegtajiem datiem, ļauj samazināt amonjaka emisijas līdz 60 %.

Visi iepriekš uzskaitītie iekārtā pielietotie cūku mītnes paņēmieni un aprīkojuma sistēmas ir LPTP.

LPTP mēslu glabāšanai un apstrādei

LPTP nozīmē projektēt cūku mēslu uzglabāšanas iekārtas ar pietiekamu ietilpību, lai varētu mēslus uzglabāt tik ilgi, kamēr iespējams veikt to tālāku apstrādi vai izkliedi uz lauka. Nepieciešamā ietilpība ir atkarīga no klimatiskajiem apstākļiem un periodiem, kad mēslus izkliede uz lauka saskaņā ar normatīvo aktu prasībām nav iespējama.

LPTP cūku mēslu glabāšanu paredz:

Kaudze/grēda, kas iekārtā, vai uz lauka vienmēr atrodas vienā un tajā pašā vietā, LPTP ir:

- betona grīda ar savākšanas sistēmu un tvertni šķidruma notecēm;
- jāizbūvē mēslu glabāšanas zonas tur, kur tās vismazāk varētu izraisīt traucējumus smaku jutīgiem receptoriem, ņemot vērā attālumu līdz receptoriem un valdošo vēju virzienus;
- īslaicīgai cūku mēslu uzglabāšanai uz lauka, LPTP ir novietot mēslu kaudzi prom no jutīgiem receptoriem, piemēram, kaimiņiem un ūdenstilpēm (ieskaitot lauku novadgrāvjus), kur varētu iekļūt izplūdušais šķidrums.

Glabāšanas tvertnes LPTP cūku šķidrmēslu uzglabāšanai betona vai tērauda tvertnē ietver:

- stabilu tvertni, kas izturīga pret iespējamām mehāniskām, siltuma vai ķīmiskām ietekmēm;
- tvertnes pamatne un sienas ir necaurlaidīgas un aizsargātas pret rūsēšanu;
- krātuve tiek regulāri iztukšota, lai varētu veikt tvertnes pārbaudi un apkopi, vēlams katru gadu;
- katrai krātuves izejai, kas aprīkota ar ventili, jāizmanto dubulti ventili;
- šķidrmēsli tiek samaisīti tikai tieši pirms tvertnes iztukšošanas, piemēram, lai tos izkliegtu uz lauka;
- LPTP ir pārsegt šķidrmēslu tvertnes, izmantojot vienu no sekojošiem variantiem: stingrs vāks, jumta vai telts segums vai peldošs pārklājs, piemēram, sasmalcināti salmi, dabiska plēve, audums, folija, kūdra, porainas māla lodītes (LECA) vai porains polistirols (EPS).

Glabāšanas lagūnas ir prasībām vienlīdz atbilstoša kā šķidrmēslu tvertne, ja vien tai ir necaurlaidīga pamatne un sienas (pietiekams mālu saturs vai izklāta plastmasa), kā arī noplūžu detektēšana un nodrošināts pārklājums. LPTP prasa pārsegt lagūnas, kur tiek uzglabāti šķidrmēsli, izmantojot vienu no sekojošiem variantiem:

- plastmasas pārklājs;
- peldošs slānis, piemēram, sasmalcināti salmi;
- LECA vai dabiska plēve.

Iekārtā cūku šķidro mēslu glabāšanai izbūvētas 8 slēgta tipa betona krātuves, kur katras krātuves glabāšanas kapacitāte ir 4000 tonnas un kopējā glabāšanas jauda 32000 tonnas. Krātuves pamatne un sienas ir no betona plātnēm, kas savienojuma vietās aizpildītas ar betona masu, tādējādi atbilstoši LPTP sienas ir necaurlaidīgas, aizsargātas pret rūsēšanu, iespējamām mehāniskām, siltuma vai ķīmiskām ietekmēm kā rezultātā tiks izslēgta piesārņojošo vielu nonākšana augsnē. Krātuves tiks iztukšotas 2x gadā pavasarī un rudenī, bet mēsli pirms to izvešanas tiks samaisīti viendabīgā masā. Krātuvēm pēc to iztukšošanas tiks veikta pārbaude un apkope. Bez tam iespējamo noplūžu konstatēšanai agrīnā stadijā, mēslu krātuvēs operators uzstādīs drošības sensorus ar avārijas signāldevēju uz mobilo tālruni, kas reaģē, ja krātuvē sāk pazemināties mēslu līmenis, vai tas sasniedz augšējo robežlīmeni.

Krātuves nosegtas ar speciālu, gaisu necaurlaidīgu tenta tipa jumta segumu, kas praktiski nepieļauj piesārņojošo vielu un smaku emisiju gaisā.

Saskaņā ar LPTP datiem telts tipa segumi nodrošina amonjaka un smakas emisijas samazinājumu vidēji par 90%, bet pavasarī/vasarā par 94%.

Slēgto krātuvju iztukšošana un šķidro mēslu iesūkņēšana mēslu izvešanas tehnikā tiks veikta ar speciālu sūkņu un šļūteņu palīdzību pa tiešo no krātuves.

Papildus drošībai, lai izslēgtu iespējamo mēslu noplūdi un nokļūšanu gruntī to pārsūkņēšanas laikā no krātuves tehnikā, vidū starp krātuvēm tiks izbūvēta betona rampa uz, kuras notiks mēslu iesūkņēšana tehnikā.

Rampā tiks iebūvēta savācējaka, kurā ietecēs pārsūkņēšanas laikā radušās mēslu noplūdes. Savukārt savācējakā uzkrātie mēsli tiks iesūkņēti atpakaļ mēslu krātuvē. Krātuves tiks izbūvētas ar tādu ietilpību, kas nodrošina šķidrmēslu uzglabāšanu vismaz 7 mēnešus.

Izvēlētais mēslu glabāšanas tehniskais paņēmieni ir visdrošākais no vides piesārņojuma riska viedokļa, kā arī vislabvēlīgākais iedzīvotājiem no smaku emisijas samazinājuma iespējamās negatīvās ietekmes uz sadzīvi viedokļa.

Iespējamā gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu piesārņojuma novēršanai un kontrolei, uzsākot iekārtas darbību, operators ir paredzējis izveidot jaunu gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu novērošanas monitoringa tīklu, kur 5 urbumi paredzēti pazemes ūdeņu un 4 punkti virszemes ūdeņu paraugu ņemšanai. Jaunie gruntsūdens novērošanas urbumi tiks izvietoti tā, lai tie aptvertu visu iekārtas teritoriju un kontrolētu tajā pieplūstošā un aizplūstošā gruntsūdeņa kvalitāti.

Mēslu apstrāde fermā ir LPTP tikai noteiktos apstākļos (tas ir nosacījuma LPTP). Apstākļi, kas nosaka, vai mēslu apstrāde fermā ir LPTP, vai nav, ir tādi kā nepieciešamā teritorija, augu barības vielu pārpalikums vai trūkums konkrētajā vietā, tehniskā palīdzība, mārketinga iespējas zaļajai enerģijai un vietējie vides noteikumi.

Cūku mēslu apstrādes tehniskie paņēmieni ir sekojoši:

- šķidrmēslu mehāniska frakcionēšana
- šķidrmēslu aerēšana;
- šķidrmēslu mehāniska frakcionēšana un bioloģiskā apstrāde;
- cieto kūtsmēslu kompostēšana (pēc šķidrmēslu cietās frakcijas mehāniskās atdalīšanas);
- anaerobas pārstrāde biogāzes iekārtā;
- anaerobu lagūnu (dīķu) sistēmas;
- ietvaicēšana un kaltēšana;
- piedevu pievienošana mēsliem

Iekārtā nosacījuma LPTP netiks izmantots un mēslu apstrāde fermā nenotiks.

LPTP mēslu izkliedei uz lauka

Amonjaka emisijas gaisā, kas rodas izkliedējot mēslus uz augsnes, var samazināt izvēloties pareizo aprīkojumu. Mēslu izkļiedes paņēmieni, kas samazina amonjaka emisijas, parasti samazina arī smakas. Katram tehniskajam paņēmienam ir savi ierobežojumi un tie nav piemērojami visos apstākļos un / vai visiem augsnes tiptiem.

LPTP ir līdz minimumam samazināt emisijas no kūtsmēsliem augsnē un pazemes ūdeņos, līdzsvarojot kūtsmēslu daudzumu un paredzamās kultūras prasības (slāpekļa un fosfora, kā arī minerālu krājumi, ko kultūrai nodrošina augsne un mēslojums). Kopējā augsnes un veģetācijas uzņemtā barības vielu daudzuma un kopējā no kūtsmēsliem iegūtā barības vielu daudzuma līdzsvarošanai ir izmantojami dažādi instrumenti, tādi, kā barības vielu balance vai noteikts dzīvnieku skaits uz zemes platības vienību.

LPTP nozīmē to, ka, izkliedējot kūtsmēslus, ņem vērā konkrētā zemes gabala īpašības, konkrēto augsnes stāvokli, augsnes tipu un slīpumu, klimatiskos apstākļus, nokrišņu daudzumu un apūdeņošanu, zemes lietojumu un lauksaimniecības praksi, ieskaitot kultūru rotācijas sistēmas.

LPTP nozīmē samazināt ūdens piesārņojumu, veicot visas zemāk minētās darbības:

1) neizkliedēt mēslus uz lauka, kad lauks ir:

- piesātināts ar ūdeni, - applūdis, - sasalis, - apsnidzis
 - 2) neizklīdēt mēslus uz ļoti slīpiem laukiem
 - 3) neizklīdēt mēslus blakus ūdenstilpēm (atstājot neapstrādātu lauka joslu), un
 - 4) izklīdēt mēslus pēc iespējas īsāku laiku pirms notiek maksimālā kultūraugu augšana un barības vielu uzņemšana.
- LPTP nozīmē apsaimniekot mēslu izklīdēšanu uz lauka, lai samazinātu smaku radītus traucējumus kaimiņiem, ja tādi ir, veicot sekojošas darbības:
- veikt izklīdi tajā dienas laikā, kad ir mazāka iespējamība, ka cilvēki uzturas mājās, un izvairīties no izklīdes veikšanas brīvdienās un svētku dienās
 - ņemt vērā vēja virzienu attiecībā uz kaimiņos esošajām mājām
- LPTP mēslu izklīdei paredz šādus tehniskos paņēmienus:

LPTP	Zemes lietojums	Emisiju samazinājums
izklīde caur šļūtenēm (izklīde joslās)	ganības (pļavas) un tīrumi ar <u>augu</u> <u>garumu</u> mazāku par 30 cm	30 %, bet tas var būt mazāks, ja izklīdēts zālē ar augstumu >10 cm
izklīde ar šļūtenēm un slieci (izklīde joslās)	pārsvarā ganības (pļavas)	40%
sekla injicēšana (atklātās vagās)	ganības (pļavas)	60%
dziļa injicēšana (slēgtās vagās)	pārsvarā ganības, aramzeme	80%
izklīde joslās un iestrādāšana 4 stundu laikā	aramzeme	80%
iestrāde augsnē pēc iespējas ātrāk, bet ne vēlāk, kā 12 stundu laikā	aramzeme	4 stundu laikā: 80 %
		12 stundu laikā: 60 - 70 %

Mēslu izklīdi uz tīrumiem operators plāno veikt divas reizes gadā – pavasarī, ar saviem tehniskajiem līdzekļiem un resursiem, izvedot aptuveni 1/3 no gada laikā saražoto mēslu un rudenī aptuveni 2/3 no gada mēslu daudzuma. Mēsli tiks izmantoti augšnes mēslošanai. Pamatojoties uz savstarpēji noslēgtajām vienošanām, mēslus operators izklīdēs citu komersantu apsaimniekotajās lauksaimniecības zemes platībās.

Pie atļaujai pieteiktās Iekārtas jaudas 22000 cūku vietas, mēslu izklīdei nepieciešama 1412 ha lauksaimniecības zeme (aprēķinu skat. atļaujas 9.7.punktā), bet vienošanās noslēgtas par mēslu izklīdi 1720 ha platībā, kas nodrošina pietiekami lielu rezervi, lai augsnē nenonāktu paaugstināts nitrātu daudzums.

Bez tam jāpiezīmē, ka vismaz līdz 2015. gadam iekārtas jauda būs 14000 nobarojamo cūku vietas, kur aprēķinot pēc metodikas, šķidrmēslu izklīdei nepieciešami 896,8 ha lauksaimniecības zeme.

Lai samazinātu transporta slodzi uz vietējiem autocelļiem, saīsinātu mēslu izklīdei nepieciešamo laiku un mazinātu iespējamās smaku emisijas, operators mēslu izvešanu un izklīdi veiks ar speciālu cauruļvadu sūknēšanas iekārtu un izklīdes tehniku.

Sūknēšanas iekārta nodrošina mēslu cauruļvadu transportēšanas jaudu vidēji 125m³/h uz izkļiedes tehniku tīrums 4 km rādiusā no iekārtas mēslu krātuvēm.

Cauruļvadu transportēšanas paņēmieni tiks izmantoti iekārtai tuvējo tīrums mēslošanai Brunavas pagastā aptuveni 950 ha platībā. Pie šādas izmantotās mēslu izvešanas un izkļiedes tehnoloģijas kopumā nepieciešamas vidēji 19 darba dienas gadā, kas ir ievērojami īsāks laiks, kā tad, ja mēsli līdz izkļiedes tīriem tiktu transportēti ar speciālo mēslu mucu.

Tradicionālo mēslu transportēšanu ar mucu operators neizmanto.

Iekārtai sasniedzot jaudu 22000 nobarojamo cūku vietas (plānots 2015.gadā) mēslu transportēšana un izkļiede tiks veikta arī tīrums, kas izvietoti Ceraukstes pagastā un nepieciešamības gadījumā Mežotnes un Codes pagastos. Uz šiem tīriem, kur cauruļvadu sūknēšanas iekārtu nevar izmantot, mēslu transportēšanu operators veiks ar ātrgaitas slēgtu kravas cisternas (25tonnas) autotransportu. Pēc pārvešanas mēsli tiks pārsūknēti specializētajā mēslu izkļiedei paredzētajā tehnikā, ar kuru tālāk jau tiek veikta mēslu izkļiede augsnē.

Mēslu transportēšanu slēgtā autotransporta cisternā, operators izvēlējies, lai izslēgtu smaku emisijas transportēšanas laikā un neradītu smaku traucējumus iedzīvotājiem maršrutos, kas virzās caur blīvāk apdzīvotajām vietām Grenctāles pientava, Ceraukste, Mūsa, Code, Bērzmuiža, Garoza un Bauska pilsētu.

Bez tam mēslu transportēšanas ar ātrgaitas autotransportcisternu neradīs traucējumus vispārējai ceļu satiksmei un transporta kustībai, kas ir īpaši nozīmīgi, izmantojot Valsts autoceļu A7 *Rīga–Bauska–Lietuvas robeža (Grenctāle)*.

Kopumā mēslu izvešanu gada laikā operators paredz veikt 30 darba dienās.

Faktiskais mēslu izvešanai patērētais dienu ilgums samazinās vai pagarinās atkarībā no klimatiskajiem apstākļiem un ierobežojumiem, kas attiecās uz ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem.

Tā piemēram mēslus neizkļiedēs augsnē, kura ir sniega klāta, sasalusi, vai pārmitra.

Izkļiede tiks veikta kompleksam „Tunkūni” tuvējos, citiem lauksaimniekiem piederošajos tīrums, pamatojoties uz noslēgtajām vienošanām.

Par plānoto mēslu izkļiedi operators informēs konkrētā, izkļiedei paredzētā lauka tuvumā esošos iedzīvotājus, tādējādi respektējot viņu intereses un mazinot iespējamās neērtības (smakas esamību), kas varētu rasties mēslu izkļiedes laikā.

Mēslu izkļiede netiks veikta brīvdienās, svētku dienās, ļoti karstā, bezvēja laikā, kā arī tādus augsnes un laika apstākļos, kas ir aizliegti ar normatīvajiem aktiem.

Bez tam mēslošanas laiki un vieta var tikt mainīta, ja iedzīvotāji to lūdz saistībā ar plānotām ģimenes viesībām vai citiem viņiem nozīmīgiem pasākumiem.

Mēslu izkļiedei operators izmantos LPTP - izkļiedi joslā, kuru veiks ar šīm mērķim iegādāto speciālo šļūtenēm aprīkoto iekārtu.

Minētā iekārta izkļiedē mēslus tieši zemes virskārtā.

Pavasaros, kad augiem tiks dots virsmēslojums, saskaņā ar LPTP, ar šādu tehnisko paņēmieni tiks panākts amonjaka emisijas samazinājums par 40 % .

Savukārt rudens periodā, ar šļūteņu palīdzību izkļiedējot mēslus joslā un iestrādājot / iearot tos augsnē 4 stundu laikā emisiju t.sk. smaku samazinājums tiks nodrošināts līdz pat 80%.

Paredzētie mēslu iestrādei augsnē izmantojamie paņēmieni atbilst LPTP.

Ūdens patēriņa LPTP

Dzīvnieku ūdens patēriņa samazināšana netiek uzskatīta par labu praksi.

Tas var mainīties atkarībā no viņu diētas un, kaut gan dažas ražošanas stratēģijas paredz ierobežojumus, tomēr pastāvīga pieeja ūdenim parasti tiek uzskatīta par obligātu nosacījumu.

Ūdens patēriņa samazināšana ir sapratnes jautājums un ir galvenokārt saistīts ar fermas pārvaldību.

LPTP ūdens patēriņa samazināšanai ir sekojošas darbības:

- dzīvnieku mītnu un iekārtu mazgāšana ar augstspiediena mazgāšanas iekārtām pēc katra ražošanas cikla. Parasti mazgāšanas ūdens ieplūst šķidrmēslu sistēmā un tādēļ ir svarīgi rast līdzsvaru starp mītnu tīrību un iespējami mazāku patērētā ūdens daudzumu;
- regulāra dzeramā ūdens iekārtu kalibrēšana, lai izvairītos no noplūdēm;
- ūdens patēriņa mērīšana un reģistrēšana;
- ūdens noplūdes vietu atklāšana un likvidēšana.

Principā tiek pielietoti trīs dzīvnieku dzirdināšanas sistēmu veidi: nipeļu dzirdinātava silē vai traukā, ūdens siles un nospiežami nipeļi.

Iekārtas darbībā tiks izmantoti visi LPTP ūdens patēriņa samazināšanas pasākumi. Dzīvnieku dzirdināšanai izmanto nospiežamo nipeļu sistēmu, mītnu mazgāšanu veic ar augstspiediena iekārtas palīdzību. Ūdens apgādes sistēma tiks pievienota kopējai drošības kontroles sistēmai, tādējādi par jebkurām novirzēm ūdens padeves režīmā vadības pultī tiks saņemts signāls, kas ļaus savlaicīgi atklāt un novērst noplūdes. Ūdens patēriņš fermā regulāri tiks reģistrēts instrumentālajā uzskaites žurnālā.

LPTP enerģijas izmantošanai

LPTP nozīmē samazināt enerģijas izmantošanu, pielietojot labu saimniekošanas praksi, sākot ar dzīvnieku mītnu projektēšanu un atbilstošu vadīšanu, kā arī mītnu un iekārtu ekspluatāciju. LPTP cūku mītnēm nozīmē samazināt enerģijas izmantošanu, veicot šādas darbības:

- jaunās mītnēs pēc iespējas izmantot dabisko ventilāciju; tam nepieciešama atbilstoša mītnes, aizgaldu (t.i., mikroklimats aizgaldos) konstrukcija un telpiskais plānojums, kurā būtu ņemti vērā valdošie vēja virzieni, lai veicinātu gaisa plūsmu;
- mehāniski ventilējamās kūtīs: katrā ēkā optimizēt ventilācijas sistēmas konstrukciju, lai nodrošinātu labu temperatūras kontroli un sasniegtu minimālu ventilācijas ātrumu ziemā;
- mehāniski ventilējamās kūtīs: lai izvairītos no pretestības ventilācijas sistēmās, tās ir bieži jāpārbauda un pēc vajadzības jātīra vadus un lāpstīņas;
- lietot energoefektīvu apgaismojumu.

Iekārtā izmantos visas četras nosacītās enerģijas patēriņa darba vides – apsilde, ventilācija, apgaismošana, barības sagatavošana. Visas minētās darba vides tiks kontrolētas un regulētas ar automatisko vadības un drošības sistēmu.

Uzstādītā automatizētā mikroklimata kontroles sistēma ļaus ekonomēt elektroresursus, jo kombinētā apkures un ventilācijas sistēmas kontrole līdzsvaro temperatūras režīmus atkarībā no dzīvnieku grupas vajadzībām un labturības nosacījumiem.

Kompleksa apsildē paredzēts izmantot silto grīdu sistēmu, kurā nepieciešamā siltumenerģija tiks ievadīta apkures katla. Fermā tiks izmantota mehāniskā ventilācijas sistēma ar izlīdzinātu ieplūstošā un izplūstošā gaisa spiedienu (0 Pa). Ventilācijas iekārta nodrošinās temperatūras kontroli un minimālu ventilācijas ātrumu ziemā. Regulāri tiks veikta ventilācijas sistēmas kanāla un ventilatoru uzturēšana un tīrīšana.

Dzīvnieku mītnu apgaismojumam tiks izmantotas dienasgaismas lampas, kas atzītas par zemas enerģijas avots.

Paredzētajā darbībā pilnībā tiks realizēti LPTP enerģijas izmantošanā.

9.2. ieviestie un plānotie tīrākas ražošanas pasākumi

Operators uzskata, ka iekārta atbilst labāko pieejamo tehnisko paņēmieni vadlīnijās noteiktajiem nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām, tāpēc vides aizsardzības prasību izpildes plāna izstrāde nav nepieciešama.

Operators iekārtas darbības laikā, pamatojoties uz izstrādāto monitoringa sistēmu un ražošanas nepieciešamību, regulāri veiks tehnoloģisko iekārtu tehnisko apkopi, bojāto vai nolietoto sistēmas daļu nomaiņu. Tādējādi tiks nodrošināta iekārtas darbības nepārtrauktību un tehniskā stāvokļa nemainīgumu.

Gruntsūdeņu piesārņojuma novēršanai degvielas uzglabāšanas un uzpildes laikā tiks veikti šādi pasākumi:

- 1) degviela tiks uzglabāta virszemes tvertnē ar tilpumu $2,5\text{m}^3$, kurai ir dubultsienas;
- 2) darba zonā ap degvielas rezervuāru un uzpildes vietu izveidots betona pretinfiltrācijas segums;
- 3) vismaz 1 reizi mēnesī vizuāli pārbaudītas rezervuāra, tā pamatnes un aprīkojuma stāvoklis kā arī redzamās virsmas, lai konstatētu degvielas sūces pazīmes .
- 4) vismaz reizi 2 gados pārbaudīts ir rezervuāra hermētiskums ar dubultsienām.

Iespējamā gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu piesārņojuma novēršanai un kontrolei, uzsākot iekārtas darbību, operators ir paredzējis izveidot jaunu gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu novērošanas monitoringa tīklu, kur 5 urbumi paredzēti pazemes ūdeņu un 4 punkti virszemes ūdeņu paraugu ņemšanai. Jaunie gruntsūdens novērošanas urbumi tiks izvietoti tā, lai tie aptvertu visu iekārtas teritoriju un kontrolētu tajā pieplūstošā un aizplūstošā gruntsūdeņa kvalitāti. Paraugi tiks analizēti un ūdens kvalitāte tiks noteikta atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Operators 26.09.2012. Pārvaldē iesniedza un 10.10.2012. tika saskaņota vides monitoringa programma. Gruntsūdeņu monitoringa urbumu tīkls un to monitorings tiks veikts atbilstoši norādījumiem. Jebkuru papildus ieguldījumu izdarīšanu iekārtā operators izvērtēs, vadoties no ekonomiskās lietderības un iegūtā vides aizsardzības efekta līdzsvara aspekta.

9.3. resursu izmantošana (ūdens, enerģija un ķīmiskās vielas)

9.3.1. Ūdens apgāde

Ūdens apgādes nodrošināšanai tiks izmantots kompleksa teritorijā izveidotais artēziskais **urbums „Brūveri”**, kas reģistrēts LVĢMC datu bāzē „Urbumi” ar Nr.11812 (identifikācijas Nr.P201111). Urbuma ekspluatācijas debits 5 l/sek. Urbumā uzstādīts sūknis *Calpeda 4SD 15-23* ar maksimālo sūkņēšanas jaudu 350 l/min. Teorētiski, pie urbuma pasē norādītā ūdens ieguves debeta 5 litri / sekundē, ūdens ieguves maksimālais daudzums iespējams $157\,680\text{ m}^3$ gadā jeb 432 m^3 . Ūdens pēcapstrādei ir uzstādīti filtri.

Ūdensapgādes nepārtrauktības nodrošināšanai, rezervei uzstādītas divas ūdens tvertnes ar kopējo tilpumu 124 m^3 . Ūdens patēriņa uzskaitē ir uzstādīts ūdens skaitītājs. Urbumam tiks veikta ūdens ieguves instrumentālā uzskaitē. Atbilstoši normatīvo aktu prasībām ūdens ņemšanas vietai noteikta 10m plata stingra režīma aizsargjosla, kurā aizliegts veikt saimnieciskās darbības, kas nav saistītas ar ūdens ieguves vietas ekspluatāciju un uzturēšanu.

Ūdens iekārtā tiks izmantots dzīvnieku dzirdināšanai, cūku novietnes nodaļu un aizgaldu mazgāšanai, kā arī personāla sanitāro un sadzīves vajadzību apmierināšanai

– līdz $72500,0\text{ m}^3$ gadā jeb vidēji $198,7\text{ m}^3$ dienā.

Nemot vērā, ka no ūdens ieguves urbuma "*Brūveri*" dienā paredzēts iegūt vairāk par $100\text{ m}^3/\text{dnn}$, atbilstoši MK 06.09.2011. noteikumu Nr.696 "Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība" 11. punktam pazemes ūdeņu ieguvējam nepieciešams saņemt **pazemes ūdeņu atradnes pasi**.

Šīs atļaujas "**C" sadaļas 11.1.2. punktā** ir izvirzīts nosacījums pazemes ūdeņu atradnes pases saņemšanai līdz 2013.gada 1.jūnijam.

Ūdens izmantošanas bilances shēma Nr.B-3 – atļaujas 50.lpp.

Informācija par ūdens ieguvi un lietošanu atbilstoši atļaujas 3.pielikuma 9. un 11. tabulai.

9.3.2. Enerģijas izmantošana

Kompleksā nepieciešamās elektroenerģijas nodrošināšanai izbūvēts jaunu transformatora pieslēgums ar ~ 1 km garu elektroapgādes līniju, līdz ar to kompleksā nodrošināta centralizēta elektroenerģijas piegāde, par ko noslēgts līgums ar VAS "Latvenergo" ar atļauto vienlaicīgo slodzi 250 kW. Cūku nozares speciālistu rekomendācijās tiks paredzēts, ka vienas cūkas nobarošanai elektroenerģijas patēriņš ir 12kW gadā. Cūku nobarošanas procesa nodrošināšanai plānots **elektroenerģijas patēriņš 960 000 kWh gadā**. Galvenie elektroenerģijas patēriņa avoti fermā ir barības ražošanas un apgādes sistēma; ventilācijas un klimata kontroles sistēmas, kā arī telpu apgaismojuma nodrošinājums. Iekštelpu apgaismojumam cūku novietnēs tiks izmantotas luminiscences spuldzes. Iekštelpu apgaismojums 100 lux, dabīgais apgaismojums aptuveni 5 % gaismas platības. Lai novērstu iespējamus riskus un ar to saistītos kaitējumus (dzīvnieku noslāpšana), ko izraisītu elektroenerģijas padeves traucējumi, kompleksā uzstādīts avārijas, ar dīzeļdegvielu darbināms elektrības ģenerators ar jaudu 150 kW. Siltuma nodrošināšanai dzīvnieku mītnē un personāla telpās siltumenerģiju paredzēts saražot vietējā katlu mājā, kā kurināmo izmantojot skaidu granulas. Apkures jaudas nepieciešamību nosaka pamatojoties uz āra temperatūru līdz -20 °C un nepieciešamo telpu iekšējo temperatūru atkarībā no konkrētā ražošanas cikla nodaļas siltuma režīma. Paredzētā siltuma ražošanai nepieciešamā katla jauda 200 kW.

9.3.3. Izejvielas un ķīmiskās vielas

Galvenās izejvielas uzņēmuma darbības funkciju nodrošināšanai ir barība cūku ēdināšanai - kvieši, mieži, soja, minerālvielas, barības piedevas (vitamīni). Paredzētais barības patēriņš gadā ir aprēķināts, vadoties no patēriņa normas 224 barības vienības (BV) uz vienu līdz 110kg nobaroto dzīvnieku gadā. Kopumā 80000 nobarotām cūkām tiks patērētas 17.920.000 BV. 1 tonna barības ir līdzvērtīga ~ 1047 BV, tādējādi gada laikā nepieciešamais sausās barības apjoms gadā būtu **17,115 tonnas** ($17.920.000 \text{ BV} / 1047 \approx 17.115 \text{ t}$).

Dzīvnieku ēdināšanai izmantotās barības sastāvā galvenā izejviela jeb 87.6% ir graudaugi, aptuveni 8.3 % veido sojas spraukumi, un ~ 4.% ir minerālvielas un vitamīni.

Iekārtā barības ražošanai uzņēmums paredzējis izmantot Latvijā audzētos graudaugus. Pārējās nepieciešamās izejvielas iepērk no Latvijas vai Eiropas Valstu piegādātājiem.

Dzīvnieku ēdināšanai nepieciešamā barība tiks gatavota pēc 2 dažādām receptēm, kas paredzēta dzīvnieku grupai svarā līdz 55 kg un cūkām ar svaru virs 55kg.

Katras receptes sastāvā iekļauto izejvielu īpatsvars nodrošina dzīvnieku vajadzības pēc enerģijas un būtiskajām vielām konkrētajā vecuma grupā.

Barības receptēs tiks izmantotas aminoskābes, kas samazināta kopējā proteīna daudzumu, bet fītāzes pievienošana barībai samazina kopējo fosfora saturu barībā. Līdz ar to tiks uzlabota barības vielu sagremojamība un samazināts ar mēsliem izdalītā slāpekļa un fosfora daudzums. Barības receptūra ik pa laikam tiks mainīta, lai nodrošinātu sabalansētu barības vielu līmeni, bet nepaaugstinātu slāpekļa, fosfora līmeni šķidrajos mēšlos.

Ķīmiskā viela *VIRKON S* ir visplašāk pārbaudītais veterinārijai paredzētais dezinfekcijas līdzeklis pasaulē. Iekārtā tas tiks izmantota baktēriju, vīrusu, sēnīšu un citu mikroorganismu iznīcināšanai. Tas ir draudzīgs cilvēkam, dzīvniekiem, apkārtējai videi un raksturojās ar izteikti zemu toksicitāti. Paredzēts lietošanai visu tipu dzīvnieku mītnēs gaisa, virsmu un ūdens apgādes sistēmu dezinfekcijai. Preparātu lieto atšķaidītā veidā, kur darba šķīdums ir 0,5 % – 1% atkarībā no pielietojamās vides. Dezinfekcijai paredzēts izmantot 1 % šķīdumu, kuru lieto 300 ml darba šķīduma uz 1 m² dezinfekcijas telpas. Kopējā dezinfekcijas platība ir ~ 23000 m² un dezinfekcija tiks veikta 3 reizes gadā. $23000 \text{ m}^2 \times 3 \text{ reizes} \times 0.3 \text{ ml} = 20.700 \text{ l}$ darba šķīduma jeb 207 kg dezinfekcijas līdzekļa gadā.

Iekārtā ražošanas vajadzībām tiks uzglabāta dīzeļdegviela. Dīzeļdegvielas krājums nepieciešams, lai nodrošinātu rezerves elektroenerģijas ražošanas ģeneratora darbību ārējās elektroapgādes traucējumu gadījumā, kā arī transporta vajadzībām. Dīzeļģeneratora jauda ir 150 kW un degvielas patēriņš vidēji 32 litri stundā. Operators ir paredzējis, ka gada laikā elektrības ģeneratorā varētu tikt izlietota 1 tonna dīzeļdegviela, bet transporta vajadzībām 50 tonnas degviela. Degvielu paredzēts uzglabāt speciālā, ar dubultsienām aprīkotā rezervuārā ar tilpumu 2,5 m³. Darba zonā ap degvielas rezervuāru un uzpildes vietu tiks izveidots betona pretinfiltrācijas segums.

Informācija par izmantotajiem izejmateriāliem, ķīmiskām vielām, uzglabāšanas tvertnēm, kurināmā un degvielas izmantošana atbilstoši šīs atļaujas 3.pielikuma 2., 3., 4. un 5.tabulai.

9.4. emisija gaisā un tās ietekme uz vidi

Iekārtas darbības rezultātā emitēto piesārņojošo vielu noteikšanai atbilstoši normatīvo aktu prasībām, operators izstrādājis Stacionāro piesārņojuma avotu emisijas limita projektu. Piesārņojošo vielu un smaku emisijas limiti noteikti aprēķinu ceļā.

Piesārņojošās darbības novērtēšanai izdalīti un aprakstīti sekojoši 24 emisijas avoti (**A1-A24**):

A1 – A7 – cūku novietnes 7 gb; katra cūku novietne aizņem ~ 26 m × 120 m laukumu, novietnes ventilācijas izvadu augstums ~ 4 m. Emisijas ilgums – 24 h/d, 365 d/gadā;

A8 – A15 – šķidro kūsmēsļu uzglabāšanas krātuves 8gb – pārklātas ar telts tipa pārklāju; vienas krātuves ietilpība 4000 tonnas, augstums ~ 5 m. Viena rezervuāra diametrs – 32.51 m; virsmas laukums ~ 830 m². Emisijas ilgums – 24 h/d, 365 d/gadā;

A16 – katlu mājas skurstenis – augstums 7 m un diametrs 250 mm. Emisijas ilgums – 24 h/d, 365 d/gadā. Ražošanas procesā nepieciešamās siltumenerģijas ražošanai koksnes skaidu granulu apkures katlā *GD Turbo* ar jauda 200 kW(ievadītā jauda -222kW), siltumenerģija.

A17 – graudu pieņemšanas bedre, laukums ~ 5 m x 5 m, augstums 5 m, emisijas ilgums – 294h/gadā;

A18 – A23 – graudu uzglabāšanas torņi. Torņu augstums – 16,52 m, diametrs – 14,33 m; virsmas laukums ~ 161 m². Emisijas ilgums – 24 h/d, 365 d/gadā;

A24 – dīzeļdegvielas tvertne ar tilpumu 2,5 m³, laukuma avots – 2,7 m x 2.2 m, augstums 2,3 m, emisijas ilgums – 24 h/dn, 365 dn/gadā.

Detalizēts emisijas avota raksturojums atbilstoši atļaujas 3.pielikuma 12.tabulai.

Galvenās atmosfērā emitētas piesārņojošās vielas:

- no cūku novietnēm un no mēsļu uzglabāšanas rezervuāriem, kā arī lauku mēslošanas procesā, ir šādas:

amonjaks (NH₃); sērūdeņradis (H₂S); slāpekļa (I) oksīds(N₂O); cietās daļiņas (putekļi PM₁₀);

- kurināmā sadedzināšanas rezultātā gaisā emitē:

slāpekļa oksīdi (NO_x); oglekļa oksīds (CO); cietās daļiņas (putekļi PM₁₀).

- graudu pieņemšanas un uzglabāšanas procesā gaisā emitē: cietās daļiņas (putekļi PM₁₀).

Uzņēmumam 2012.gadā ir izstrādāts “Stacionāro piesārņojuma avotu emisijas limitu projekts” atbilstoši MK 22.04.2003. noteikumu Nr.200 „Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi” prasībām. Aprēķini un modelēšana veikta 22000 nobarojamo cūku vietu skaitam kompleksā, kā arī 8 šķidrmēsļu uzglabāšanas krātuvēm.

Piesārņojošo vielu emisijas limitu projekts atbilstoši atļaujas 3.pielikuma 15.tabulai.

Cūku nobarošanas kompleksa „Tunkūni” ietekme uz gaisa kvalitāti modelēta ar datorprogrammu Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centram (LVĢMC) piederošo datorprogrammu *EnvMan*, versija *Beta 3.0D*, izmantojot Gausa matemātisko modeli. Aprēķinos ņemtas vērā reljefa īpatnības un apbūves raksturojums.

Meteoroloģiskajam raksturojumam izmantoti Bauskas novērojumu stacijas ilggadīgo novērojumu dati. Rezultāti noformēti karšu veidā.

Piesārņojošo vielu izkliede modelēta tām vielām, kurām Latvijā ir noteikti gaisa kvalitātes normatīvi (slāpekļa oksīds, slāpekļa dioksīds, oglekļa oksīds, sērūdeņradis, putekļi, smaka). Bez tam aprēķini ir veikti amonjakam, tam piemītošās specifiskās smakas dēļ, neraugoties uz to, ka Latvijā un Pasaules veselības organizācijā robežlielumi nav noteikti.

Emisiju aprēķini veikti arī metānam (smaka nepiemīt), kuram robežlielumi nav noteikti.

Smaku koncentrācijas novērtējumam iekārtas teritorijā un tuvākajās apdzīvotajās vietās pārrēķināta amonjaka un sērūdeņraža radīto smaku koncentrācija uz smakas koncentrāciju. Tuvākās dzīvojamās mājas (~ 1,5 km rādiusā ap cūkkopības kompleksu) ir:

„Karvišķe” ~ 930 m attālumā; „Jaunsētas” ~ 1,59 km attālumā;

„Viesturi” ~ 1,63 km attālumā; „Mežvimbas” ~ 1,03 km attālumā;

„Zaļlauki” ~ 1,17 km attālumā; „Skujenieki” ~ 1,24 km attālumā;

„Atgriezumī” ~ 1,54 km attālumā; „Vāveres” ~ 1,47 km attālumā.

Saskaņā ar smaku izkļiedes aprēķinu rezultātiem, smaku koncentrācija teritorijās ar rādiusu virs 0,5 km, nepārsniegs smaku mērķlielumu 10 OU_E/m³.

Stacionāro piesārņojumu avotu emisijas limitu projekts izstrādāts un piesārņojošo vielu izkļiedes novērtējums ievērojot šādu normatīvo aktu prasības:

EMISIJU APRĒĶINS NO CŪKU NOVIETNĒM UN ŠĶIDRMĒSLU KRĀTUVĒM

Lai noteiktu piesārņojošo vielu emisiju daudzumu no cūku kompleksa, izmantota ASV Vides aizsardzības aģentūras (*Environmental Protection Agency (EPA)*) metodiku krājuma (*Compilation of Air Pollution Emission Factors*) sadaļa „Food and Agricultural Industries” – „Emissions From Animal Feeding Operations”¹⁴.

Novērtējumā pieņemti dažādām cūku modelfermām atbilstoši emisijas faktori. Emisijas faktori no citām cūku modelfermām pieņemti gadījumos, kad minēts, ka emisijas ir sagaidāmas, bet informācija, lai emisijas novērtētu, nav pieejama.

Tādā veidā veikts piesārņojošo vielu emisiju aprēķins visām minētajām piesārņojošām vielām no visiem piesārņojošo vielu emisijas avotiem.

Aprēķinos izmantotie emisijas faktori sniegti Tabulā Nr.B-6

Piesārņojošo vielu emisijas faktori

Tabula Nr. B-6

Emisijas avots	Piesārņojošo vielu emisijas faktors EF, tonnas/gadā uz 500 AU				Piesārņojošo vielu emisijas faktors EF, kg/gab.	
	NH ₃	N ₂ O	H ₂ S	GOS	PM ₁₀	PM _{2.5}
Cūku novietne	3,5	0,021	0,3	-	0,5	0,08
Šķidrmēslu uzglabāšana	4,6	0,021	0,7	0,6	-	-

¹⁴ Compilation of Air Pollutant Emission Factors, AP – 42. Environmental Protection Agency (EPA). Food and Agricultural Industry. 2001

Emisiju aprēķins no cūku novietnēm (Avoti A1 – A7)

Katrā cūku novietnē atrodas 176 aizgaldi, katrā aizgaldā paredzēts izvietot 18 cūkas – kopējais cūku skaits vienā cūku novietnē – 3168 cūkas. Novietnēs uzstādītas augstspiediena dzesēšanas sistēmas, kas, samazinot temperatūru kūtīs par 2 – 10 °C, samazina amonjaka izmetes no kūtīm par 20 %. Tā kā cūku novietnē, notiks gaisa mitrināšana (dzesēšanas sistēma), var uzskatīt, ka cieto daļiņu emisija tiks samazināta par 80 %¹⁵.

Emisiju aprēķins no šķidrmēslu krātuvēm (Avoti A8 – A15)

Šķidrmēslu uzglabāšanai paredzētas 8 mēslu krātuves ar ietilpību 4000 tonnas katra, pārklātas ar telts tipa pārklāju. Atbilstoši izmantotai metodikai, amonjaka emisijas tiks samazinātas vidēji par 89 %, citu smaku izraisīto komponentu emisijas – vidēji par 25 %.¹⁶

Elastīgiem pārsegumiem, jeb telts pārsegumiem, centrā ir atbalsta stabs ar spieķiem, kas izplešas no galotnes. Audekla apvalku uzklāj virs spieķiem un malas piestiprina stīpai. Tā ir aplūveida caurule, kas ārpusē aptver tvertnes ārējo malu, tieši zem krātuves augšas.

Pārsegu savēl virs krātuves ar vienmērīgi izvietotām vertikālām siksnām starp apmales stīpu un telts malu. Stabs un spieķi ir konstruēti tā, lai izturētu vēja un sniega spiedienu. Lai atbrīvotos no gāzēm, kas rodas zem pārsega, ir ierīkotas atveres. Pārsegs iekļauj arī atvērums ieklūdes caurulei un lūku, ko var atvērt krātuves satura apskatei.

Emisiju aprēķins no katlu mājas (Avots A16)

Katlu māja paredzēta siltuma ražošanai kompleksa ēkām un sadzīves telpām paredzēts uzstādīt apkures katlu ar jaudu 200 kW. Katla lietderības koeficients – 0,9. Katls darbosies ~ 5100 h/gadā. Katlam paredzēts dūmenis ar augstumu $H = 7$ m un iekšējo diametru $\varnothing = 250$ mm. Kā kurināmais tiks izmantota koksne – skaidu granulas. Plānotais kurināmā patēriņš ~ 140 t/gadā. Emisiju aprēķināšanai izmantoti MK 14.12.2004. noteikumos Nr.1015 „Vides prasības mazo katlumāju apsaimniekošanai” sniegtie emisijas faktori sausas koksnes sadedzināšanai:

$E_{CO} = 4.8$ g/kg; $E_{NOx} = 3.93$ g/kg; $E_{PM10} = 1.55$ g/kg

kur kg – viens kg sadedzinātās koksnes.

Daļiņu $PM_{2.5}$ emisiju daudzums novērtēts piemērojot cieto daļiņu sadalījumu % dūmgāzēs bez attīrīšanas – $PM_{10} = 90$ % un $PM_{2.5} = 76$ %¹⁷.

Teorētiskais degšanai nepieciešamais gaisa daudzums – V^0 m³/kg (m³/nm³);

$$V^0 = \frac{0.267 \cdot 17580}{1000} = 4.694 \text{ m}^3/\text{kg}$$

Teorētiskais dūmgāzu daudzums – V_d^0 m³/kg (m³/nm³);

$$V_d^0 = 4.694 \text{ m}^3/\text{kg}$$

Dūmgāzu daudzums atbilstoši noteiktajam O_2 – V_d m³/kg (m³/nm³).

$$V_{d1} = 4.694 + 1.0161 \cdot (1.4 - 1) \cdot 4.694 = 6.602 \text{ nm}^3/\text{kg}$$

Piesārņojošo vielu emisiju koncentrācija nepārsniedz MK 2002.gada 20.augusta noteikumos Nr.379 „Kārtība, kādā novēršama, ierobežojama un kontrolējama gaisu piesārņojošo vielu emisija no stacionāriem piesārņojuma avotiem” 3.pielikuma 1.tabulā noteiktās emisijas robežvērtības.

¹⁵ EMEP/CORINAIR Emission Inventory Guidebook. European Environment Agency. 2005

¹⁶ Practical Approaches to Odour Control. Larry D. Jacobson; 1930.

¹⁷ Piesārņojošo vielu emisijas aprēķinu metodiku salīdzinošā analīze. Iepirkuma līguma Ar. EI-15/2002 starp Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju un SIA „Ekosoft” DARBA ATSKAITE. SIA „Ekosoft”; Rīga, 2002.

Emisiju aprēķins no graudu pieņemšanas (Avots A17)

Uzņēmumam nepieciešamie graudi tiks atvesti ar automašīnām un izbēri graudu pieņemšanas bedrē, no kuras tie tālāk ar elevatora palīdzību tiks aizgādāti uz graudu uzglabāšanas torņiem. Graudu izbēršanas laikā rodas putekļi. Atbilstoši literatūras avota 9.9.1-1 tabulai ¹⁸, izberot vienu tonnu graudu rodas 0,18 lb (0.082 kg) cietās izkliedētās daļiņas, tai skaitā 0.059 lb (0.027 kg) PM₁₀ un 0.010 lb (0.0045 kg) PM_{2.5}. Gadā plānots pārkraut 14700 t graudu. Ar vienu automašīnu paredzēts atvest aptuveni 25 t graudu, izkraušanas laiks aptuveni 30 minūtes. Plānotais darba laiks – 294 h/gadā, 8 – 12 h/d.

Emisiju aprēķins no graudu uzglabāšanas torņiem (Avoti A18 – A23)

Graudus paredzēts uzglabāt 6 graudu uzglabāšanas torņos ar ietilpību 2000 tonnas katrs. Emisiju aprēķins veikts izmantojot literatūras tabulā 9.9.1-1.¹⁹ dotos emisijas faktorus: cietās izkliedētās daļiņas – 0.025 lb/t (0,0113 kg/t), tai skaitā, PM₁₀ – 0,0063 lb/t (0,0029 kg/t) un PM_{2.5} 0,0011 lb/t (0,0005 kg/t).

Emisiju aprēķins no dīzeļdegvielas uzglabāšanas tvertnes (Avots A24)

Dīzeļdegviela tiks uzglabāta virszemes tvertnē ar tilpumu 2,5 m³. Dīzeļdegvielas patēriņš ir 51 tonnas/gadā (~ 60 m³, ρ = 0.85 t/m³). Tā kā, ņemot vērā individuālo vielu procentuālo sastāvu dīzeļdegvielas tvaikos, lielāko daļu sastāda piesātinātie ogļūdeņraži (99.57%), visas emisijas pielīdzinātas piesātināto ogļūdeņražu emisijām.

PIESĀRŅOJOŠO VIELU IZKLIEDĒS APRĒĶINU REZULTĀTU ANALĪZE

Aprēķini veikti visām emitētajām vielām, kurām saskaņā ar MK 03.11.2009. noteikumiem Nr.1290 “Noteikumi par gaisa kvalitāti” noteikti gaisa kvalitātes normatīvi.

No emitētajām vielām gaisa kvalitātes mērķlielums ir noteikts sērūdeņradim, gaisa kvalitātes robežlielumi – slāpekļa dioksīdam, oglekļa oksīdam un cietajām daļiņām – PM₁₀ un PM_{2.5}, kuru apkopojumu skat. **Tabulā Nr.B-7**. Amonjakam, metānam, gaistošajiem organiskajiem savienojumiem un slāpekļa (I) oksīdam Latvijas likumdošanā nav definēti. Līdz ar to, piesārņojošo vielu izkļiedes aprēķini veikti šādām piesārņojošām vielām:

- oglekļa oksīdam – novērtējot 8 h maksimālo koncentrāciju;
- slāpekļa dioksīdam – novērtējot 1 h 19. augstāko koncentrāciju un gada vidējo koncentrāciju;
- daļiņām PM₁₀ – novērtējot 24 h 36.augstāko un gada vidējo koncentrāciju;
- daļiņām PM_{2.5} – novērtējot gada vidējo koncentrāciju;
- sērūdeņradim – novērtējot diennakts vidējo koncentrāciju.

Piesārņojošo vielu robežlielumi

Tabula Nr.B-7

Piesārņojošā viela	Noteikšanas periods	Robežlielums
Oglekļa oksīds	8 h	10 mg/m ³
Slāpekļa dioksīds	1 h	200 µg/m ³
	kalendāra gads	40 µg/m ³
Sērūdeņradis	24 h	150 µg/m ³
Daļiņas PM ₁₀	24 h	50 µg/m ³
	kalendāra gads	40 µg/m ³

¹⁸ Compilation of Air Pollutant Emission Factors, AP – 42. Environmental Protection Agency (EPA). Food and Agricultural Industry. 2001

¹⁹ Compilation of Air Pollutant Emission Factors, AP – 42. Environmental Protection Agency (EPA). Food and Agricultural Industry. 2001

Daļiņas PM _{2.5}	kalendāra gads	20 µg/m ³
---------------------------	----------------	----------------------

Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultāti un novērtējums sniegts Tabulā Nr.B-8.

Cūkkopības kompleksa „Tunkūni” piesārņojošo vielu gaisā izkliedes aprēķinu rezultāti

Tabula Nr.B-8

Nr. p.k.	Piesārņojošā viela	Uzņēmuma vai iekārtas emitētā piesārņojuma koncentrācija, µg/m ³	Aprēķinu periods/ laika intervāls	Uzņēmuma vai iekārtas emitētā piesārņojuma daļa summārajā koncentrācijā, %	Summārā piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu, %
1.	Oglekļa oksīds	50 + 8.1 = 58.1	8 h	13.94	0.58
2.	Slāpekļa dioksīds	2.0 + 0.37 = 2.37	kalendāra gads	15.61	5.93
		10 + 22 = 32	1h	68.75	16.00
3.	Sērūdeņradis	0 + 29.6 = 29.6	24 h	100.00	19.73
4.	PM ₁₀	11 + 7.4 = 18.4	24 h	40.22	36.80
		6 + 5.7 = 11.7	kalendāra gads	48.72	29.25
5.	PM _{2.5}	3.1 + 1.06 = 4.16	kalendāra gads	25.48	20.80

Piesārņojošo vielu koncentrācijas nepārsniedz 03.11.2009. MK noteikumos Nr.1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti" noteiktās robežvērtības. Gaisa kvalitātes rādītāji atbilst normatīvo aktu prasībām.

9.5. smaku veidošanās

Smaka vai smarža ir gāzu maisījums, kurus ieelpojot, cilvēka ožas orgānos rodas signāli, kas, noraidīti uz smadzenēm, izsauc adekvātu uzvedības maiņu – riebumu, bailes, vemšanu, laimes sajūtu, ēstgribu u.c. Savukārt, likumdošanā ar smaku saprot ieelpotās smakas radītos psiholoģiskos traucējumus. Smaku radīto traucējumu apjoms ir atkarīgs no sarežģītām kopsakarībām starp smakas intensitāti, biežumu un ilgumu, kā arī citiem faktoriem. Piemēram, ir zināms, ka cilvēkus, kuri dzīvo smaku emitējoša objekta tuvumā, šīs smakas mazāk traucē nekā citus cilvēkus.

Tāpat smakas, kuras sākotnēji rada patīkama aromāta iespaidu, var tikt uztvertas kā nepatīkamas, ja tās atkārtojas vai ir palielinātā koncentrācijā. To iemeslu dēļ smakas nevar raksturot ar ķīmiskām vielām, kuras, iespējams, ir atrodamas konkrētajos apstākļos. Reizēm ir ļoti grūti izvairīties no smaku traucējumiem, jo dažas smakojošās vielas cilvēki spēj sajūst jau ļoti mazā koncentrācijā. Tādas vielas, piemēram, ir ūdeņraža sulfīds un merkaptāni. Cilvēka deguns tās sajūt koncentrācijā, kas ir stipri mazāka par noteiktajiem normatīviem un nav kaitīga. Tas bieži ir cēlonis tam, ka nenozīmīgi gaisa piesārņojuma avoti (vārstu un salaidumu noplūdes, nelieli īslaicīgi gāzes izplūdumi, iztvaikošana no akām vai kanalizācijas) rada apkārtējo iedzīvotāju sūdzības.²⁰

Iekārtas darbībā galvenie smaku rašanās cēloņi cūku ražošanas procesā ir:

- fizioloģisko procesu rezultātā no dzīvnieku ķermeņiem izdalītie izgarojumi, sviedri;
- no dzīvnieku organisma, barības pārstrādes procesa rezultātā, izvadītie mēsli.

²⁰ Latvijas vides likumdošanas prasības: smaku novērtēšana un ieteikumi to samazināšanai no lauksaimnieciskās darbības. 2005.

Iekārtā smaku emisiju avoti ir : dzīvnieku mītnes ; mēslu glabāšanas krātuves; mēslu izvešana un izkliede uz lauka.

MK 27.07.2004. noteikumos Nr. 626 „Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos” smakas robežlielums ir noteikts vidējam smakas traucējuma sliekšnim atkarībā no piesārņotās vides jutīguma – jutīgā vidē $5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$, lauksaimniecībā izmantojamās zemēs (lauku teritorijās) $8 \text{ OU}_E/\text{m}^3$, mazjutīgā vidē $10 \text{ OU}_E/\text{m}^3$.

Noteikumi nosaka, ka smaku mērķlielumu atļauts pārsniegt, izkliepjot kūtsmēslus vai citu organisko mēslojumu jebkurā nedēļas dienā, izņemot svētdienas un valsts noteiktās svētku dienas, kā arī ņemot vērā kūtsmēslu un cita organiskā mēslojuma izkliešanas aizlieguma laikposmus un ierobežojumus, kas noteikti normatīvajos aktos par īpašām vides prasībām piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs un normatīvajos aktos par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem.

Smaku var veidot viena ķīmiskā viela vai tās dominance vielu maisījumā.

Atbilstoši literatūrā pieejamiem datiem, no cūku novietnēm un anaerobajām kūtsmēslu uzglabāšanas novietnēm smaku rada organisko un neorganisko vielu maisījums.

Kopumā cūku atkritumos ir vismaz 150 dažādu organisko savienojumu, kurus cilvēka deguns uztver kā smaku un atpazīst kā amonjaka vai sērūdeņraža smaku.

Dažas smakojošās vielas cilvēki spēj sajūst jau ļoti mazā koncentrācijā, kas ir stipri mazāka par noteiktajiem normatīviem un nav kaitīgas.

Piemēram, sērūdeņradi cilvēka deguns sajūt pat tūkstoš un desmit tūkstoš reižu mazākā koncentrācijā kā robežlielums veselības aizsardzībai. Tas nozīmē, ka cilvēciskā izpratnē var smirdēt ļoti, bet kaitīga veselībai šī smaka nav.²¹

Smakas novērtēšanā kā metode izvēlēta smaku izraisīto vielu koncentrāciju noteikšana, pārrēķinot tās uz smakas vienībām. Nav iespējams paredzēt smakas intensitāti smaku izraisīto vielu maisījumam – šajā aprēķinu metodē tiks izvēlēta vissmakojošākā viela jeb viela ar lielāku smakas intensitāti, šajā gadījumā sērūdeņradis.

Tomēr ņemot vērā amonjaka ievērojamo koncentrāciju, aprēķināta arī iespējamā amonjaka smakas izkliede tuvākajā apkārtnē.

Smaku izkliešanas aprēķinos tika izmantoti sērūdeņraža un amonjaka emisijas daudzuma aprēķinu dati.

Lai novērtētu uzņēmuma teritorijā un tuvākajās apdzīvotajās vietās sērūdeņraža un amonjaka radīto smaku, izkliešanas aprēķinos iegūtās koncentrācijas tika pārrēķinātas uz smakas koncentrāciju, izmantojot šo vielu noteiktos smakas uztveres sliekšņus. Aprēķinos pieņemtas zemākās minētās smakas uztveres sliekšņa vērtības, kas pēc literatūras datiem sērūdeņradim ir $0,00047 \text{ ppm}$ ($0,66 \mu\text{g}/\text{m}^3$) un amonjakam – $0,037 \text{ ppm}$ ($25,77 \mu\text{g}/\text{m}^3$).²²

Piesārņojošo vielu smakas mērķlielumi

Tabula Nr. B-9

Vielas	Noteikšanas periods	Smakas vienība OU_E/m^3	Smakas mērķlielums $5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$	Smakas mērķlielums $8 \text{ OU}_E/\text{m}^3$	Smakas mērķlielums $10 \text{ OU}_E/\text{m}^3$
Sērūdeņradis	Stundas vidējā koncentrācija (98,08.procentile)	$0.66 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$3.3 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$5.28 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$6.6 \mu\text{g}/\text{m}^3$
Amonjaks	Stundas vidējā	25.77	128.85	206.16	$257.7 \mu\text{g}/\text{m}^3$

²¹ Latvijas vides likumdošanas prasības: smaku novērtēšana un ieteikumi to samazināšanai no lauksaimnieciskās darbības. 2005

²² <http://www.lenntech.com/table.htm>

	koncentrācija (98,08.procentile)	$\mu\text{g}/\text{m}^3$	$\mu\text{g}/\text{m}^3$	$\mu\text{g}/\text{m}^3$	
--	-------------------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--

Novērtējot smakas koncentrāciju, piesārņojuma koncentrācijas vērtību nosaka kā 98,08. procentili no stundas vidējās vērtības – zemākā no koncentrāciju rezultātiem, kas ir lielāki nekā 98,08 % koncentrācijas stundas vidējās vērtības rezultātiem – smakas robežlielumus atļauts pārsniegt 7 diennaktis gadā jeb laika periodā 1,92 % no gada (98,08. procentile).

Stundas vidējā koncentrācija modelējot smakas izkliedi novērtēta kā 98,08. procentile.

Smakas novērtējums iespējams, summējot atsevišķu vielu smakas koncentrācijas konkrētos punktos, modelējot smakas izkliedes kartes.

Novērtējot smakas izkliedi konstatēts, ka tās koncentrācija uzņēmuma teritorijā var sasniegt $44,8 \text{ OU}_E/\text{m}^3$, pie tuvākajām dzīvojamajām mājām – mazāk par $0,6 \text{ OU}_E/\text{m}^3$.

Smaku koncentrāciju normatīvu pārsniegumi iespējami uzņēmuma teritorijā un teritorijā ap uzņēmumu, kurā neatrodas dzīvojamās mājas.

Smaku koncentrācijas normatīvu pārsniegumi dzīvojamo māju tuvumā cūkkopības kompleksa darbības laikā netiks konstatēti.

Emisija no neorganizētiem emisiju avotiem, smaku raksturojums, iegūtie aprēķinu rezultāti atbilstoši atļaujas 3.pielikuma 14.tabulai.

9.6. emisija ūdenī un tās ietekme uz vidi

Ražošanas procesā tiks radīti divu veidu notekūdeņi: ražošanas notekūdeņi (šķidrie mēsli un cūku novietņu mazgāšanas ūdeņi) un sadzīves notekūdeņi.

Katram notekūdeņu veidam tiks izbūvēta atsevišķa, savstarpēji nesaistīta kanalizācijas sistēma, kā arī pielietota atšķirīga glabāšanas un apsaimniekošanas sistēma:

1) Sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēma.

Sadzīves kanalizācijas notekūdeņi tiks radīti darbinieku sanitāri higiēnisko vajadzību apmierināšanas rezultātā no dušu telpas, tualetes un virtuves.

Sadzīves kanalizācija veidosies tikai personālam paredzētajās telpās, un tiks novadīta zemgrīdas izveidotajā sadzīves kanalizācijas notekūdeņu cauruļvadu sistēmā.

Tālāk tie tiks novadīti un uzkrāti ārpus ēkām izbūvētos 2 hermētiski slēgtos, hidroizolētos izsmēļamos krājrezervuāros ar kopējo ietilpību 10 m^3 .

Operators paredzējis, ka ~70% no sadzīves vajadzībām patērētā ūdens daudzuma tiks novadīti kā sadzīves notekūdeņi, kas kopā gada laikā sastādīs 350 m^3 .

Par to sadzīves notekūdeņu izvešanu un tālāku apsaimniekošanu noslēgts līgums ar licencētu apsaimniekošanas organizāciju SIA „Vides serviss”.

2) Ražošanas notekūdeņu novadīšanas sistēma

Ražošanas notekūdeņus veido:

- cūku šķidrie mēsli kā barības pārstrādes procesa cūku organismā radītais un izvadītais blakusprodukts,
- cūku novietnes mazgāšanas notekūdeņi, kas rodas cūku novietnes gaisa mitrināšanas rezultātā un veicot no cūkām atbrīvoto nodaļu telpu un aizgaldu mazgāšanu un dezinfekciju.

Operators ir paredzējis, ka pie pilnas ražošanas jaudas 22000 nobarojamo cūku vietas, iekārtā gada laikā tiks radīti šķidrie mēsli 44000 tonnas un novietnes mazgāšanas ūdeņi 8000 m^3 .

Ražošanas notekūdeņu novadīšana tiks veikta caur cūku novietnes grīdu redeļu spraugām, speciāli zem grīdas izbūvētās kanalizācijas šahtās.

Kopējā zemgrīdas mēslu kanālu ietilpība ļaus tajos uzkrāt $\sim 7000 \text{ m}^3$ ražošanas notekūdeņus.

Aptuveni 2 reizes mēnesī kanālos uzkrātie šķidrie kūtsmēsli pa cauruļvada kanāliem tiks nogādāti ārpus cūku novietnes uz speciāli izbūvētām astoņām (8), segtām, betona mēslu glabāšanas krātuvēm ar kopējo uzglabāšanas kapacitāti 32000 tonnas un kas nodrošina atkritumu uzglabāšanu līdz 8,7 mēnešus.

Mēslu krātuves operators paredzējis iztukšot 2 reizes gadā pavasara un rudens periodā ar saviem tehniskajiem līdzekļiem, mēslus izvedot un izklidējot augsnē citu lauksaimnieku apsaimniekotajās tīrumu platībās, pamatojoties uz savstarpēji noslēgtajām vienošanām.

Lietus un sniega kušanas notekūdeņu novadīšana

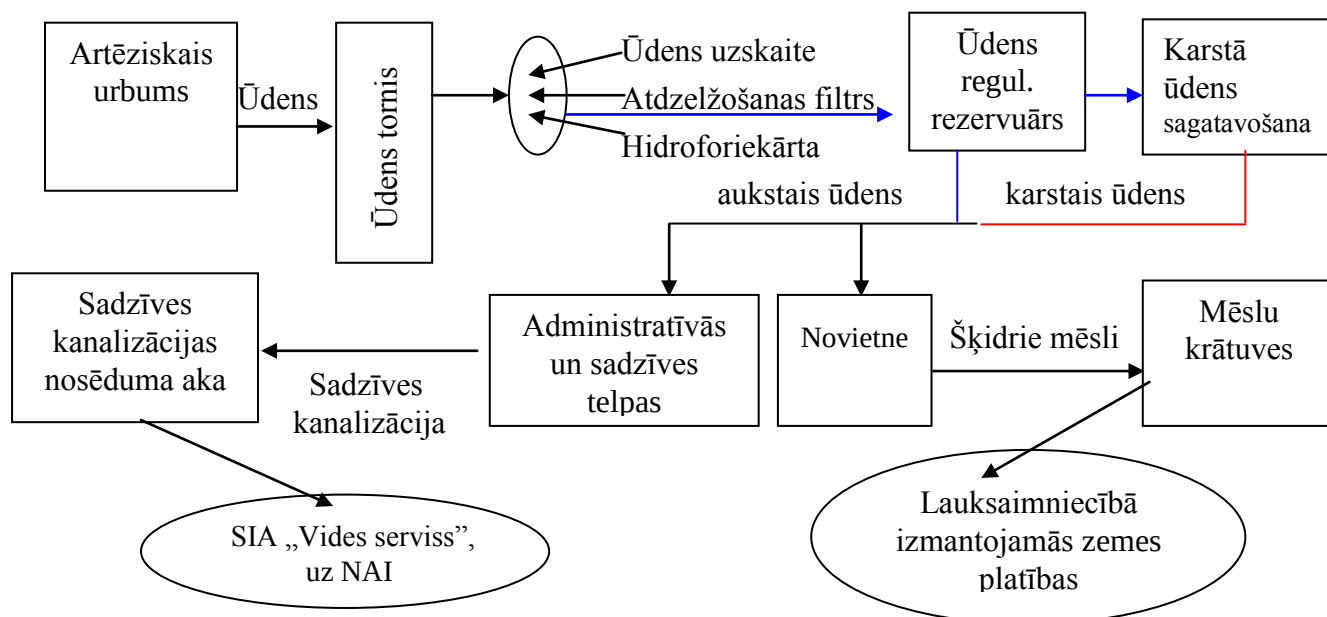
Nosacīti tīro lietus ūdens savākšanai un novadīšanai pie cūku novietnēm un mēslu krātuvēm tiks izbūvēta virszemes notekūdeņu savākšanas sistēma.

Zem ēku jumta noteces būs ierakta 200 mm drenāžas caurule, kurā tiks savākti lietus un sniega kušanas ūdeņi, kas tālāk nokļūst starpakās, no kurām pa caurulēm tiks novadīti novadgrāvos un tālāk lauku meliorācijas sistēmā.

Tā kā iekārtas teritorijā grunti veido ūdeni vāji caurlaidīgi mālaini nogulumu, bet mālam piemīt augstas absorbcijas spējas, kā rezultātā filtrācijas laikā notiek intensīvs ūdens attīrīšanās process, nav prognozējams, ka lietus ūdeņu infiltrācijas rezultātā būtu iespējama virszemes vai pazemes ūdeņu piesārņošana.

Ūdens lietošanas un notekūdeņu plūsmas shēma

Shēma Nr.B-3

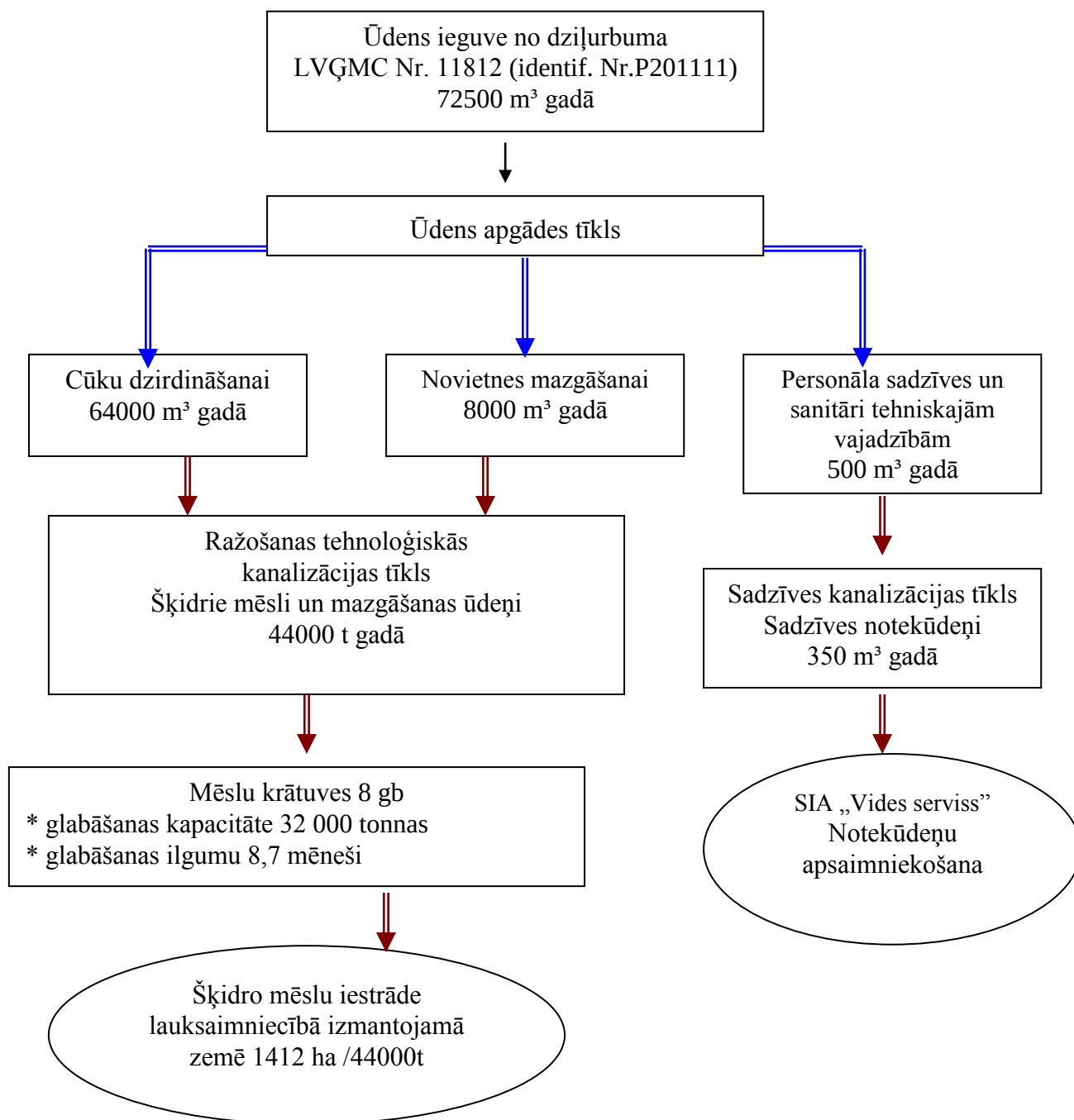
Cūku novietnes ēku jumtiem būs cementloķšņu segums, bet mēslu krātuvēm būs konusveida jumts no ūdensnecaurļaidīga tentveida materiāla, tādējādi nokrišņu ūdeņi būtu uzskatāmi par nosacīti dabiski tīriem, un tiem nebūtu nepieciešama īpaša attīrīšana.

Iekārtas teritorijas pievadceļi un iekšpagalmi būs segti ar šķembu klājumu, tāpēc tajos nav nepieciešama un netiek paredzēta atsevišķs lietus un sniega kušanas ūdeņu savākšanas tīkls.

Kūtsmēslu krātuvju konusveida, ūdens necaurlaidīgais jumta segums nodrošina, ka netiek paredzēta lietus un sniega kušanas ūdens iekļūšana krātuvē, sajaukšanās ar mēsliem un pārplūdes rezultātā to notece virszemē.

Ūdens lietošanas balance

Shēma Nr.B-4

Virszemes ūdeņu monitorings

Iespējamā virszemes ūdeņu piesārņojuma novēršanai un kontrolei, uzsākot iekārtas darbību, operators ir paredzējis izveidot virszemes ūdeņu novērošanas monitoringa tīklu - virszemes ūdens kvalitātes kontrolei paredzēts meliorācijas grāvjos ierīkot 4 monitoringa punktus virszemes ūdeņu paraugu ņemšanai.

Iekārtas teritorijas ziemeļu daļā tiks ierīkoti divi novērojumu punkti, no kuriem viens - tiešā

mēsļu krātuvju tuvumā, otrs - teritorijas robežas DR daļā.

Iekārtas teritorijas dienvidu robežā paredzēts ierīkot divus monitoringa urbumus, no kuriem viens - austrumu daļā, otrs - rietumu daļā.

Paredzētais monitoringa tīkls ir iekārtas teritoriju visaptverošs, līdz ar to tiks nodrošināta kontrole par iekārtas iespējamo ietekmi uz virszemes ūdeņu kvalitāti.

Monitoringu un ūdeņu paraugu analīzi operators ir paredzējis veikt reizi trijos gados, nosakot ūdens ķīmisko sastāvu (KSP , BSP5 , NO_3 , NO_2 , NH_4 , $\text{N}_{\text{kop.}}$, $\text{P}_{\text{kop.}}$, Cl^- , SO_4^{2-} , sausnes saturs) akreditētā laboratorijā un novērtējot tā atbilstību normatīvajos aktos noteiktajiem kvalitātes kritērijiem. Neatbilstību gadījumos operators nekavējoties veiks pasākumus piesārņojošo vielu izplatīšanās ierobežošanai kā to paredz tiesību normas.

Par monitoringa rezultātiem operators informēs Jelgavas reģionālo vides pārvaldi. Operators 26.09.2012. Pārvaldē iesniedza un 10.10.2012. tika saskaņota vides monitoringa programma.

Virszemes ūdeņu monitoringa novērojumu veikšanas potenciālās vietas atļaujas **7.pielikumā**.

9.7. atkritumu veidošanās un apsaimniekošana

Iekārtā ražošanas procesā radīsies sekojoši atkritumi:

- 1) šķidrie kūtsmēsli no cūku novietnēm;
- 2) sadzīves atkritumi;
- 3) dzīvnieku izcelsmes blakusprodukti - kritušie dzīvnieki;
- 4) luminiscences (dienas gaismas) spuldzes;
- 5) veterinārmedicīnas atkritumi - medikamentu iepakojumi, šļirces.

Šķidrie kūtsmēsli veidojas cūku nobarošanas procesā kā dabīgie dzīvnieku izkārnījumi un mazgāšanas ūdens.

Novietnē izmantotā dzīvnieku turēšanas sistēma paredz ražošanas procesā radīto šķidro mēsļu novadīšanu caur grīdām, zem tām izbūvētajos betona kanālos. Zem kanāliem ir izveidota mēsļu novadīšanas cauruļsistēma. Mēsļu kanāli ir 60 cm dziļi, un to pamatnē ir atvere, kuru atverot, kanālos esošie mēsli tiks novadīti 315 mm diametra caurulēs, pa kurām tālāk nonāk mēsļu savākšanas priekšvertnē. Priekšvertnē ievietots sūknis, kas nodrošina mēsļu iesūkņēšanu izbūvētajās mēsļu glabāšanas krātuvēs.

Šķidro mēsļu glabāšanai kopumā tiks izbūvētas astoņas, slēgta tipa betona izbūves, kas segtas ar speciālu, gaisu necaurlaidīgu tenta tipa jumta pārklājumu krātuves.

Kopējais mēsļu krātuvju tilpums nodrošinās 32000 tonnas šķidro mēsļu uzglabāšanu, kas gada griezumā atbilst 8,7 mēnešos saražotajam mēsļu daudzumam.

Kūtsmēsļu krātuves tiks iztukšotas divas reizes gadā – rudenī aptuveni 2/3 no uzkrātā mēsļu daudzuma, bet pavasarī – 1/3 saražoto mēsļu, kas tiks izmantoti augsnes mēslošanai.

Mēsļu izvešanai un izklīdei tīrumos nepieciešamais laiks prognozēts - 30 darba dienas gadā.

Šķidrie mēsli no krātuves pa cauruļvadiem tiks iesūkņēti mēsļu izklīdes tehnikā, ar kuras palīdzību tos operators izvedīs uz tīrumiem un izklīdēs citu komersantu apsaimniekotajās lauksaimniecības zemes platībās.

Cūkkopības kompleksā „Tunkūni” saražoto šķidro kūtsmēsļu aprēķins

Paredzamā saražoto kūtsmēsļu daudzumu gadā aprēķināšanai, operators ir izmantojis Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra 2008. gadā izstrādātā „Kultūraugu mēslošanas plāna izstrādes metodika” 3. pielikuma tabulu 3.1. rekomendētos kūtsmēsļu normatīvus, kas nobarojamām cūkām 30 – 100 kg redeļu grīdu cūku

turēšanas sistēmai ir noteiktas **2 tonnas gadā** uz vienu cūku vietu cūku novietnē.²³

Iekārtā paredzētais dzīvnieku **vietu skaits ir 22000** tādējādi aprēķinātais paredzētais saražoto **kūtsmēslu daudzums 44000 tonnas gadā** jeb 3667 tonnas mēnesī.

Tā kā mēslu krātuvju kopējais uzglabāšanas kapacitāte ir 32000 tonnas, tad operators ir nodrošinājis mēslu uzglabāšanu 8,7 mēnešu garumā, kas ir gandrīz par 2 mēnešiem ilgāk kā nosaka normatīvo aktu prasības.

Bez tam cūku novietnē esošais zemgrīdas mēslu novadīšanas kanālu tilpums nodrošinās mēslu uzglabāšanu līdz 7000 tonnām (skat. atļaujas 6.punkta tabulu Nr.B-3).

Plānojot nepieciešamo izbūvējamo krātuvju tilpumu operators ir ņēmis vērā faktiskos apstākļus, respektīvi, Bauskas novadā zemkopji galvenokārt orientēti uz ziemas graudaugu sējumiem, tādējādi paredzams, ka gada griezumā pavasara periodā no krātuves tiks izvesti un uz tīrumiem izklīdēti 1/3, bet rudenī 2/3 no saražoto mēslu daudzuma.

Lai nodrošinātu mēslu krātuvju iztukšošanu augsnei vislabvēlīgākajos apstākļos un mazinātu mēslu izklīdes laikā smaku negatīvo ietekmi uz apkārtnes iedzīvotājiem, kā arī izslēgtu krātuvju pārplūdes risku, operators izvēlējies izbūvēt lielāka tilpuma krātuves, kā formāli to prasa normatīvie akti.

Kūtsmēslu iestrādei nepieciešamo lauksaimniecībā izmantojamās zemes platību (ha) aprēķināšana veikta saskaņā ar MK 11.01.2011. noteikumu Nr.33 „Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem” 1. pielikumu, izmantojot šādas formulas un nosacījumus:

kūtsmēslu iestrādei nepieciešamās lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības aprēķina formula (ha);

$$L = \frac{\sum DV}{DV_p}, \text{ kur}$$

L – kūtsmēslu iestrādei nepieciešamā lauksaimniecībā izmantojamās zemes platība (ha);
 $\sum DV$ – saimniecības kopējais lauksaimniecības dzīvnieku skaits, izteikts dzīvnieku vienībās; DV_p – pieļaujamais lauksaimniecības dzīvnieku vienību skaits, rēķinot uz vienu lauksaimniecībā izmantojamās zemes hektāru.

Kopējā lauksaimniecības dzīvnieku skaita aprēķina formula:

$$\sum DV = \sum_{i=1}^z DV_i \times n_i, \text{ kur}$$

$\sum DV$ – kopējais lauksaimniecības dzīvnieku skaits saimniecībā, izteikts dzīvnieku vienībās;

z – lauksaimniecības dzīvnieku grupu (pēc sugas un vecuma) skaits;

DV_i – attiecīgās lauksaimniecības dzīvnieku sugas un vecuma grupas vienam dzīvniekam atbilstošais dzīvnieku vienību skaits saskaņā ar šī pielikuma 3.punktu;

n_i – attiecīgās lauksaimniecības dzīvnieku sugas un vecuma grupas skaits saimniecībā.

DV = 0,03 uz vienu nobarojamo cūku (30 – 100 kg) gadā.

Dzīvnieku vienība (DV) ir nosacīts dzīvnieks, kas gadā saražo 100 kg slāpekļa un saimniecībā

²³ http://www.zm.gov.lv/doc_upl/Kulturaugu_meslosanas_planosanas_metodika.pdf -32.lpp.

lauksaimniecībā izmantojamās platībās iestrādātais organiskā mēslojuma daudzums gadā nepārsniedz 170 kg slāpekļa uz hektāru, kas atbilst 1,7 pieļaujamām dzīvnieku vienībām (DVp) uz hektāru t.i.:

$$1,7 \text{ DVp} = 1 \text{ ha}$$

Ievērojot iepriekšminētos nosacījumus operatora veiktais kūtsmēslu iestrādei nepieciešamo lauksaimniecībā izmantojamo zemes platību aprēķins ir sekojošs:

$$80000 \times 0,03 = 2400 \text{ DV}_i;$$

$$2400 / 1,7 = 1412 \text{ ha}$$

Saskaņā ar aprēķinu pie pilna apjoma ražošanas paredzētajai darbībai **kūtsmēslu izklidei** ir nepieciešama **lauksaimniecības zeme 1412 ha platībā**.

Operators ir vienojies par mēslu izkliedi 1720 ha platībā citu komersantu apsaimniekotajās lauksaimniecības zemēs. Tas nozīmē, ka operatoram ir vairāk kā 300 ha liela rezerve, lai nodrošinātu, ka augsnē nenonāktu paaugstināts nitrātu daudzums, bez tam jāpiezīmē, ka vismaz līdz 2015. gadam iekārtas jauda būs 14000 nobarojamo cūku vietas, kur aprēķinot pēc metodikas, šķidrmēslu izklidei nepieciešami 896,8 ha lauksaimniecības zeme.

Kritušie dzīvnieki

Ražošanas procesā, dažādu ar dzīvnieku veselību saistītu iemeslu dēļ, iestājās dzīvnieku nāve. Dažādās ražošanas cikla stadijās dzīvnieku mirstības īpatsvars ir atšķirīgs. Augstāks mirstības īpatsvars ir dzīvniekiem nobarošanas cikla sākuma stadijā, bet mazāks – nobeiguma stadijā. Iekārtā prognozētais vidējais miršanas koeficients 1 % no gadā nobaroto cūku skaita. Kritušo dzīvnieku masa gada laikā paredzama 96 tonnas. Kritušie dzīvnieki pēc to nāves tiks ievietoti speciālā, ārpus cūku mītnes izbūvētā uzglabāšanas konteinerā/bedrē. Bedre ir izbūvēta no betona, pārsegta ar hermētisku vāku. Konteiners/bedre kompleksa teritorijā izveidota ar tādu aprēķinu, lai atkritumu apsaimniekošanas organizācijas transports netraucēti var izvest konteinerus nepietuvojoties tieši dzīvnieku mītnei.

Par kritušo dzīvnieku savākšanu un tālāku utilizāciju tiks noslēgts līgums ar licencētu atkritumu apsaimniekošanas organizāciju SIA „Reneta”.

Kritušo dzīvnieku izvešana un nodošana utilizācijai paredzēta vienu reizi nedēļā vasaras periodā un vienu reizi mēnesī ziemas periodā, bet nepieciešamības gadījumā biežāk.

Sadzīves atkritumu veidošanās nav tieši saistīta ar cūku ražošanas procesu, bet tie rodas saistībā ar personāla darbību un vajadzībām. Sadzīves atkritumu uzglabāšana notiks šim mērķim paredzētos konteineros ar tilpumu 1,1 m³, par kuru iztukšošanu, savākšanu un tālāku apsaimniekošanu noslēgts līgums ar licencētu atkritumu apsaimniekošanas organizāciju SIA „Vides serviss”. Prognozējams, ka sadzīves atkritumu daudzums nepārsniegs 20 m³ gadā.

Dienas gaismas (luminiscences) spuldzes tiks izmantotas ražošanas telpās nepieciešamās gaismas nodrošināšanai. Izdegušās dienas gaismas spuldzes saskaņā ar 19.04.2011. MK noteikumiem Nr.302 ir klasificētas kā bīstamie atkritumi (kods 200121). Tās vispirms savāks un glabās slēgtā kastē, atsevišķā telpā. Par dienasgaismas spuldžu savākšanu un tālāku utilizāciju ir noslēgts līgums ar specializēto atkritumu savākšanas organizāciju A/S „BAO”. Paredzams, ka gada laikā minētie atkritumi sastādīs ap 20 kg (vidēji 100 spuldzes gadā)

Medikamentu iepakojumi, šļirces kā atkritumi rodas dzīvnieku medicīniskās aprūpes procesā. Šie atkritumi saskaņā ar 19.04.2011. MK noteikumiem Nr. 302 ir klasificētas kā bīstamie atkritumi (kods 180203), tāpēc tiks savākti un uzglabāti atsevišķi no visiem iepriekšminētajiem atkritumiem, kastēs. Par izlietoto medikamentu un šļirču tālāku savākšanu

un utilizāciju ir noslēgts līgums ar specializēto atkritumu savākšanas organizāciju A/S „BAO”. Paredzamais atkritumu daudzums gadā ap 50 kg.

Atkritumu veidošanās un rīcība ar tiem atbilstoši atļaujas 3.pielikuma 21.un 22. tabulai.

9.8. trokšņa emisija

Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras laikā tika veikta trokšņa novērtēšana cūku kompleksa apkārtnē. Trokšņa prognozē un izvērtēšanā tika ņemti vērā cūku kompleksa „Tunkūni” būtiskākie iekārtu un tehnoloģisko procesu trokšņa avoti:

- 1) Iekārtas teritorijā cūku novietņu gaisa ventilācijas atveres 140gb ar trokšņa jaudu $L_{WA}-85dB_A$, pastāvīgu intensitāti diennakts garumā, visa gada laikā;
- 2) kravas transporta kustība iekšējā iekārtas teritorijā (sivēnu, izejvielu piegāde, nobarojamo cūku izvešana) ar trokšņa jaudu $L_{WA}-85dB_A$ un vidējo diennakts darba intensitāti 1,3 pārvietošanās stundā;
- 3) Iekārtu apkalpojošā transporta kustība uz ceļiem piegādājot sivēnu, ražošanas izejvielas izvedot nobarojamo cūkas vidēji 1368 smagās mašīnas gadā, darba dienas laikā no plkst. 7-19, kā arī transporta kustība šķidros mēslu izvešanas laikā- darba dienās pavasara, rudens sezonā.

Trokšņa prognozes modelēšanai pieņemta kritiskā situācija, kad mēslu izvešanai netiek izmantota cauruļvadu sūkņēšanas sistēma, bet viss gada laikā saražotais mēslu daudzums 44000 tonnas tiek izvests 1760 reisos ar smago autotransportu .

Trokšņa izplatīšanās modelēta ar 3 dimensiju trokšņa izplatīšanās prognozes licencētu datorprogrammu „SoundPLAN 6.5”, Braunstein+Berndt GmbH / SoundPLAN LLC, 2004-2008 updates, (SIA „R&D Akustika” licences līguma doc. Nr. ID1038/05 no 18.09.2005, lietotāja Nr. 10578 HL4496).

Trokšņa prognozē izmantoti MK noteikumos Nr.597 „Vides trokšņa novērtēšanas kārtība” minētie trokšņa avotu parametru noteikšanas un to trokšņa izplatīšanās aprēķināšanas standarti un metodes, kuras nodrošina iepriekšminētā programmatūra.

Kā galvenais no standartiem ir LVS ISO 9613 – 2 „Akustika – Skaņas pavājināšanās, tai izplatoties brīvā dabā” aprēķinu pamatprincipiem. Saskaņā ar šo standartu tika veidots ēku, tās galveno mezglu un apkārtējās vides infrastruktūras un apbūves 3D modelis.

Veidojot šo modeli tiks ievērotas un modelētas nozīmīgākās vides topogrāfiskās īpatnības, reljefs, dārzi, koku audzes, cieta seguma laukumi un atsevišķas būves ar to galvenajām formas un apdares īpatnībām. Trokšņa avoti tika modelēti saskaņā ar NMPB Routes96 un ir iekļauta programmnodrošinājumā kā atsevišķa funkcija. Vidējie meteoroloģiskie dati tiks aprēķināti izmantojot Ministru kabineta noteikumus Nr.376 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 003-01 "Būvklimateoloģija" Latvijas apstākļos”. IVN ietvaros veiktā trokšņu analīzes un novērtējuma rezultātā tika izdarīts secinājums, ka cūku kompleksa „Tunkūni” darbība, mazstāvu apbūves teritorijā neradīs ilgtermiņa trokšņa līmeņa rādītāju L_{diena} , L_{vakars} un L_{nakts} pārsniegumu virs MK noteikumos Nr.597 „Vides trokšņa novērtēšanas kārtība” noteiktās ilgtermiņa robežvērtības. Transporta kustība no un uz iekārtu notiks darba dienās un darba laikā, transporta pārvietošanās ārpus normālā darba laika ietvariem pieļaujama ārkārtas gadījumos, tāpēc nav nepieciešamas veikt pasākumu plānu trokšņa samazināšanai naktīs. Operators prognozē, ka gadā laikā tiks veikti 1368 ražošanas iekārtu apkalpojošā transporta reisi, vidēji 5,5 reisi darba dienā. Mēslu izvešana ar autotransportu tiek paredzēta tikai pie maksimālās atļaujai pieteiktā apjoma 22000 nobarojamo cūku vietas, kad mēsli tiks izvesti izklīdei tīrumos, kas izvietoti tālāk kā 4 km rādiusā no iekārtas.

Mēslu izvešanu, uz iekārtai attālajiem laukiem, operators paredz veikt 576 transporta reisos,

kopumā patērējot 29 darba dienas gada laikā. Jāpiezīmē, ka teorētiski iespējama lielāka transporta kustība mēslu izvešanas laikā, situācijā ja kāda neparedzēta iemesla dēļ nebūtu iespējama mēslu transportēšana pa cauruļvadiem uz 4 km rādiusā ap iekārtas teritoriju izvietotajiem izkļiedes laukiem. Uzņēmuma darbības rezultātā neradīsies būtisks troksnis, kas varētu ietekmēt apkārt esošās dzīvojamās mājas. Iekārtā netika veikti trokšņa mērījumi vidē.

9.9. augsnes aizsardzība

Teritorijā līdz šim nav veiktas darbības, kas varētu izraisīt grunts piesārņojumu ar naftas produktiem vai smagiem metāliem, kam šādi vides kvalitātes normatīvi ir izstrādāti.

Cūku kompleksa šķidro kūtsmēslu glabāšanas krātuves tiks izbūvētas ar atbilstošu hidroizolāciju. Mēslu noplūde gruntī no mēslu krātuvēm nav paredzama, tomēr tiks veikti pasākumi, lai novērstu grunts un gruntsūdens piesārņojuma iespēju.

Iespējamo noplūžu konstatēšanai agrīnā stadijā, mēslu krātuvēs operators uzstādīs drošības sensorus ar avārijas signāldevēju uz mobilo tālruni, kas reaģē, ja krātuvē sāk pazemināties mēslu līmenis, vai tas sasniedz augšējo robežlīmeni.

Ap mēslu krātuvēm ir izveidotas noplūžu savākšanas sistēmas kontrolakas.

Minēto aku vizuālā pārbaude notiks reizi ceturksnī, kad tiks pārbaudīts vai kontrolakās esošais gruntsūdens nav ar piesārņojuma pazīmēm (smaka, krāsas izmaiņas).

Gruntsūdeņu piesārņojuma novēršanai degvielas uzglabāšanas un uzpildes laikā tiks veikti šādi pasākumi:

- 1) degviela tiks uzglabāta virszemes tvertnē ar tilpumu $2,5\text{m}^3$, kurai ir dubultsienas;
- 2) darba zonā ap degvielas rezervuāru un uzpildes vietu izveidots betona pretinfiltrācijas segums;
- 3) vismaz 1 reizi mēnesī vizuāli pārbaudītas rezervuāra, tā pamatnes un aprīkojuma stāvoklis kā arī redzamās virsmas, lai konstatētu degvielas sūces pazīmes .
- 4) vismaz reizi 2 gados pārbaudīts ir rezervuāra hermētiskums.

Iekārtas teritorijā nav paredzēts izveidot stāvlaukumus ilgstošai smagās tehnikas novietošanai, kā arī nav paredzēts veikt tehnikas apkopes darbus kā rezultātā pastāvētu gruntsūdeņu piesārņojuma iespēja ar naftas, eļļas produktu atkritumiem.

Augsnes un pazemes ūdeņu piesārņojums no dzīvnieku novietnes iekštelpās radītajiem atkritumiem praktiski nav iespējams. To nodrošina novietnes grīdām un zem 0 līmeņa izveidoto komunikāciju izbūvei izmantotie būvmateriāli:

- novietnes grīdas veidotas no betona kombinācijā ar redeļu grīdām, caur kurām kūtsmēsli tiks novadīti un zemgrīdas kanāliem;
- mēslu kanāliem ir betona sienas un grīdu pamatnes;
- mēslu un kanalizācijas notekūdeņu novadīšanas caurules ir no plastmasas.
- visi izmantotie materiāli ir ūdens necaurlaidīgi, korozijnoturīgi.

Dabiski gruntsūdeņus no tieša piesārņojuma pasargā morēnas nogulumu slānis, bet nokrišņu laikā, gruntsūdens līmenim ceļoties, dabiskā aizsardzība zūd. Artēzisko ūdeņu kvalitāti un režīmu no virszemes piesārņojuma pasargā mālainie nogulumi ar kopējo biezumu 10 – 19 m.

Kompleksa teritorija ziemeļu un dienvidu daļā robežojas ar meliorācijas grāvjiem, kas savienoti ~ 340 m attālumā uz rietumiem ar Spreņģu strautu.

Spreņģu strauts ietek Ceraukstes upē, kas tek ~ 1,8 km attālumā no kompleksa teritorijas.

Virszemes ūdeņu notece no šīs teritorijas ir vērsta uz tuvumā esošajiem meliorācijas grāvjiem, tai skaitā Spreņģu strautu, kas savāktos ūdeņus novada Ceraukstes upē.

Teorētiski iespējams, ka piesārņojums no iekārtas pa meliorācijas sistēmu vai ar virszemes noteci nokļūstot strautā, tālāk var nokļūt Ceraukstes un Mūsas upē, kas savukārt ietek Lielupē.

Kūtsmēslu izkliedes laikā piesārņojuma risks pastāv mēslu izkļiedī veicot laukos, kurus šķērso vai to tuvumā ir virszemes ūdens objekti (grāvis, upe)

Veicot avārijas risku novēršanas pasākumus, monitoringu, kā arī strikti ievērojot ūdens objektu aizsargjoslas un kūtsmēslu izkļiedī noteikto kārtību un atļautās šķidro kūtsmēslu izkliedes normas iekārtas darbība neietekmēs virszemes ūdens un gruntsūdens kvalitāti.

Plānotā cūkkopības kompleksa „Tunkūni” ietekmes uz vidi novērtējuma darbu gaitā 2008.gada novembrī tika ierīkoti 9 izpētes urbumi, no kuriem piecos tika analizēts gruntsūdens līmenis un veikta ūdens paraugu laboratorijas ķīmiskā analīze.

Cūku novietnes izbūves darbu rezultātā, IVN procedūras ietvaros izveidotie 9 monitoringa urbumi nebūs izmantojami turpmāko novērojumu veikšanai, tāpēc operators pēc iekārtas darbības uzsākšanas ir paredzējis ierīkot jaunu monitoringa urbumu tīklu.

Izpētes teritorijā gruntsūdens konstatēts no 0,9 m līdz 1,6 m no zemes virsas.

Izpētes teritorija atrodas uz lauksaimniecības zemēm, un tās apkārtnē neatrodas citi ražošanas objekti vai citi potenciāla piesārņojuma objekti.

Laboratorijā tika analizētas ūdens paraugu ķīmisko parametru koncentrācijas, kas raksturīgi lauksaimniecības zemēm – slāpekļa (N_{kop}) un tā savienojumu (amonija, nitrātu, nitrītu) koncentrācija ūdens paraugos, arī bioloģiskā un ķīmiskā skābekļa patēriņš, kopējā fosfora koncentrācija. Noņemto gruntsūdens paraugu laboratorijas analīžu rezultāti liecina, ka izpētes teritorijā gruntsūdens kvalitāte neatbilst dabiskai kvalitātei.

No analizētajiem ķīmiskajiem parametriem reģionālo dabisko gruntsūdens fonu (A mērķlielumu) pārsniedz ķīmiskā skābekļa patēriņa rādītājs un kopējais slāpekļis (N_{kop}) (skat. atļaujas Tabulu Nr.B-10, 56.lpp).

Pārējie laboratorijā analizētie ķīmiskie parametri nevienā no noņemtajiem gruntsūdens paraugiem nepārsniedz A robežlielumu, vai citus definētos robežlielumus atbilstoši MK 12.03.2002. noteikumiem Nr.118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti”.

Kopumā secināms, ka gruntsūdens izpētes teritorijā ir vāji piesārņots.

Ķīmiskā skābekļa patēriņa vērtības raksturo kopējo organisko vielu daudzumu, vērtējamās kā augstas. BSP₅ un ĶSP attiecība norāda uz to, ka organiskā viela ir samērā stabila, ar grūti noārdāmo organisko vielu saturu.

Kopējā slāpekļa vērtības ūdeni raksturo kā antropogēni ietekmētu.

Gruntsūdens kvalitāte (2008. gada novembris)

Tabula Nr.B-10

Parauga ņemšanas vieta	Koncentrācija, mg/l							
	ĶSP	BSP ₅	N_{kop}	N/NH ₄	N/NO ₃	N/NO ₂	P _{kop}	SO ₄ ²⁻
1.urbums	48,9	1,9	8,7	0,12	7,85	0,007	0,060	139
3.urbums	74,1	5,1	11,0	0,23	9,87	0,012	0,075	66,5
4.urbums	64,7	2,1	9,0	0,34	8,21	0,009	0,181	62,0
6.urbums	61,7	2,7	7,3	0,22	6,31	0,013	0,098	120
7.urbums	46,7	3,1	12	0,17	10,3	0,014	0,445	75,2
meliorācijas grāvis	40,7	1,3	2,2	0,04	1,85	0,014	0,075	89,6
A*	40	—	3	0,5	—	—	—	—
B*	150	—	15	3	—	—	—	—
C*	300	—	50	20	—	—	—	—

Robežlielums dzeramajam ūdenim	nav defin.	nav defin.	nav defin.	0,5	50	0,5	–	250
--------------------------------	------------	------------	------------	-----	----	-----	---	-----

* MK 12.03.2002. noteikumi Nr.118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti”, 10.pielikums;

A – mērķlielums; A līdz B – vāji piesārņots ūdens vai zema ūdens dabiskā kvalitāte

B līdz C – piesārņots ūdens; C – stipra ūdens piesārņojuma robeža (kritiskais robežlielums)

No augstāk minētā izriet, ka cūku kompleksa teritorijā nav nepieciešams veikt sanācijas pasākumus, jo gruntsūdens piesārņojuma līmenis nav sasniedzis un nepārsniedz C robežlielumu.

Ūdensapgādē izmantotā pazemes ūdens horizonts no virszemes piesārņojuma ir ļoti labi aizsargāts ar ūdeni vāji caurlaidīgu nogulumu (māls un smilšmāls) slāni (10 – 19 m biezs).

Grunts piesārņojumu nobarojamo cūku audzēšanas kompleksa teritorijā nav iespējams novērtēt, jo nav pieņemti un apstiprināti vides kvalitātes normatīvi augsnei un gruntij attiecībā uz tādiem parametriem (piemēram, kopējais slāpeklis, kopējais fosfors, amonija, nitrātu, nitrātu joni), kas identificē lauksaimniecības objektu saimnieciskās darbības izraisītu piesārņojumu.

Noņemtajos grunts paraugos izpētes teritorijā konstatētais amonija jonu (N/NH_4) daudzums 287 – 487 mg/kg, nitrātu jonu (N/NO_2) daudzums – 18 – 21 mg/kg, nitrātu jonu (N/NO_3) daudzums – 202 – 247 mg/kg, kopējais slāpeklis (N_{kop}) – 619 – 896 mg/kg, kopējais fosfors (P_{kop}) – 204 – 301 mg/kg.

Gruntsūdens un virszemes ūdeņu monitorings

Pirms būvniecības darbu uzsākšanas un izrietoši arī pirms iekārtas - nobarojamo cūku, ar svaru virs 30kg - novietnes darbības uzsākšanas, ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras ietvaros, tika veikta pazemes un virszemes ūdeņu kvalitātes stāvokļa fiksācija.

Šie rezultāti tiks izmantoti kā bāzes atskaites dati, veicot turpmāko virszemes un pazemes ūdeņu monitoringu.

Iespējamā gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu piesārņojuma novēršanai un kontrolei, uzsākot iekārtas darbību, operators ir paredzējis izveidot jaunu gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu novērošanas monitoringa tīklu, kur 5 urbumi paredzēti pazemes ūdeņu un 4 punkti virszemes ūdeņu paraugu ņemšanai.

Kompleksa monitoringa novērojumu veikšanas potenciālās vietas skat. atļaujas **7.pielikumā**.

Jaunie gruntsūdens novērošanas urbumi tiks izvietoti tā, lai tie aptvertu visu iekārtas teritoriju un kontrolētu tajā pieplūstošā un aizplūstošā gruntsūdeņa kvalitāti.

Pazemes gruntsūdeņu kontrolei paredzēts ierīkot 5 urbumus, no kuriem viens, iekārtas teritorijas robežas austrumu daļā, būs fona urbums, t.i. sniegs informāciju par iekārtai apkārtējās teritorijas vides dabisko gruntsūdens fonu.

Ievērojot gruntsūdeņu plūsmu virzienu – no austrumiem uz rietumiem, divi urbumi tiks ierīkoti rietumu pusē pie mēslu krātuvēm, viens – grunts ūdeņu plūsmas augštecē, mēslu krātuvju ziemeļu daļā, un otrs - dienvidu daļā, gruntsūdeņu plūsmas virzienā no mēslu krātuvēm. Tādējādi tiks nodrošināta kontrole par mēslu krātuvju ietekmi uz gruntsūdeņu kvalitāti. No cūku novietņu ēkām iespējamo izplūstošo piesārņojošo vielu kontrolei, kompleksa teritorijas vidusdaļā tiks izveidots ceturtais monitoringa urbums. Piektais urbums tiks izveidots kompleksa ēku rietumu pusē, dienvidos pie teritorijas robežas. Šinī urbumā tiks kontrolēta visu, no kompleksa teritorijas aizplūstošā gruntsūdens kvalitāte t.sk. novadgrāvī ieplūstošais ūdens.

Virszemes ūdens kvalitātes kontrolei paredzēts meliorācijas grāvjos ierīkot 4 monitoringa punktus. Iekārtas teritorijas ziemeļu daļā tiks ierīkoti divi novērojumu punkti, no kuriem viens

- tiešā mēslu krātuvju tuvumā, otrs - teritorijas robežas DR daļā.

Iekārtas teritorijas dienvidu robežā paredzēts ierīkot divus monitoringa urbumus, no kuriem viens - austrumu daļā, otrs - rietumu daļā.

Paredzētais monitoringa tīkls ir iekārtas teritoriju visaptverošs, līdz ar to tiks nodrošināta kontrole par iekārtas iespējamo ietekmi uz virszemes un grunts ūdeņu kvalitāti.

Paraugi tiks analizēti un ūdens kvalitāte tiks noteikta atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Monitoringu un ūdeņu paraugu analīzi operators ir paredzējis veikt reizi trijos gados, nosakot ūdens ķīmisko sastāvu akreditētā laboratorijā un novērtējot tā atbilstību normatīvajos aktos noteiktajiem kvalitātes kritērijiem.

Neatbilstību gadījumos operators nekavējoties veiks pasākumus piesārņojošo vielu izplatīšanās ierobežošanai kā to paredz tiesību normas.

Par monitoringa rezultātiem operators informēs Jelgavas reģionālo vides pārvaldi.

Operators 26.09.2012. Pārvaldē iesniedza un 10.10.2012. tika saskaņota vides monitoringa programma.

Gruntsūdens līmeņa un kvalitātes noteikšanai kompleksā nav ierīkots jauns gruntsūdens novērošanas monitoringa tīkls. ***Šīs atļaujas "C" sadaļas 16.11.punktā ir izvirzīts nosacījums līdz 2013.gada 1.jūnijam cūkkopības kompleksa teritorijā ierīkot piecus gruntsūdens novērošanas urbumus, kā arī nosacījumi gruntsūdens kvalitātes monitoringam un biežumam.***

9.10. avāriju risks un rīcības plāni ārkārtas situācijām

Operators iespējamo avāriju un to seku samazināšanai paredzējis veikt šādus pasākumus:

Ražošanas avārijas risku novēršanas drošības pasākumi:

- 1) Cūku novietnē tiks uzstādīta elektroniskā mikroklimata kontroles sistēma kontrolē gaisa temperatūru, mitruma līmeni, gaisa apmaiņu, bet par jebkuru novirzi no uzstādītā režīma, sistēma pados avārijas signālu mobilā telefona operatoram un secībā noadresēts uz trīs atbildīgo uzņēmuma darbinieku telefoniem.
- 2) Dzīvnieku iespējamā noslāpšanas riska mazināšanai, kas saistīts ar ventilācijas sistēmas darbības pārtraukumu centralizētās elektroenerģijas apgādes traucējumu rezultātā, cūku novietnē ir uzstādīts avārijas elektrības ģenerators. Ģenerators ieslēdzas automātiski, brīdī, kad pārtraucas centralizētā elektrības piegāde. Rezerves elektrības ģenerators nodrošina elektrības piegādi visai cūku novietnē esošai elektroapgādes sistēmai.
- 3) Ārējās elektroenerģijas piegādes traucējumi t.sk. sprieguma svārstības var izraisīt ventilācijas sistēmas bojājumus un pārtraukt gaisa apmaiņas nodrošināšanu kūti, tāpēc papildus uzstādīta logu avārijas atvēršanas sistēma dzīvnieku mītnes koridoros, kas nostrādā ventilācijas sistēmas bojājuma gadījumos.
- 4) Iekārtā, speciāli izveidotā, betonētā, noslēgtā tilpnē (bedrē) tiks ievietoti konteineri dzīvnieku izcelsmes atkritumu uzglabāšanai un par to izvešanu un tālāku apsaimniekošanu noslēgts līgums ar licencētu atkritumu apsaimniekošanas organizāciju SIA „Reneta”.
- 5) Nepārtrauktas dzeramā ūdens piegādes nodrošināšanai ir uzstādīts drošības ūdens rezervuārs ar atsevišķu ūdenssūkni. Ūdens padeve no minētā rezervuāra notiks, gadījumos, ja jebkāda iemesla dēļ tiks traucēta ūdens apgāde no artēziskās akas.
- 6) Iekārtas teritorijā paredzēts ierīkot monitoringa urbumus ar kuru palīdzību tiks nodrošināta gruntsūdeņu piesārņojuma līmeņa kontrole.
- 7) Iespējamo noplūžu konstatēšanai agrīnā stadijā, mēslu krātuvēs operators uzstādījis drošības sensorus ar avārijas signāldevēju uz mobilo tālruni, kas reaģē, ja krātuvē sāk pazemināties mēslu līmenis, vai tas sasniedz augšējo robežlīmeni. Ap mēslu krātuvēm ir izveidotas noplūžu savākšanas sistēmas kontrolakas. Minēto aku vizuālā pārbaude notiks

- reizi ceturksnī, kad tiks pārbaudīts vai kontrolakās esošais gruntsūdens nav ar piesārņojuma pazīmēm (smaka, krāsas izmaiņas).
- 8) Virszemes un gruntsūdens piesārņojuma riska novēršanai, ko varētu izraisīt iespējamā šķidrmēslu noplūde krātuvju iztukšošanas laikā, vidū starp četrām krātuvēm tiks izbūvēta betona rampa uz, kuras notiks mēslu iesūkņēšana tehnikā.
Rampā tiks iebūvēta savācējaka, kurā ietecēs pārsūkņēšanas laikā radušās mēslu noplūdes. Savukārt savācējaka uzkrātie mēsli tiks iesūkņēti atpakaļ mēslu krātuvē.
 - 9) Ieeja iekārtas teritorijā aizliegta nepiederošām personām.
Bet īpaši stingri noteikumi paredzēti ieejai dzīvnieku mītnē, gan attiecībā uz darbiniekiem un vadību, gan kontrolējošo un citu institūciju pārstāvjiem.
Piemēram, obligāta prasība personu iziešana caur dezinfekcijas zonu un speciāla apģērba, apavu lietošana;
 - 10) Iekārtā tiks izstrādāts darba drošības pasākumu plāns, veikta darba vietu riska novērtēšana atbilstoši likumdošanas prasībām, kā arī ir izstrādātas darba drošības instrukcijas.
 - 11) Iekārtā izstrādāti noteikumi, rīcības plāns, shēmas konkrētai rīcībai dažādos ārkārtas vai avārijas gadījumos.
 - 12) Masveida dzīvnieku bojāejas gadījumā, operators piesaka ārkārtas kritušo dzīvnieku savākšanu atkritumu apsaimniekošanas organizācijai SIA „Reneta”, kura nodrošina to savākšanu normatīvajos aktos noteiktajos termiņos un kārtībā.

Uguns avārijas riska novēršanas pasākumi

Novietnē tiks izvietoti rokas ugunsdzēsāmie aparāti, uzstādītas drošības un brīdinājuma zīmes. Novietnē uzstādīta elektroniskā mikroklimata kontroles sistēma, paaugstinātas telpu gaisa temperatūru gadījumā, ieslēdz avārijas signālu, kas norādītā secībā tiks noadresēts uz trīs atbildīgo uzņēmuma darbinieku mobilajiem telefoniem.

Ārpus cūku novietnes tiks izbūvēta ugunsdzēsības ūdens krātuve, kuras tilpums izveidots atbilstoši Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta tehniskajiem noteikumiem;

Apkures katls tiks izvietots atsevišķā, no cūku novietne nodalītā ar ķieģeļu sienām, betona grīdām izbūvētā telpā. Katls darbosies automātiskā režīmā, tādējādi maksimāli izslēdzot, „dzīvās” uguns vai dzirksteles izkļūšanu ārpus katla.

Iekārtai izstrādāti ugunsdrošības noteikumi, instrukcijas un apziņošanas shēma apkalpojošam personālam, kā arī instrukcijas rīcībai ugunsgrēka gadījumā.

Speciālistu vadībā iekārtā strādājošie instruēti par rīcību ugunsgrēka gadījumā, apmācīti darboties ar ugunsdzēsamajiem līdzekļiem, kā arī apmācīti pirmās palīdzības sniegšanai.

Iekārtā esošās ēkas, aprīkojums un dzīvnieki tiks apdrošināti kā pret uguns, ūdens risku, tā arī pret trešo personu ļaunprātīgu rīcību un dzīvnieku bojāeju.

Iekārtai nav nepieciešama rūpniecisko avāriju novēršanas programma vai drošības pārskats un objekta civilās aizsardzības plāns saskaņā ar MK 19.07.2005. noteikumiem Nr.532 "Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem".

C SADAĻA

ATĻAUJAS NOSACĪJUMI

10. Nosacījumi uzņēmuma darbībai

10.1. darbība un vadība

10.1.1. Atļauja izsniegta SIA "GAIŽĒNI" cūkkopības kompleksa "Tunkūni" Bauskas novada Brunavas pagasta "Brūveros" ražošanas procesam atbilstoši iesniegumā sniegtajam tehnoloģiskajam aprakstam un šādām darbībām:

- 1) fermai intensīvai cūku audzēšanai, kurā var audzēt vairāk nekā 2000 gaļas cūku, kuru svars pārsniedz 30 kilogramus:
 - nobarojamo cūku audzēšanai - **22000 cūku ar svaru virs 30 kg vienlaicīgi**, ar gada apgrozījumu 80000 dzīvnieku;
- 2) Graudu uzglabāšanai 6 uzglabāšanas bunkuros ar maksimālo apjomu līdz 9000 tonnām.
- 3) Cūku barības ražošanai 17115 tonnas/gadā, 46,9 tonnas/dienā cūku nobarošanas procesa vajadzībām.
- 4) Sadedzināšanas iekārtai, kuru ievadītā siltuma jauda ir vairāk nekā 0,2 megavati:
 - sadedzināšanas katla *GD Turbo* darbībai ar ievadīto siltuma jaudu 0,222 MW, kā kurināmo izmantojot koksni(skaidu granulas) – līdz 140tonnām/gadā.
- 5) Cūku **šķidro kūtsmēslu** ražošanai līdz **44000 tonnām gadā** un uzglabāšanai kompleksā:
 - cūku šķidro kūtsmēslu vienlaicīgai uzglabāšanai 8 slēgta tipa krātuvēs - 32000 tonnas,
 - cūku šķidro kūtsmēslu vienlaicīgai uzglabāšanai cūku novietnes zemgrīdas kanālos - 7000 tonnas.
- 6) Cūku šķidro kūtsmēslu 44000 tonnas/gadā apsaimniekošanai un izmantošanai augsnes mēslošanai, tos izkliepjot citu komersantu apsaimniekotajās, lauksaimniecības zemes platībās, pamatojoties uz savstarpēji noslēgtajām vienošanām.
Operatoram rakstiski saskaņot vietējās pašvaldībās paredzamo kūtsmēslu izkliešanas laiku un kūtsmēslu izvešanas maršrutu.
- 7) Degvielas cisternas-rezervuāra ar ietilpību 2,5 m³ darbībai, gadā pārsūknējot 51 tonnu dīzeļdegvielas.
- 8) Pazemes ūdens ieguvei no ūdens ieguves urbuma "Brūveri" (LVĢMC Nr.11812, identifikācijas Nr.201111) – līdz **198,7 m³ dnn jeb 72500,00 m³ gadā**.

10.1.2. Par izmaiņām atļaujas 10.1.1. punktā norādītajās darbībās vismaz 150 dienas pirms izmaiņu uzsākšanas, paziņot par to Jelgavas reģionālajai vides pārvaldei, saskaņā ar likuma "Par piesārņojumu" 30.panta pirmo daļu un MK 30.11.2010. noteikumu Nr.1082 "Kārtība,

kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" 4.2.punktu, lai izvērtētu, vai šī izmaiņa uzskatāma par būtisku un vai ir nepieciešams izdarīt grozījumus atļaujas nosacījumos.

10.1.3. Nodrošināt darbības atbilstību labāko pieejamo tehnisko paņēmieni atsaucēs dokumentu prasībām atbilstoši likuma "Par piesārņojumu" 20. panta pirmās daļas un 21. panta prasībām.

10.1.4. Saskaņā ar Būvniecības likuma 17. pantu, būvi ir pieļaujams izmantot tikai atbilstoši projektētajām funkcijām un vienīgi pēc tās pieņemšanas ekspluatācijā.

Informēt Jelgavas reģionālo vides pārvaldi par būvju nodošanu ekspluatācijā, iesniedzot apliecinošus dokumentus par būves gatavību ekspluatācijā, kā arī iesniegt informāciju par iekārtu uzstādīšanu.

10.1.5. **Katru gadu līdz 1. martam** sagatavot gada pārskatu par atļaujas nosacījumu izpildi, monitoringa rezultātiem, ūdens resursu izmantošanu par iepriekšējo gadu.

Pārskatu iesniegt Jelgavas reģionālajā vides pārvaldē atbilstoši likuma "Par piesārņojumu" 45.punkta sestajai daļai, MK 17.02.2009. noteikumu Nr.158 "Noteikumi par prasībām attiecībā uz vides monitoringu un tā veikšanas kārtību, piesārņojošo vielu reģistra izveidi un informācijas pieejamību sabiedrībai" 9. punktam un atļaujas nosacījumiem.

10.1.6. **Katru ceturksni** līdz ceturksnim sekojošā nākamā mēneša 20.datumam iesniegt Valsts ieņēmumu dienestā **pārskatu** par aprēķināto dabas resursu nodokli par faktisko pazemes ūdens ieguves apjomu no ūdensapgādes urbuma un aprēķinus par gaisa piesārņošanu no emisijas avotiem, kas norādīti atļaujas 3.pielikuma 12.tabulā, par iepriekšējo ceturksni un iemaksāt nodokli Valsts ieņēmumu dienesta noteiktajā budžeta kontā saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likuma 27.panta (2), (3)daļu un MK 19.06.2007. noteikumiem Nr.404 "Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība; kārtība, kādā izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju".

10.1.7. Dabas resursu **nodokļa aprēķina lapu** un uzskaites dokumentus par dabas resursu ieguves un piesārņojuma veidiem, apjomiem un limitiem glabāt trīs gadus un uzrādīt reģionālās vides pārvaldes valsts vides inspektoram pēc pieprasījuma pārbaudes laikā vai iesniedzot statistikas pārskatus atbilstoši MK 19.06.2007. noteikumiem Nr.404 "Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju" 43.punktam un 6.pielikumam.

10.1.8. Saskaņā ar Vides aizsardzības likuma 25. panta pirmo un otro punktu, operators ir atbildīgs par savas profesionālās darbības ietvaros nodarīto kaitējumu videi vai tiešiem kaitējuma draudiem, ko izraisījusi viņa tīša vai aiz neuzmanības veikta darbība vai bezdarbība, ar kuru ir pārkāptas vides normatīvo aktu prasības.

Operatora pienākums ir segt izmaksas, ko radījis viņa nodarītais kaitējums videi vai tieša kaitējuma draudi.

10.1.9. Reģistrēt saņemtās sūdzības par vides piesārņojumu, noskaidrot piesārņojuma rašanās cēloni un operatīvi veikt pasākumus piesārņojuma cēloņa likvidēšanai.

Par sūdzībām un veiktajiem pasākumiem nekavējoties informēt Jelgavas reģionālo vides pārvaldi.

10.1.10. **Astoņu dienu laikā no dienas, kad ir izsniegta atļauja, informēt sabiedrību** par

piesārņojošo darbību:

publiski – nodrošinot iespēju saņemt informāciju operatora birojā vai vietējā pašvaldībā;
individuāli – nosūtīt paziņojumus īpašniekiem (valdītājiem), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar piesārņojošās darbības vietu vai atrodas tās tiešas ietekmes zonā, sniedzot informāciju atbilstoši MK 10.11.2010. noteikumu Nr.1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" 71.punktam.

10.2.darba stundas

10.2.1. Cūku kompleksa darbība 24 stundas diennaktī 365 dienas gadā.

10.2.2. Sadedzināšanas iekārtas darbības laiks atbilstoši atļaujas 3.pielikuma 12. tabulai.

10.2.3. Šķidro kūtsmēsļu izvešanu un izkliedi veikt saskaņā MK 11.01.2011. noteikumiem Nr.33 "Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem", ievērojot punktā 6.1. noteikto ierobežojumu, ar kuru **nav atļauta kūtsmēsļu izkliede laika posmā no 15. novembra līdz 15. martam.**

10.2.4. Šķidro kūtsmēsļu izvešanu un izkliedi veikt ievērojot Zemkopības ministrijas ieteikumus un termiņus augsnes ielabošanai. Pārtraukt šķidro kūtsmēsļu izvešanu un izkliedi brīvdienās un svētku dienās

10.2.5. Nedēļu pirms plānotā šķidro kūtsmēsļu izvešanas un izklīdes, informēt Bauskas novada pašvaldību un mēslošanai paredzēto tīrumu platību īpašniekus.

11. Resursu izmantošana

11.1. ūdens

11.1.1. Atļautais pazemes ūdens ieguves daudzums sadzīves un ražošanas vajadzībām no uzņēmumam piederoša ūdens ieguves urbuma atbilstoši atļaujas 3.pielikuma 9. tabulai.

11.1.2. **Līdz 2013.gada 1.jūnijam** saņemt Valsts vides dienestā un iesniegt Pārvaldē pazemes ūdeņu atradnes pasi atbilstoši MK 06.09.2011. noteikumu Nr.696 "Zemes dziļļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība" 11. punktam.**(pase saņemta pārvaldē 18.06.2014.)**

11.1.3. **Līdz 2013.gada 1.augustam** saskaņot Veselības inspekcijas Zemgales kontroles nodaļā (Zemgales prospektā 3, Jelgavā), aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietu un informēt pašvaldību par tās teritorijā esošās aizsargjoslas noteikšanu saskaņā ar MK 20.01.2004. noteikumu Nr.43 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika" 4.punktu.

11.1.4. Pazemes ūdeņu kvantitātes un kvalitātes monitoringu atradnē veikt atbilstoši MK 17.02.2004. noteikumiem Nr.92 "Prasības virszemes ūdeņu, pazemes ūdeņu un aizsargājamo teritoriju monitoringam un monitoringa programmu izstrādei" 27., 34. un 35.punkta prasībām.

11.1.5. Atļautais ūdens lietošanas apjoms uzņēmumā atbilstoši atļaujas 3.pielikuma 11.tabulai.

11.1.6. Stingrā režīma aizsargjoslā ap pazemes ūdens ņemšanas vietu nodrošināt virszemes ūdens noteci no aizsargjoslas. Aizsargjoslai jābūt labiekārtotai un iežogotai.

Nožogojuma augstums nedrīkst būt zemāks par 1,5 m, un uz tā jābūt informatīvai zīmei ar

uzrakstu "*Nepiederošiem ieeja aizliegta*" atbilstoši MK 20.01.2004. noteikumu Nr.43 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika" 11.punkta prasībām.

11.1.7. Pazemes ūdens ieguves urbuma atveres aprīkojumam jābūt hermētiskam, kā arī tas jānodrošina pret applūšanu atbilstoši MK 23.12.2003. noteikumu Nr.736 "Noteikumi par ūdens lietošanas atļaujām" 34.3.punkta un MK 01.02.2000. noteikumu Nr.38 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-99 "Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves"" 72.punkta prasībām.

11.1.8. Pazemes ūdens ieguves urbuma atveres konstrukcijā jābūt ierīkotai vietai ūdens paraugu ņemšanai, atbilstoši MK 23.12.2003. noteikumu Nr.736 "Noteikumi par ūdens lietošanas atļaujām" 34.3.punkta un MK 01.02.2000. noteikumu Nr.38 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-99 "Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves"" 71.punkta prasībām.

11.1.9. Sūkņa maiņas gadījumā fiksēt ūdens līmeni urbumā. Laika periodā, kad urbumā nav sūkņa tā atverei jābūt hermētiski noslēgtai, lai nepieļautu pazemes ūdeņu piesārņošanu.

11.1.10. Visus datus, kas saistīti ar urbuma konstrukcijas, dziļuma un ražības izmaiņām, sūkņa nomaiņu, to iegremdēšanu dziļumā vai citu parametru izmaiņām, pēc remonta fiksēt urbuma ekspluatācijas žurnālā.

11.1.11. Pilnīgi pārtraucot izmantot ūdens ieguves urbumu, nodrošināt urbuma konservāciju vai likvidāciju saskaņā ar MK 06.09.2011. noteikumu Nr.696 "Zemes dziļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība" 21.punkta prasībām. Par urbuma likvidāciju sastāda aktu (noteikumu 9.pielikums).

Urbuma likvidācijas akta kopiju nodot Valsts ģeoloģijas fondā.

11.1.12. **Ūdens ieguves vietā** veikt iegūtā pazemes ūdens daudzuma instrumentālo uzskaiti, izmantojot ūdens skaitītājus; **vienu reizi mēnesī** datus ierakstīt *ūdens resursu ieguves instrumentālās uzskaites žurnālā* atbilstoši MK 23.12.2003. noteikumu Nr.736 "Noteikumi par ūdens lietošanas atļaujām" 42.1.unktam un 3.pielikumā noteiktajai formai. Katra ieraksta pareizību un atbilstību mēraparātu rādījumiem apliecināt ar atbildīgās personas parakstu.

11.1.13. Ūdens ieguves uzskaitē izmantot akreditētā laboratorijā standartizētu vai metroloģiski pārbaudītu mēraparatūru un veikt tās kontroli **vienu reizi 4 gados** atbilstoši MK 09.01.2007. noteikumu Nr.40 "Noteikumi par valsts metroloģiskai kontrolei pakļauto mērīšanas līdzekļu sarakstu" pielikuma 4.4.punkta prasībām.

11.1.14. Personāla sadzīves patēriņam lietojamā aukstā un karstā ūdens kvalitātei jāatbilst MK 29.04.2003. noteikumu Nr.235 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība" (*šo noteikumu ievērošanu kontrolē Pārtikas un veterinārais dienests un Veselības inspekcija*) prasībām, saskaņā ar MK 21.07.1999. noteikumu Nr.256 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 221-98 "Ēku iekšējais ūdensvads un kanalizācija"" II.sadaļas 15.punktu.

11.1.15. Pazemes ūdens kvalitāti un tai atbilstošo dabas resursu nodokļa likmi noteikt atbilstoši Dabas resursu nodokļa likuma 2.pielikumā, MK 19.06.2007. noteikumu Nr.404 "Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kārtība, kādā izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju" 3.pielikumā un MK 06.09.2011. noteikumu Nr.696 "Zemes dziļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība" 8.pielikumā noteiktajai kārtībai.

11.1.16. **Katru gadu līdz 1.martam** iesniegt statistikas pārskatu "Nr.2-Ūdens. Pārskats par ūdens resursu lietošanu" par iepriekšējo kalendāro gadu, ievadot datus elektroniskajā datu bāzē tiešsaistes režīmā atbilstoši MK 22.12.2008. noteikumiem Nr.1075 "Noteikumi par vides aizsardzības valsts statistikas pārskatu veidlapām".

11.1.17. Ja operators plāno veikt **būtiskas** izmaiņas esošajā darbībā, kuru dēļ mainās ūdens lietošanas apjoms vai ūdens lietošanas veids, ne vēlāk kā 30 dienas pirms izmaiņu uzsākšanas par tām rakstiski informēt Pārvaldi un pamatot izmaiņu nepieciešamību atbilstoši MK 23.12.2003. noteikumi Nr.736 "Noteikumi par ūdens lietošanas atļaujām" 24. un 25.punktam.

11.2. enerģija

11.2.1. Elektroenerģijas patēriņš uzņēmumā atbilstoši AS "Sadales tīkls" pieslēguma līguma noteiktai slodzei.

11.2.2. Atļautais kurināmā patēriņš atbilstoši atļaujas 3.pielikuma 4.tabulai.

11.2.3. Veikt kurināmā patēriņa uzskaiti papīra formā vai elektroniski, norādot: kurināmā patēriņu (tonnās vai m³); atkritumu daudzumu, ko uzņēmums apsaimniekojis vai nodevis atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam; dūmeņa tīrīšanas datumus un attiecīgā darba veicējus, kā arī sadedzināšanas iekārtas remontdarbus, atbilstoši MK 14.12.2004. noteikumu Nr.1015 "Vides prasības mazo katlu māju apsaimniekošanai" 18. un 19. punktam.

11.3.izejmateriāli un palīgmateriāli

11.3.1. Ražošanas procesā izmantojamo un vienlaicīgi uzglabājamo ķīmisko vielu, maisījumu, izejmateriālu, palīgmateriālu, daudzumi uzņēmumā un uzglabāšanas tvertņu saraksts atbilstoši šīs atļaujas 3.pielikuma 2., 3. un 5.tabulai.

11.3.2. Uzņēmuma darbības nodrošināšanai izmantoto ķīmisko vielu un ķīmisko maisījumu iepakojumam jābūt nodrošinātam ar etiķeti ar skaidri salasāmu un neizdzēšamu marķējumu valsts valodā atbilstoši MK 12.03.2002. noteikumiem Nr.107 "Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasificēšanas, marķēšanas un iepakojšanas kārtība" 17.punktam.

11.3.3. Nodrošināt grīdas hermētiskumu ķīmisko vielu un maisījumu uzglabāšanas vietās, kā arī ķīmisko vielu vai maisījumu iepakojumam, marķējumam un uzglabāšanai jāatbilst MK 12.03.2002. noteikumiem Nr.107 "Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasificēšanas, marķēšanas un iepakojšanas kārtība" IV. nodaļas prasībām.

11.3.4. Nodrošināt drošības datu lapas bīstamajām ķīmiskajām vielām un maisījumiem atbilstoši Ķīmisko vielu likuma 9.panta 3.daļai un 20.05.2010. Eiropas Parlamenta un Padomes regulai (EK) Nr.453/2010, ar ko groza 18.12.2006. EK Nr.1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) un 16.12.2008. EK 1272/2008, par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu, valsts valodā, darbiniekiem pieejamā vietā.

11.3.5. Ķīmisko vielu un to maisījumu marķējumam jāatbilst 20.05.2010. Eiropas Parlamenta un Padomes regulai (EK) Nr.453/2010, ar ko groza 18.12.2006. EK Nr.1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) un 16.12.2008. EK 1272/2008, par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu, prasībām.

11.3.6. Nodrošināt ķīmisko vielu vai maisījumu rakstisku vai elektronisku uzskaiti, tajā atspoguļojot nosaukumu, daudzumu, klasifikāciju, marķējumu un drošības datu lapas

atbilstoši MK 29.06.2010. noteikumu Nr.575 "Noteikumi par ķīmisko vielu un maisījumu uzskaites kārtību un datu bāzi" 2. un 3. punktam.

11.3.7. Personu, kuras atbild par ķīmisko vielu un maisījumu apsaimniekošanu, izglītības līmenim jāatbilst MK 01.01.2002. noteikumiem Nr.448 "Noteikumi par nepieciešamo izglītības līmeni personām, kuras veic uzņēmējdarbību ar ķīmiskajām vielām un ķīmiskajiem produktiem".

11.3.8. Pirms citu ķīmisko vielu izmantošanas uzsākšanas rakstiski informēt Pārvaldi.

11.3.9. Ja tiek importētas ķīmiskās vielas un ķīmiskie maisījumi, katru gadu līdz 1.martam iesniegt Valsts SIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" pārskatu par darbībām ar ķīmiskām vielām un maisījumiem par iepriekšējo kalendāra gadu saskaņā ar MK 29.06.2010. noteikumu Nr.575 "Noteikumi par ķīmisko vielu un maisījumu uzskaites kārtību un datu bāzi" 5., 6. un 7. punktu.

12. Gaisa aizsardzība

12.1. emisija no punktveida avotiem, emisijas limiti

12.1.1. Piesārņojošo vielu emisijas gaisā no sadedzināšanas iekārtām un ražošanas procesa atļautas no emisijas avotiem atbilstoši atļaujas 3.pielikuma 12.tabulā norādītajiem parametriem un 15.tabulā norādītajiem piesārņojošo vielu emisiju limitiem.

12.1.2. Sadedzināšanas iekārtas darbināt atbilstoši MK 14.12.2004.noteikumu Nr.1015 "Vides prasības mazajām katlu mājām" prasībām.

12.1.3. Nepieļaut zalvjveida izmetes un nepārsniegt emisijas limitu projektā noteiktās piesārņojošo vielu emisijas limitus.

Pārsniegumu gadījumus analizēt un novērst to cēloņus. Ja pārsniegumus radījušas izmaiņas tehnoloģiskajos procesos vai avārijas situācijas, **nekavējoties** informēt par tām Pārvaldi.

12.2. emisija no neorganizētiem (difūziem) emisiju avotiem

Emisija no neorganizētiem (difūziem) emisiju avotiem un smakas atbilstoši atļaujas 3.pielikuma 14.tabulai.

12.3. procesa un attīrīšanas iekārtu darbība

12.3.1. Nodrošināt cūku novietņu ventilācijas sistēmas darbību atbilstoši izgatavotāja izstrādātajiem ekspluatācijas noteikumiem un regulāri veikt ventilācijas sistēmas pārbaudes un tīrīšanu.

Savlaicīgi veikt gaisa klimata kontroles sistēmas tehniskās apkopes, ja tādas nepieciešamas. Vizuālu apskati veikt katru dienu, lai pārliecinātos par sistēmas atbilstību tehnoloģiskajām prasībām un savlaicīgi konstatētu ekspluatācijas noteikumu pārkāpumus.

12.3.2. Sadedzināšanas iekārtas ekspluatēt saskaņā ar to ekspluatācijas noteikumiem, uzturēt sadedzināšanas procesu katlumājā optimālā režīmā, lai emisiju koncentrācijas nepārsniegtu emisijas limitu projektā noteiktos piesārņojošo vielu emisijas limitus.

12.4. smakas

12.4.1. Ievērot MK 27.08.2004. noteikumu Nr.628 "Īpašas prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs" 9. punkta prasības šķidro un pusšķidro kūtsmēsļu glabāšanai, nodrošinot slēgta tipa krātuves, kas samazina iztvaikošanu.

12.4.2. Krātuvēs nodrošināt šķidro kūtsmēsļu ievadīšanu zem krātuvē esošo mēsļu līmeņa, lai nepieļautu pretplūsmas iespēju atbilstoši MK 27.07.2004. noteikumu Nr.628 "Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs" 9.2.punktam.

12.4.3. Nepārsniegt MK 27.06.2004. noteikumu Nr.626 "Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos" 8. punktā noteikto smakas mērķlielumu $10 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ vairāk par septiņām diennaktīm gadā.

12.4.4. Šīs atļaujas 12.4.3. punktā noteiktā smaku mērķlieluma pārsniegšana atļauta kūtsmēsļu vai citu organiskā mēslojuma izkliedes laikā atbilstoši MK 27.06.2004. noteikumu Nr.626 "Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos" 7. punkta noteikumiem.

12.4.5. Ja smakas koncentrācija pārsniedz šīs atļaujas punktā 12.4.3. noteikto smakas mērķlielumu vai saņemtas pamatotas iedzīvotāju sūdzības un Pārvalde ir iesniegusi operatoram lēmumu par pasākumiem smaku traucējumu samazināšanai, rīkoties saskaņā ar MK 27.07.2004. noteikumu Nr.626 "Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos" 11. punkta prasībām.

12.4.6. Smakas koncentrācijas mērījumiem par bāzes metodi (etalonmetodi) izmantot standartā LVS EN 13725:2003 "*Gaisa kvalitāte. Smakas koncentrācijas noteikšanas ar dinamisko oflaktometriju*" minēto metodi vai citu līdzvērtīgu vai labāku metodi. Smaku koncentrācijas mērījumus atbilstoši standartam LVS EN ISO/IEC 17025:2001 L veikt attiecīgā jomā akreditētā laboratorijā.

12.4.7. Testēšanas rezultātus un to izvērtējumu mēneša laikā pēc to saņemšanas iesniegt Pārvaldē. Reģistrēt žurnālā un analizēt iedzīvotāju sūdzības par smaku traucējumiem.

12.4.8. Šķidrmēsļu izkliedi un iestrādi augsnē veikt ar atbilstošu tehniku un paņēmieniem, kas atzīti par labākiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem un ievērojot labas lauksaimniecības prakses nosacījumus (iespējami tuvu augsnes virskārtai vai injicējot augsnē; veic mēsļu izkliedi, ņemot vērā virzienu attiecībā pret tuvumā esošajām mājām, iestrādā kūtsmēslus augsnē pēc iespējas ātrāk, bet ne vēlāk, kā 12 stundu laikā u.c.).

12.4.9. Veikt pasākumus, kas samazina smaku emisiju rašanos:

- izbarot sabalansētu barību, atbilstoši sastādītajām receptēm ar samazinātu proteīnu un fosfora saturu;
- regulāri veikt kūtsmēsļu savākšanu, cūku novietņu mazgāšanu un vēdināšanu;
- šķidrmēsļu sajaukšanu krātuvēs veikt tikai pirms mēsļu izvešanas uz lauka;
- nenodot izkriedēšanai uz lauksaimniecībā izmantojamām zemēm kūtsmēslus brīvdienās un svētku dienās;
- nodrošināt šķidrmēsļu starpkrātuvju hermētiskumu, lai samazinātu un aizkavētu amonjaka iztvaikošanu un smaku izplatīšanos.

12.4.10. Kritušos dzīvniekus līdz to izvešanai uzglabāt slēgtā konteinerī/bedrē, izveidojot nojumi, lai novērstu tiešu saules staru un nokrišņu iedarbību.

12.5.emisijas uzraudzība un mērīšana (mērījuma vietas, regularitāte, metodes)

Reizi ceturksnī visiem emisijas avotiem (A1- A24) veikt piesārņojošo vielu emisijas limitu ievērošanas kontroli aprēķinu ceļā, izmantojot emisijas limitu projektā pielietotās metodes. Datus reģistrēt piesārņojuma emisiju uzskaites dokumentos.

12.6. to emisijas veidu pārraudzība, kas rodas no neorganizētiem emisiju avotiem

12.6.1. Emisiju paraugu testēšanu veikt atļaujas 12.4.5.apakšpunkta noteiktajos gadījumos attiecīgajā jomā akreditētai testēšanas laboratorijai ar akreditētām metodēm, kas nodrošina nepieciešamo tehnoloģiska procesa parametru, apstākļu un koncentrāciju noteikšanu.

12.6.2. Smaku izplatīšanās ierobežošanai un atbilstošu pasākumu izstrādei dokumentēt sūdzības par smakām, veikt apstākļu analīzi, uzkrāt un uzglabāt vismaz 5 (piecus) gadus veikto mērījumu rezultātus, kā arī dokumentāciju par veiktajiem vai plānotajiem smaku samazināšanas pasākumiem.

12.7. gaisa monitorings

Nepārsniegt gaisa kvalitātes robežlielumus piesārņojošām vielām, kuras noteiktas MK 03.11.2009. noteikumos Nr. 1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti".

12.8. mēraparatūras uzturēšana un kalibrācija

Neattiecas uz konkrēto A kategorijas piesārņojošo darbību.

12.9. ziņas, kas sniedzamas vides aizsardzības institūcijām

12.9.1. **Katru gadu līdz 1. martam** iesniegt statistisko pārskatu "Nr.2 Gaiss. Pārskats par gaisa aizsardzību" par iepriekšējo kalendāro gadu, ievadot datus elektroniskajā datu bāzē tiešsaistes režīmā atbilstoši MK 22.12.2008. noteikumu Nr.1075 "Noteikumi par vides aizsardzības statistikas pārskatu veidlapām" prasībām.

12.9.2. Mainot tehnoloģijas vai uzstādot jaunas iekārtas, kuru darbības rezultātā tiek emitētas gaisu piesārņojošās vielas, savlaicīgi informēt Pārvaldi, lai izvērtētu nepieciešamību veikt izmaiņas atļaujas nosacījumos.

12.9.3. Testēšanas pārskatu rezultātus un to izvērtējumu pievienot atļaujas 10.1.5.punktā minētajam gada pārskatam.

13. Notekūdeņi

13.1. izplūdes, emisijas limiti

13.1.1. Neattīrītu ražošanas notekūdeņu un piesārņotu lietus notekūdeņu emisija vidē vai virszemes ūdeņos **ir aizliegta**.

13.1.2. Nodrošināt sadzīves notekūdeņu (no personālam paredzētajām telpām) savākšanu un novadīšanu zemgrīdas izveidotajā sadzīves kanalizācijas notekūdeņu cauruļvadu sistēmā, tālāk novadīt un uzkrāt 2 hermētiski slēgtos, hidroizolētos izsmeļamos krājrezervuāros ar kopējo ietilpību 10m³. Sadzīves notekūdeņus izvest pēc vajadzības uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām saskaņā ar savstarpēji noslēgtu līgumu ar notekūdeņu apsaimniekošanas uzņēmumu. Nodrošināt regulāru, bet ne retāk kā reizi gadā, krājrezervuāru tīrīšanu.

13.1.3. Ražošanas notekūdeņus (novietņu mazgāšanas ūdeņi – līdz 8000 m³) no cūku kompleksa savākt šķidro kūtsmēsļu savākšanas sistēmā – šķidrmēsļu zem grīdas izbūvētās kanalizācijas šahtās (zemgrīdas mēsļu kanālu ietilpība ~ 7000 m³) un regulāri (aptuveni 2 reizes mēnesī) novadīt tos uz astoņām segtām, betona mēsļu glabāšanas krātuvēm ar kopējo uzglabāšanas jaudu 32000 tonnas. Krātuvēs **aizliegts** novadīt sanitāro mezglu notekūdeņus.

13.1.4. Nosacīti tīros lietus un sniega kušanas notekūdeņus, kas nav piesārņoti ar naftas produktiem un kūtsmēsliem (no teritorijas pie cūku novietnēm un mēsļu krātuvēm) bez attīrīšanas atļauts novadīt vidē.

13.2. procesa norise un attīrīšanas iekārtu darbība

Operatoram savā teritorijā nodrošināt visu kanalizācijas sistēmu efektīvu darbu un uzturēt kārtībā šķidrmēsļu kanālus un cauruļvadus, veikt to savlaicīgu apkopi un remontu, lai nepieļautu neattīrītu notekūdeņu noplūdes vidē.

13.3. uzraudzība un mērījumi (mērījumu vietas, regularitāte, metodes)

Nosacījumi netiek izvirzīti.

13.4. mērījumi ūdenstilpē

13.3.1. Veikt virszemes ūdeņu monitoringu atbilstoši 2012.gadā izstrādātajai „Darbu programmai vides monitoringam cūkkopības kompleksam „Tunkūni”” un šīs atļaujas 7.pielikuma shēmai.

13.3.2. Sākot ar 2013.gadu, vienu reizi trijos gados (vasaras sezonā) katrā virszemes monitoringa punktā meliorācijas grāvjos (**G1, G2, G3**) un Spreņģu strautā (**G4**) akreditētā laboratorijā veikt ūdeņu kvalitātes monitoringu - virszemes ūdens ķīmiskās analīzes, nosakot parametrus atbilstoši **Tabulai Nr.C-1** un saskaņā ar MK 12.03.2002. noteikumu Nr.118 "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti" pielikumu Nr.3.

Spreņģu strautā (**G4**) **1 x 5 gados** veikt zoobentosa analīzi, nosakot saprobitātes indeksu.

Virszemes ūdens monitorings

Tabula Nr.C-1

<i>Piesārņojošā viela, parametrs</i>	Monitoringa biežums reizes gadā (vasaras sezonā)
Meliorācijas grāvjos (G1, G2, G3) un Spreņģu strautā (G4)	
Temperatūra (°C)	1 x 3 gados
pH	1 x 3 gados
Izšķīdušais skābeklis (mg/l O ₂)	1 x 3 gados
Suspendētās vielas	1 x 3 gados
ĶSP	1 x 3 gados
BSP ₅	1 x 3 gados
Nkop; N/NH ₄ ⁺ ; N/NO ₂ ⁻ ; N/NO ₃ ⁻	1 x 3 gados
Pkop	1 x 3 gados
SO ₄ ²⁻	1 x 3 gados
Spreņģu strautā (G4)	

Saprobītes indekss	1. līdz 2013.gada jūlijam, 2. nākamās mērījumus veikt līdz 2018.gada jūlijam 3. turpmāk 1 x 5 gados
--------------------	---

13.3.3. Virszemes ūdens monitoringu veikt akreditētā laboratorijā, kuras akreditācijas sfērā ir iekļauti monitoringam noteikto parametru testēšana saskaņā ar MK 12.03.2002. noteikumu Nr.118 "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti" 28.punktu.

13.5. ziņas, kas sniedzamas vides aizsardzības institūcijām

13.5.1. Virszemes ūdens kvalitātes testēšanas pārskatu rezultātus un to izvērtējumu pievienot atļaujas 10.1.5.punktā minētajam gada pārskatam.

13.5.2. Par avārijas gadījumiem nekavējoties **ziņot** Pārvaldei (29490040, 29617339).

14. Troksnis

14.1. trokšņa avoti un nosacījumi troksni radošo iekārtu darbībai

Nepārsniegt MK 13.07.2004. noteikumos Nr.597 "Vides trokšņa novērtēšanas kārtība" noteiktos trokšņa rādītājus.

14.2. trokšņa emisijas avoti

Nosacījumi netiek izvirzīti.

14.3.uzraudzība un mērījumi (mērījumu vietas, regularitāte, metodes)

Apkārtējo iedzīvotāju sūdzību gadījumā veikt trokšņu mērījumus saskaņā ar MK 13.07.2004. noteikumiem Nr.597 "Vides trokšņa novērtēšanas kārtība" akreditētā laboratorijā atbilstoši LVS ISO 1996 standarta prasībām un mērījumu rezultātus iesniegt Pārvaldē.

14.4. ziņas, kas sniedzamas vides aizsardzības institūcijām

Robežlielumu pārsniegumu gadījumos informēt Pārvaldi par trokšņa samazināšanas pasākumiem un to rezultātiem.

15. Atkritumi

15.1. atkritumu veidošanās

Uzņēmumā radītie atkritumu veidi, pagaidu uzglabāšanas un nodošanas gada apjomi, noteikti atļaujas 3.pielikuma 21. un 22. tabulā.

15.2. atkritumu apsaimniekošanas nosacījumi

15.2.1. Atkritumu apsaimniekošanu veikt saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 4. panta prasībām. Atkritumu apsaimniekošana nedrīkst negatīvi ietekmēt vidi, tai skaitā:

- radīt apdraudējumu ūdeņiem, gaisam, augsnei, kā arī augiem un dzīvniekiem;
- radīt traucējošus trokšņus vai smakas;
- nelabvēlīgi ietekmēt ainavas un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas;
- piesārņot un piegružot vidi.

15.2.2. Nodrošināt dalītu sadzīves un ražošanas atkritumu savākšanu un uzglabāšanu atbilstošos slēgtos konteineros vai tvertnēs (nepieļaut bīstamo un ražošanas atkritumu nonākšanu sadzīves atkritumu konteineros) tikai speciāli aprīkotās un tam paredzētajās vietās; atkritumu uzglabāšanas vietām jābūt ar pretinfiltrācijas segumu.

Aizliegts sadedzināt atkritumus uzņēmuma teritorijā vai katlu mājā.

15.2.3. **Aizliegts** sajaukt bīstamos atkritumus, kas atbilst dažādām bīstamo atkritumu kategorijām, kā arī sajaukt bīstamos atkritumus ar sadzīves atkritumiem atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 19. pantam.

15.2.4. Uzņēmumā radītos atkritumus nodot reģenerācijai, atkārtotai izmantošanai vai apglabāšanai, atbilstoši noslēgtajiem līgumiem ar komersantiem, kuri ir saņēmuši attiecīgu A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai atļauju atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu vai citas nepieciešamās atkritumu apsaimniekošanas atļaujas.

Atkritumus savlaicīgi nodot pārstrādei vai apglabāšanai, neveidojot lielus uzkrājumus.

15.2.5. Bīstamos atkritumus uzglabāt, iepakot un marķēt atbilstoši MK 21.06.2011. noteikumu Nr.484 "Bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakojšanas, marķēšanas un pārvadājumu uzskaites kārtība" 3., 5., 6., 8., 9. punktam un IV nodaļu:

a) klasificēt bīstamos atkritumus atbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu bīstamību un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus;

b) atkritumus uzglabāt, ņemot vērā to bīstamību un daudzumu, tikai īpaši aprīkotās vietās un apstākļos, kas nevar radīt kaitējumu videi, cilvēku veselībai un īpašumam;

c) bīstamos atkritumus uzglabāt tikai iepakotus izturīgā un drošā iepakojumā, atbilstoši prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos par ķīmisko vielu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu;

d) bīstamo atkritumu uzglabāšanas laikā nodrošināt bīstamo atkritumu iepakojuma periodisku apskati vismaz reizi mēnesī;

e) bīstamo atkritumu pārvadājumu elektroniskai reģistrācijai un uzskaiti izmantot *bīstamo atkritumu pārvietošanas uzskaites valsts informācijas sistēmu (BAPUS)*.

15.2.6. Kritušos dzīvniekus savākt un uzglabāt speciālā šim nolūkam paredzētajā hermētiskajā konteinerī/bedrē. Nepieļaut to ilglaicīgu uzglabāšanu, bet nodot veterinārā dienesta noteiktā termiņā licencētai atkritumu apsaimniekošanas organizācijai saskaņā ar noslēgtu līgumu.

15.2.7. Nodrošināt dzīvnieku novietnēs radīto **šķidro kūtsmēslu** krātuvju tilpumu savāktā mēslojuma apjoma uzglabāšanu krātuvēs vismaz septiņus mēnešus atbilstoši MK 27.07.2004. noteikumu Nr.628 "Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs" 6.1.punktam.

15.2.8. Šķidros kūtsmēslus nodot lauksaimniecības zemju mēslošanai saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem ar zemes īpašniekiem un izvešanas grafikiem, **kas iepriekš rakstiski saskaņoti ar Bauskas novada Domi** un zemes īpašniekiem (rakstiski informēt vietējās pašvaldības un zemes īpašniekus par paredzamo kūtsmēslu pārvadājumu maršrutu, izkliešanas laiku, ņemot vērā laika apstākļus un vēja virzienu). Uzturēt zemes izmantošanas līgumu datu bāzi.

15.2.9. Veicot šķidro kūtsmēslu apsaimniekošanu (izkliedi, iestrādāšanu augsnē), ievērot MK 11.01.2011. noteikumu Nr.33 "Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem" prasības un Aizsargjoslu likuma 35. un 37.pantā noteiktos aprobežojumus;

Šķidro kūtsmēsļu izkļiedi augsnē nodrošināt atbilstoši labāko pieejamo tehnisko paņēmieni atsaucēs dokumentu prasībām.

15.3. uzraudzība un mērījumi (mērījumu vietas, regularitāte, metodes)

15.3.1. Veikt uzņēmumā radīto atkritumu apjoma, veida, izcelsmes, reģenerācijas un apglabāšanas veidu un vietu uzskaiti hronoloģiskā secībā atkritumu uzskaites reģistrācijas žurnālā vai elektroniski, saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 23.panta pirmās daļas 1.punktu un atbilstoši MK 21.06.2011. noteikumu Nr.484 "Bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakojšanas, marķēšanas un pārvadājumu uzskaites kārtība" 4.punktam un 1.pielikuma veidlapai.

15.3.2. Nodrošināt kūtsmēsļu uzskaiti un dokumentēt darbības ar šķidrmēsliem uzskaites žurnālā. Uzskaites žurnālā norādīt datumu, kad kūtsmēsli datumu, kad kūtsmēsli nodoti citai fiziskajai vai juridiskajai personai vai izkļiedēti uz lauka un iestrādāto vai citai personai nodoto kūtsmēsļu daudzumu.

Operatoram saglabāt attiecīgo informāciju vismaz trīs gadus atbilstoši MK 11.01.2011. noteikumiem Nr.33 "Noteikumi par ūdens un augšnes aizsardzību no lauksaimnieciskas darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem" 3.3.5. punkta prasībām.

Uzskaites žurnālu pēc vides valsts inspektora pieprasījuma uzrādīt pārbaudei.

15.3.3. Ja uzskaiti veic elektroniski, reizi sešos mēnešos žurnāla datus izdrukā atbilstoši MK 27.07.2004. noteikumu Nr.628 "Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs" 11.punkta prasībām.

15.4. ziņas, kas sniedzamas vides aizsardzības institūcijām

15.4.1. **Katru gadu līdz 1. martam** pamatojoties uz atkritumu uzskaites reģistrācijas žurnāla datiem, iesniegt valsts statistikas pārskatu "*Nr.3-Atkritumi. Pārskats par atkritumiem*" par iepriekšējo kalendāra gadu, ievadot datus elektroniskajā datu bāzē tiešsaistes režīmā atbilstoši MK 22.12.2008. noteikumu Nr.1075 "Noteikumi par vides aizsardzības statistikas pārskatu veidlapām" prasībām.

15.4.2. Ja ir radies cilvēku dzīvībai, veselībai vai videi bīstams piesārņojums vai pastāv nopietni šāda piesārņojuma rašanās draudi, nekavējoties par to paziņot Pārvaldei (**63023228, 29490040, 29617339**) atbilstoši likuma "Par piesārņojumu" 6.panta (5) daļai.

15.5. atkritumu sadedzināšanas vai līdzsadedzināšanas iekārtai – iekārtas jauda

Neattiecas uz konkrēto A kategorijas piesārņojošo darbību.

15.6. atkritumu poligoniem – poligona kategorija, ietilpība, darbības ilgums

Neattiecas uz konkrēto A kategorijas piesārņojošo darbību.

16. Prasības augšnes, grunts, kā arī pazemes ūdeņu aizsardzībai

16.1. Nepieļaut neattīrītu sadzīves notekūdeņu, cūku šķidro kūtsmēsļu noplūdes, radot draudus pazemes ūdeņu un grunts piesārņojumam, kontrolēt šķidrmēsļu līmeni zemgrīdas izbūvētās kanalizācijas šahtās un krātuvju piepildīšanas līmeni.

- 16.2. Regulāri (reizi nedēļā) vizuāli kontrolēt šķidro kūtsmēslu uzglabāšanas krātuvju tehnisko stāvokli.
- 16.3. Uzturēt ekspluatācijas kārtībā uzņēmuma teritorijā esošos kanalizācijas tīklus, nodrošināt mēslu krātuvju necaurlaidību, lai nepieļautu augsnes, grunts un pazemes ūdeņu piesārņojumu.
- 16.4. Bīstamas ķīmiskās vielas un maisījumus uzglabāt slēgtā sausā telpā ar hidroizolētu grīdu, slēgtos traukos ar nebojātu marķējumu. Ārpus telpām aizliegtas darbības ar ķīmiskajām vielām un to maisījumiem.
- 16.5. Ievērot MK 12.06.2012. noteikumu Nr.409 "Noteikumi par vides aizsardzības prasībām degvielas uzpildes stacijām, naftas bāzēm un pārvietojamām cisternām" prasības dīzeļdegvielas uzglabāšanai, regulāri veikt tvertnes tehniskā stāvokļa pārbaudes, lai nepieļautu naftas produktu noplūdi augsnē vai gruntsūdeņos.
- 16.6. Vietas, kur notiek naftas produktu, citu bīstamo ķīmisko vielu vai atkritumu uzglabāšana vai darbības ar tiem un kur iespējama to noplūde, nodrošināt ar attiecīgiem absorbentiem savākšanai.
Veikt izlijušu naftas produktu nekavējošu savākšanu.
Izlietotu naftas produktu absorbentu nodot bīstamo atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam.
- 16.7. Ievērot Aizsargjoslu likumā noteiktos aprobežojumus darbībām pazemes ūdens urbuma stingra režīma (10m rādiusā) un ķīmiskajā aizsargjoslā (102m rādiusā), aizsargjoslā ap meliorācijas grāvjiem, Jodavas un Spreņģu strautu aizsargjoslās (10 metru attālumā no krotes katrā ūdensnotekas pusē).
- 16.8. Veicot šķidro kūtsmēslu apsaimniekošanu (izkliešanas un iestrādi augsnē) ievērot MK 11.01.2011. noteikumu Nr.33 „Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem” un Aizsargjoslu likumā noteiktos aprobežojumus:
- šķidrmēslu izklijes aizliegumu sasalušas, pārmitras vai ar sniegu klātas augsnes;
 - izklijē palienēs un plūdu apdraudētajās teritorijā tikai pēc iespējamo plūdu sezonas beigām;
 - izklijē ne tuvāk par 50 m no ūdenstilpes un ūdensteces krasta līnijas, ja nogāzes slīpums uz ūdenstilpes vai ūdensteces pusi ir lielāks par 10 grādiem. Šajās nogāzēs izklijē mēslošanas līdzekļus tikai, ja lauku klāj augu seka vai ja mēslošanas līdzeklis tiek nekavējoties iestrādāts augsnē;
 - neizklijē vietās, kur tas ir aizliegts saskaņā ar normatīvajiem aktiem par aizsargjoslām un īpaši aizsargājamām teritorijām.
 - bez iepriekšējas kompostēšanas mēslošanai neizmanto fekālās nogulsnes no septiķiem, nosēdakām, notekūdeņu dūņas;
 - ar kūtsmēsliem iestrādātais slāpekļa daudzums vienā lauksaimniecībā izmantojamās zemes hektārā gadā nedrīkst pārsniegt 170 kg, kas atbilst 1,7 dzīvnieku vienībām;
 - vismaz pusi ziemā uzkrāto šķidrmēslu izmanto kultūraugu mēslošanai līdz 1.jūlijam. Rudenī šķidrmēslus lauka mēslošanai lieto tikai kopā ar augu pēcpļaujas atliekām.

- 16.9. Nodrošināt grunts un pazemes ūdeņu kvalitāti teritorijā atbilstoši MK 25.10.2005. noteikumu Nr.804 „Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem” 1.pielikumam un MK 12.03.2002. noteikumu Nr.118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” 10.pielikumam.

Ja piesārņojuma līmenis pazemes ūdeņos pārsniedz mērķlielumu vai robežlielumu, jāveic nepieciešamie pasākumi, lai precizētu piesārņojuma areāla robežas un jānovērš pazemes ūdeņu turpmākā piesārņojuma iespējas atbilstoši MK 12.03.2002. noteikumu Nr.118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” 26.punktam.

- 16.10. Ap mēsļu krātuvēm izveidotajās noplūžu savākšanas sistēmas kontrolakās veikt gruntsūdens kvalitātes monitoringu:

- **reizi ceturksnī** veikt ūdens organoleptisko novērtēšanu (izsmeļot vismaz 1 l ūdens, ieliet bezkrāsaina, caurspīdīga stikla traukā un vizuāli novērtēt tā krāsu. Ar ožu novērtēt ūdens smaku). Ja tiek konstatētas minētās izmaiņas, **nekavējoties** akreditētā laboratorijā veikt ūdens ķīmisko analīzi.
- neatkarīgi no organoleptiskās novērtēšanas rezultātiem **sākot ar 2014.gadu, vienu reizi gadā (oktobrī)**, akreditētā laboratorijā veikt ūdens ķīmiskās analīzes, nosakot šādus parametrus: pH, elektrovadītspēja, ķīmiskā skābekļa patēriņa KSP , kopējā slāpekļa Nkop , Pkop , NO_3 un NH_4 koncentrācijas.

- 16.11. **Līdz 2013.gada 1.jūnijam** cūkkopības kompleksa teritorijā ierīkot piecus gruntsūdens novērošanas urbumus atbilstoši 2012.gadā izstrādātajai „Darbu programmai vides monitoringam cūkkopības kompleksam „Tunkūni”” un šīs atļaujas 7.pielikuma shēmai.

Sākot ar 2013.gadu vienu reizi trijos gados (pavasārī aprīlī vai rudenī – oktobrī) piecos gruntsūdens novērošanas urbumos akreditētā laboratorijā veikt pazemes ūdeņu kvalitātes monitoringu - gruntsūdens ķīmiskās analīzes, nosakot parametrus atbilstoši **Tabulai Nr.C-2**.

Gruntsūdens monitorings

Tabula Nr.C-2

Ingredienti	Monitoringa biežums
pH	1 x 3 gados
Elektrovadītspēja	1 x 3 gados
KSP	1 x 3 gados
BSP_5	1 x 3 gados
Nkop	1 x 3 gados
Pkop	1 x 3 gados
N/NH_4^+	1 x 3 gados
N/NO_2^-	1 x 3 gados
N/NO_3^-	1 x 3 gados
SO_4^{2-}	1 x 3 gados

Pazemes ūdens monitoringu veikt akreditētā laboratorijā, kuras akreditācijas sfērā ir iekļauti

monitoringam noteikto parametru testēšana saskaņā ar MK 12.03.2002. noteikumu Nr.118 "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti" 28.punktu.

16.12. Pazemes ūdens kvalitātes testēšanas pārskatu rezultātus un to izvērtējumu pievienot atļaujas 10.1.5.punktā minētajam gada pārskatam.

16.13. Ievērot šīs atļaujas "C" sadaļas 15.2. punktā noteiktos atkritumu apsaimniekošanas nosacījumus, lai nepieļautu augsnes, grunts, kā arī pazemes ūdeņu piesārņojumu.

17. Nosacījumi iekārtas darbībai netipiskos apstākļos

17.1. Nekavējoties ziņot Pārvaldei par visām avārijas situācijām, kuru dēļ radies vides piesārņojums, kā arī par steidzamu pasākumu uzsākšanu iespējamās avārijas novēršanai vai avārijas seku likvidēšanai pa 20.punktā minētajiem telefona numuriem.

17.2. Ja ir iespējama vides (gaisa, ūdens, augsnes) piesārņošana, jāpārtrauc iekārtas darbība līdz piesārņojuma cēloņa novēršanai.

18. Nosacījumi, pārtraucot iekārtas darbību, lai samazinātu ietekmi uz vidi.

18.1. Ja tiek pilnīgi pārtraukta iekārta vai to daļu darbība, ne vēlāk kā 30 dienas pirms iekārtu darbības pārtraukšanas informēt Pārvaldi un iesniegt atbilstošu iesniegumu. Iesniegumam pievienot pasākumu plānu, kurā norādīts, kā tiks organizēti darbi, lai samazinātu ietekmi uz vidi, kad iekārta vai tās daļa pārtrauc darbību atbilstoši likuma "Par piesārņojumu" 30. panta (4)daļai.

18.2. Pēc iekārtas darbības pilnīgas pārtraukšanas saskaņā ar likuma "Par piesārņojumu" 4.panta 9.punktu veikt pasākumus, kas nepieciešami piesārņojuma riska novēršanai un iekārtas atrašanās vietas sakārtošanai atbilstošā stāvoklī.

18.3. Nodrošināt visu attiecīgajā teritorijā esošo atkritumu drošu uzglabāšanu atbilstoši to bīstamībai.

18.4. Izvest un nodot tālākai apsaimniekošanai visus uzņēmuma teritorijā esošos atkritumus atbilstoši to bīstamībai un prasībām, kas izvirzītas šādu atkritumu apsaimniekošanai.

18.5. Nodrošināt ķīmisko vielu un maisījumu drošu uzglabāšanu, nepieļaujot to noplūdi vidē, līdz tiek atrasti videi droši veidi kā tos iznīcināt vai nodot citām juridiskām personām.

18.6. Nodrošināt ugunsdrošības pasākumu ievērošanu attiecīgajā teritorijā.

19. Nosacījumi avāriju novēršanai un darbībām ārkārtas situācijās

19.1. Novērtēt avāriju iespējamību, veikt nepieciešamos piesardzības pasākumus, lai novērstu, vai, ja tas nav iespējams, samazinātu vides piesārņojumu vai tās risku, kā arī avāriju risku saskaņā ar likuma "Par piesārņojumu" 5.pantu.

19.2. Ārkārtas situāciju un avāriju gadījumā rīkoties saskaņā ar uzņēmuma vadības apstiprinātiem un attiecīgi saskaņotiem plāniem un atļaujas 18.un 20.punkta nosacījumiem.

19.2.3. Saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likuma 22.pantu nodokli par piesārņojumu, kas emitēts vidē nepārvaramas varas dēļ, jāmaksā par visu piesārņojuma apjomu kā par limita robežās emitēto piesārņojumu, ievērojot nosacījumu, ka nodokļa maksātājs par šādu piesārņošanu **nekavējoties, bet ne vēlāk kā vienas darbadienas laikā**, ir rakstveidā informējis Jelgavas reģionālo vides pārvaldi veicis ar pārvaldi saskaņotus pasākumus, lai novērstu turpmāku piesārņošanu.

20. Prasības informācijai, kas sniedzama vides aizsardzības institūcijām, ja pārkāpti atļaujas nosacījumi, vai notikusi avārija

Avārijas vai atļaujas nosacījumu pārkāpšanas gadījumā operatoram nekavējoties jāinformē attiecīgās institūcijas, t.sk. Jelgavas reģionālā vides pārvalde telefoniski **63023228, 29617339** (darba laikā jelgava@jelgava.vvd.gov.lv) vai **29490040** (ārpus darba laika), sniedzot ziņas par avārijas vai atļaujas nosacījumu pārkāpšanas vietu un laiku, iespējamo vides piesārņojuma raksturu un apjomu, kā arī par veiktajiem pasākumiem avārijas vai atļaujas nosacījumu pārkāpšanas seku likvidācijai.

21. Nosacījumi vides valsts inspektoru regulārajām kontrolēm

21.1. Nodrošināt vides valsts inspektoriem netraucēti pārbaudīt atļaujā izvirzīto vides aizsardzības prasību izpildi.

21.2. Nodrošināt vides inspektoriem brīvu pieeju atļaujā paredzētajiem datu reģistrācijas žurnāliem.

1. PIELIKUMS

22. Norādes par datumiem, tai skaitā iesniegumu un to precizējumu vai papildinājumu iesniegšanas datumi, sabiedrības un pašvaldības, citu iestāžu priekšlikumi un operatora skaidrojumi, protokoli par tikšanos ar operatoru un iestāžu pārstāvjiem, sabiedriskās apspriešanas protokoli.

14.09.2012. Pārvaldē saņemts Iesniegums A kategorijas darbības uzsākšanai	14.09.2012. b/n
Atzinums par iesnieguma pieņemšanu	03.10.2012. Nr. 3.3.2.- 7/989
Izsūtīts iesniegums (elektroniski) Bauskas novada Domei dome@bauska.lv ; Brunavas pagasta pārvaldei brunava@bauska.lv Veselības inspekcijas Zemgales kontroles nodaļai zemgale@vi.gov.lv	03.10.2012.Nr.3.3.2.- 7/990 03.10.2012. 03.10.2012. 03.10.2012.
Operators informē sabiedrību par piesārņojošo darbību; 12.10.2012. Pārvaldē saņemta SIA "Gaižēni" vēstule par sabiedrības informēšanu; paziņojuma "Par Sabiedrisko apspriešanu" publikācijas presē: Bauskas novada laikrakstā "Bauskas dzīve", LR oficiālajā laikrakstā " Latvijas Vēstnesis "	10.10.2012. Nr.53 05.10.2012. 05.10.2012.

18.10.2012. saņemta "Veselības inspekcijas" Zemgales kontroles nodaļas vēstule ar priekšlikumiem par atļaujas izsniegšanu un tās nosacījumiem.	11.10.2012. Nr.5.9-34/21125/10195 (skat. Atļaujas 8.pielikumā)
07.11.2012. saņemta Bauskas novada Domes vēstule par atļaujas izsniegšanu un tās nosacījumiem.	07.11.2012. Nr.3-14.9/2609 (skat. Atļaujas 9.pielikumā)
SIA "Gaižēni" rīko sabiedriskās apspriešanas sanāksmi par paredzēto darbību - atļaujai pieteiktās darbības vietas adresē "Brūveros", Brunavas pagastā. 23.10.2012. pārvaldē saņemts sabiedriskās apspriešanas protokols	17.10.2012. plkst.17.00 22.10.2012. Nr.56 (skat. atļaujas 10.pielikumā)
18.10.2012. saņemta biedrības "Tīru Vidi Nākotnē" (TVN) vēstule ar priekšlikumiem par atļaujas izsniegšanu un tās nosacījumiem	17.10.2012. b/n
04.11.2012. elektroniski saņemta (piereģistrēta pārvaldē 05.11.2012.) biedrības "Tīru Vidi Nākotnē" (TVN) vēstule ar priekšlikumiem par atļaujas izsniegšanu un tās nosacījumiem	04.11.2012. b/n
Operatoram pieprasīta papildinformācija – rakstiski skaidrojumi attiecībā uz Veselības inspekcijas, Bauskas novada Domes un biedrības "Tīru Vidi Nākotnē" vēstulēm.	07.11.2012. Nr.3.3.2.-7/1092 ar norādi iesniegt skaidrojumus <u>līdz 21.11.2012</u>
Operators 15.11.2012. iesniedzis Pārvaldē savus skaidrojumus attiecībā uz Veselības inspekcijas, Bauskas novada Domes un biedrības "Tīru Vidi Nākotnē" vēstulēm.	14.11.2012. Nr.58 (vēstules teksts - atļaujas 25.-28.lpp)
Valsts nodeva par A kategorijas atļaujas izsniegšanu 600 Ls apmērā ieskaitīta valsts pamatbudžetā	Valsts nodeva ieskaitīta valsts kasē 05.10.2012

2. PIELIKUMS

KOPSAVILKUMS

23. Uzņēmuma nosaukums, informācija par operatoru:

Iekārta: **Cūku nobarošanas komplekss "TUNKŪNI"**
 Operators: **SIA "GAIŽĒNI"**
 Atrašanās vieta: **"Brūveri", Brūveri pagasts, Bauskas novads, LV-3907**
 Valdes loceklis: Alex Rasmussens, direktora vietniece Dace Stangaine
 e-pasts: dace@livlande.lv
 tālrunis: 64107780; fakss 64122695

Īss ražošanas apraksts un iemesls, kāpēc nepieciešama atļauja

SIA "GAIŽĒNI" cūkkopības kompleksa "TUNKŪNI" ar ražošanas jaudu līdz 22000 nobarojamo cūku darbība Brunavas pagasta "Brūveros" notiks astoņās, ar gaitenīem

savstarpēji savienotās ēkās. Septiņas no tām paredzētas cūku izvietojumam (dzīvnieku kūti), bet astotajā ēkā, kas novietota cūku novietņu ēku vidusdaļā atradīsies ēka ar barības sagatavošanas cehu, un servisa telpām, t.i. personālam u.c. ražošanas tehniskajām vajadzībām. Ražošanas procesā radīto šķidro mēslu glabāšanu nodrošinās 8 slēgta tipa mēslu krātuves ar ietilpību 4000 tonnas katra. Krātuves pamatne un sienas ir no betona plātnēm, kas savienojuma vietās aizpildītas ar betona masu, tādējādi atbilstoši LPTP sienas ir necaurlaidīgas, aizsargātas pret rūšēšanu, iespējamām mehāniskām, siltuma vai ķīmiskām ietekmēm kā rezultātā tiks izslēgta piesārņojošo vielu nonākšanu augsnē.

Krātuves nosegtas ar konusveida jumtu, no speciāla, gaisu un ūdeni necaurlaidīgu tenta tipa segumu, kas praktiski nepieļauj piesārņojošo vielu un smaku emisiju gaisā.

Bez augstākminētajām būvēm, iekārtas darbības nodrošināšanai, teritorijā atradīsies 6 graudu glabāšanas torņi ar ietilpību 1500 tonnas katrs, svaru māja, ūdensapgādes artēziskais urbums, 2 ugunsdzēsības dīķi, katlu māja, svaru māja, transformatora ēka un būve beigto dzīvnieku uzglabāšanai.

Iekārtā vienlaicīgi paredzēts nobarot 22000 cūkas sākot ar svaru 30kg līdz max 110kg svara sasniegšanai. Cūkas izvietotas septiņās, ar gaitenīiem savstarpēji savienotās ēkās. Pavisam kompleksā atradīsies 28 cūku nodaļas ar 1344 aizgaldiem. Vidēji vienā aizgaldā tiks izvietoti 18 dzīvnieki. Vienā ražošanas cikla ietvaros vidēji 122 aizgaldi tiks pakļauti mazgāšanai un dezinfekcijai un tajos cūkas neatradīsies.

Iekārtā izmantos vienas nedēļas ražošanas plūsmas ciklu t.i. katru nedēļu vienā cūku novietne nodaļā tiks ievesti 1584 sivēni svarā 30 kg un no citas cūku novietne nodaļas izvesti nobarotie dzīvnieki realizācijai sadarbības partneru kautuvēs. Atbrīvotā nodaļa pirms jaunas dzīvnieku grupas ievietošanai, tiks mazgāta un dezinficēta. Cūku pārvietošana no vienas cūku novietne nodaļas uz citu, nobarošanas cikla ietvaros nav paredzēta, Izņemot gadījumus, kad tas nepieciešams dzīvnieka veselības (slimības) dēļ. Vidējais cūku nobarošanas laiks no 30-100 kg ir 14 nedēļas.

Kopumā gada laikā paredzēts nobarot 80000 cūkas.

Cūku nobarošanai izmantos uzņēmumā ražoto lopbarību.

Iekārtā barības ražošanai uzņēmums paredzējis izmantot Latvijā audzētos graudaugus.

Pārējās nepieciešamās izejvielas iepērk no Latvijas vai Eiropas Valstu piegādātājiem.

Dzīvnieku ēdināšanai nepieciešamā barība tiks gatavota pēc 2 dažādām receptēm, kas paredzēta dzīvnieku grupai svarā līdz 55 kg un cūkām ar svaru virs 55kg. Atbilstoši LPTP rekomendācijām, proteīna un fosfora līmeņa samazināšanai, barības receptūrā paredzēta fitāzes un aminoskābju pievienošana.

Operatora izmantotajā barības sastāvā proteīna un fosfora līmeņi ir zemāki kā to pieļauj LPTP vadlīnijas, un, no piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas viedokļa, ir vērtējams pozitīvi.

Ražošanas process ir automatizēts. un to kontrolē kopējā vadības pults. Dzīvnieku izvietojuma nodaļās izslēdz tehnoloģisko avārijas riska ietekmi visā kūti, jo katra nodaļa atsevišķi ir aprīkota ar drošības kontroles sistēmām. Personāls ražotnē nodrošina kontroles sistēmu uzraudzību, cūku kustību (no jauna ienākušo dzīvnieku izvietojuma un “gatavo” gaļas cūku izvešana) un citu ar cūku labturību saistītu darbību veikšanu.

Cūku nobarošanas procesā radītie mēsli caur redeļu grīdu tiks savākti zemgrīdas kanālos, izvadīti ārpus cūku novietnes izbūvētās astoņās slēgta tipa betona mēslu krātuvēs ar kopējo uzglabāšanas kapacitāti 32000 tonnas, kas nodrošina mēslu nogatavināšanu 8,7 mēnešu garumā. Kopumā gada laikā saražoto mēslu daudzums tiks prognozēts 44000 tonnas.

Krātuves tiks iztukšotas 2x gadā pavasarī un rudenī.

Mēslus pirms to izvešanas, krātuvē sajauks viendabīgā masā. Slēgto krātuvju iztukšošanu un izvešanu veiks operators ar saviem tehniskajiem līdzekļiem. Šķidro mēslu iesūkņēšana mēslu

izvešanas tehnikā tiks veikta ar speciālu sūkņu un šļūteņu palīdzību pa tiešo no krātuves. Mēsli tiks izmantoti augsnes mēslošanai. Pamatojoties uz savstarpēji noslēgtajām vienošanām, mēslus operators izklīdēs citu komersantu un privātpersonu apsaimniekotajās lauksaimniecības zemes platībās. Pie atļaujai pieteiktās Iekārtas jaudas 22000 cūku vietas, mēslu izklīdei nepieciešama 1412 ha lauksaimniecības zeme (aprēķinu skat. Atļaujas 9.7.punktā), bet vienošanās noslēgtas par mēslu izklīdi 1720 ha platībā, kas nodrošina pietiksami lielu rezervi, lai augsnē nenonāktu paaugstināts nitrātu daudzums.

Bez tam jāpiezīmē, ka vismaz līdz 2015. gadam iekārtas jauda būs 14000 nobarojamo cūku vietas, kur aprēķinot pēc metodikas, šķidrmēslu izklīdei nepieciešami 896,8 ha lauksaimniecības zeme.

Mēslu transportēšanu operators paredzējis veikt ar divu veidu tehniskajiem līdzekļiem- mēslu sūknēšana pa cauruļvadiem un izvešana ar ātrgaitas cisternas autotransportu.

Cauruļvadu transportēšanas paņēmieni tiks izmantoti iekārtai tuvējo tīrumu mēslošanai Brunavas pagastā aptuveni 950 ha platībā, kas izvietoti ~ 4 km rādiusā no cūku novietnes mēslu krātuvēm.

Mēslu transportēšanas iekārtas darbību nodrošina sūknis un uztinamo cauruļvadu ierīce, caur kuru no mēslus krātuves izsūknētie mēsli tiek novadīti uz mēslošanai paredzētajā tīrumā novietoto mēslu izklīdes tehniku.

Operatora izvēlētās mēslu transportēšanas iekārtas *Agrometer DP/APV* un izklīdes tehnikas jauda nodrošina mēslu izklīdi ~125 tonnas/stundā.

Iekārtai sasniedzot jaudu 22000 nobarojamo cūku vietas (plānots 2015.gadā) mēslu transportēšana un izklīde tiks veikta arī tīrumos, kas izvietoti Ceraukstes pagastā un nepieciešamības gadījumā Mežotnes un Codes pagastos.

Papildus Brunavas pagastā izvietotajiem laukiem izmantotajai cauruļvadu transportēšanas iekārtai, mēslu transportēšanu uz attālākajiem laukiem operators veiks ar ātrgaitas 25 tonnīgu kravas cisternas autotransportu, kas tiks pārvesti un pārsūknēti specializētajā mēslu izklīdei paredzētajā tehnikā, ar kuru tālāk jau tiek veikta mēslu izklīde augsnē. Šim mērķim operators paredzējis iegādāties atsevišķu kultivatora tipa šķidro kūtsmēslu iestrādes agregātu, kas nodrošina mēslu iestrādi augsnē 5 – 15 cm dziļumā, kā arī šļūteņu tipa augsnes virsmēslošanas agregātu.

Pie iekārtas jaudas 14000 nobarojamās cūku vietas mēslu izvešanai operators paredz patērēt 19 darba dienas gadā, bet pie pilnās iekārtas jaudas 22000 nobarojamo vietas – 30 darba dienas gadā.

SIA "Gaižēni" veic **A kategorijas** piesārņojošo darbību saskaņā ar likuma "**Par piesārņojumu**" 1.pielikuma (6) daļas 6.b.punktam – *Fermas intensīvai cūku audzēšanai, kurās var audzēt vairāk nekā 2000 gaļas cūku, kuru svars pārsniedz 30 kilogramus.*

Kā arī SIA "Gaižēni" veic **C kategorijas** piesārņojošo darbību saskaņā ar MK 30.11.2010. noteikumu Nr.1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B piesārņojošo darbību veikšanai" 2.pielikuma 1.punkta „enerģētika” 1.1.apakšpunktu – *sadedzināšanas iekārtas, kuru ievadītā siltuma jauda ir vairāk nekā 0,2 megavati, ja sadedzināšanas iekārtai saskaņā ar šo noteikumu 1.pielikuma 1.1. vai 1.2.apakšpunktu nav nepieciešama atļauja.*

Ūdens patēriņš (ikgadējais), pasākumi patēriņa samazināšanai:

Ūdens apgādes nodrošināšanai tiks izmantots kompleksa teritorijā izveidotais artēziskais urbums „Brūveri”, kas reģistrēts LVĢMC datu bāzē „Urbumi” ar Nr. 11812 (P201111).

Urbuma ekspluatācijas debits 5 l/sek.

Urbumā uzstādīts sūknis *Calpeda 4SD 15-23* ar max sūknēšanas jaudu 350 l/min.

Ūdens iekārtā tiks izmantots trīs virzienos:

- dzīvnieku dzirdināšanai 64000m³ gadā,
- cūku novietnes un aizgaldu mazgāšanai, dezinfekcijai 8000 m³ gadā;
- personāla sanitārajām un sadzīves vajadzībām 500 m³ gadā

Ražošanas procesam nepieciešamā ūdens patēriņa samazināšana netiks atzīta par LPTP, tāpēc operatora veiktie pasākumi vērsti uz nelietderīgā ūdens patēriņa jeb zudumu samazināšanu:

- ūdens ieguves vietas (urbuma) apsekošana ne retāk kā 1 reizi ceturksnī;
- aizgaldos esošo dzirdināšanas nipeļu stāvokļu pārbaude ne retāk kā 1 reizi mēnesī.

Galvenās izejvielas (arī kurināmais un degviela), to lietojums

Iekārtā ražošanas procesa būtiskākais izejmateriāls ir dzīvnieku ēdināšanai izmantotā barība un tās patēriņš tiek paredzēts 17115 tonnas gadā. Barības sastāvā ~87.6% būs graudaugi, ~8.3 % veidos sojas spraukumi, un ~ 4.% būs minerālvielas un vitamīni.

Cūku novietņu dezinfekcijai tiks izmantota ķīmiskā viela VIRKON S ir visplašāk pārbaudītais veterinārijai paredzētais dezinfekcijas līdzeklis pasaulē. Prognozētais dezinfekcijas līdzekļa patēriņš 207 kg gadā.

Cūku novietņu apsildi nodrošinās koka skaidu granulu apkures katls ar jaudu 200 kW. Prognozētais kokskaidu granulu patēriņš 140 tonnas gadā.

Avārijas elektroenerģijas ražošanas ģeneratora darbības nodrošināšanai un transporta vajadzībām operators gada laikā paredz izlietot 51 tonnu dīzeļdegvielu.

Bīstamo ķīmisko vielu lietošana un plānotie pasākumi to aizvietošanai:

Bīstamās ķīmiskās vielas atrodas dezinfekcijā izmantotā līdzekļa *VirkonS* sastāvā. Šis līdzeklis tiek raksturots kā draudzīgs cilvēkam, dzīvniekiem, apkārtējai videi un tam piemīt izteikti zema toksikāte. Iekārtā preparātu lieto atšķaidītā veidā, kur darba šķīdums ir 0,5 % – 1% . Gada laikā paredzēts izlietot 207 kg dezinfekcijas līdzekļa.

Iekārtā izmantotā degviela ir klasificēta kā kaitīga un videi bīstama viela, jo ir toksiska ūdens organismiem, var radīt ilglaicīgu negatīvu ietekmi ūdens vidē.

Degvielu paredzēts uzglabāt speciālā, ar dubultsienām aprīkotā rezervuārā ar tilpumu 2,5 m³.

Darba zonā ap degvielas rezervuāru un uzpildes vietu tiks izveidots betona pretinfiltrācijas segums. Operators veiks degvielas uzglabāšanas cisternas un tā aprīkojuma vizuālo kontroli, lai savlaicīgi identificētu iespējamo noplūdi.

Iekārtā tiks nodrošināti bīstamo vielu glabāšanas apstākļi un ievērotas lietošanas instrukcijas, lai novērstu piesārņojuma risku glabāšanas vai ietošanas procesā.

Nozīmīgākās emisijas gaisā un ūdenī (koncentrācijas, ikgadējie lielumi):

Lai prognozētu iekārtas darbības rezultātā radītā piesārņojošo vielu emisijas tika izstrādāts emisiju limitu projekts, kura ietvaros veikti piesārņojošo vielu emisiju gaisā aprēķini, izklīdes modelēšana, un izmantota LVQMC sniegtā informācija par esošo gaisa kvalitāti cūku novietnes un tai apkārtējā teritorijā. Aprēķini un modelēšana veikti maksimālai iekārtas jaudai -22000 nobarojamo cūku, svarā virs 30kg, vietas.

Piesārņojošās darbības novērtēšanai izdalīti un analizēti sekojoši **24 emisijas avoti:**

A1 – A7 – cūku novietnes 7 gb; katra kūtscūku novietne aizņem ~ 26 m × 120 m laukumu, novietnes ventilācijas izvadu augstums ~ 4 m. Emisijas ilgums – 24 h/d, 365 d/gadā;

A8 – A15 – šķidro kūtsmēslu uzglabāšanas krātuves 8gb – pārklātas ar telts tipa pārklāju; vienas krātuves ietilpība 4000 tonnas, augstums ~ 5 m. Viena rezervuāra diametrs – 32.51 m; virsmas laukums ~ 830 m². Emisijas ilgums – 24 h/d, 365 d/gadā;

A16 – katlu mājas skurstenis – augstums 7 m un diametrs 250 mm. Emisijas ilgums – 24 h/d, 365 d/gadā. Ražošanas procesam nepieciešamās siltumenerģijas ražošanai koka skaidu granulu apkures katlā *GD Turbo* ar nominālo jaudu 200 kW (siltuma ievadītā jauda -222kW).

A17 – graudu pieņemšanas bedre, laukums~ 5m x 5m, augstums 5m, emisijas ilgums – 294h/gadā;

A18 – A23 – graudu uzglabāšanas torņi. Torņu augstums – 16.52 m, diametrs – 14.33 m; virsmas laukums ~ 161 m². Emisijas ilgums – 24 h/d, 365 d/gadā;

A24 – dīzeļdegvielas tvertne ar tilpumu 2.5 m³, laukuma avots – 2.7 m x 2.2 m, augstums 2.3 m, emisijas ilgums – 24 h/dn, 365 dn/gadā.

Galvenās atmosfērā emitētas piesārņojošās vielas no cūku novietnēm un no mēslu uzglabāšanas rezervuāriem, kā arī lauku mēslošanas procesā, ir šādas:

amonjaks (NH₃); sērūdeņradis (H₂S); slāpekļa (I) oksīds; cietās daļiņas (putekļi PM₁₀)

Kurināmā sadedzināšanas rezultātā gaisā emitē:

slāpekļa oksīdi (NO_x); oglekļa oksīds (CO); cietās daļiņas (putekļi PM₁₀).

Graudu pieņemšanas un uzglabāšanas procesā gaisā emitē: cietās daļiņas (putekļi PM₁₀).

Prognozēts, ka gada laikā no iekārtas darbības būs šādas, kopējās piesārņojošo vielu emisijas :

- amonjaks	63,37 tonnas/gadā
- sērūdeņradis	6,648 tonnas/gadā
- slāpekļa oksīds	0,425 tonnas/gadā
- slāpekļa dioksīds	0,550 tonnas/gadā
- oglekļa oksīds	0,672 tonnas/gadā
- putekļi PM ₁₀	2,834 tonnas/gadā
- PM _{2,5}	0,606 tonnas/gadā
- cietās izkliedētās daļiņas	1,210 tonnas/gadā
- gaistošie organiskie savienojumi	1,520 tonnas/gadā
- piesātinātie ogļūdeņraži	0,0034 tonnas/gadā

Izrietoši no piesārņojošo vielu izkļiedes aprēķinu rezultātiem, operatora iekārtas emitētā piesārņojuma daļa summārā piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu ir šāda:

- oglekļa oksīds	0,58 %
- slāpekļa dioksīds	5,93% -16 %
- sērūdeņradis	19,73%
- cietās daļiņas (putekļi PM ₁₀)	29,25-36,80%
- PM _{2,5}	20,80 %

Piesārņojošo vielu izkļiedes aprēķinu rezultāti apliecina, ka piesārņojošo vielu koncentrācija nepārsnieds MK 03.11.2009. noteikumos Nr.1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti" noteiktās robežvērtības. Tādējādi iekārtas teritorijā un tuvējā apkārtnē gaisa kvalitātes rādītāji atbilst normatīvo aktu prasībām.

Smaku koncentrācijas novērtējumam iekārtas teritorijā un tuvākajās apdzīvotajās vietās pārrēķināta amonjaka un sērūdeņraža radīto smaku koncentrācija uz smakas koncentrāciju. Tuvākās dzīvojamās mājas (~1,5 km rādiusā ap cūkkopības kompleksu) ir: „Karvišķe”; „Jaunsētas”; Viesturi”; „Mežvimbas”; „Zaļlauki” „Skujenieki”; „Atgriezumī”; Vāveres”.

Saskaņā ar smaku izkļiedes aprēķinu rezultātiem, smaku koncentrācija teritorijās ar radiusu virs 0.5km, nepārsnieds smaku mērķlielumu 10 OU_E/m³.

Emisijas notekūdeņos

Sadzīves kanalizācijas notekūdeņi tiks radīti darbinieku sanitāri higiēnisko vajadzību apmierināšanas rezultātā no dušu telpas, tualetes un virtuves. Sadzīves kanalizācija veidosies tikai personālam paredzētajās telpās, un tiks novadīta zemgrīdas izveidotajā sadzīves kanalizācijas notekūdeņu cauruļsistēmā. Tālāk tie tiks novadīti un uzkrāti ārpus ēkām izbūvētos 2 hermētiski slēgtos, hidroizolētos izsmeļamos krājrezervuāros ar kopējo ietilpību 10m³. Operators paredzējis, ka ~70% no sadzīves vajadzībām patērētā ūdens daudzuma tiks novadīti kā sadzīves notekūdeņi, kas kopā gada laikā sastādīs 350m³.

Par to sadzīves notekūdeņu izvešanu un tālāku apsaimniekošanu noslēgts līgums ar licencētu apsaimniekošanas organizāciju SIA „Vides serviss”.

Ražošanas notekūdeņus veidos:

- cūku šķidrie mēsli kā barības pārstrādes procesa cūku organismā radītais un izvadītais blakusprodukts,
- cūku novietnes mazgāšanas notekūdeņi, kas rodas cūku novietnes gaisa mitrināšanas rezultātā un veicot no cūkām atbrīvoto nodaļu telpu un aizgaldu mazgāšanu un dezinfekciju.

Operators ir paredzējis, ka pie pilnas ražošanas jaudas 22000 nobarojamo cūku vietas, iekārtā gada laikā tiks radīti šķidrie mēsli 44000 tonnas un novietnes mazgāšanas ūdeņi 8000 m³.

Ražošanas notekūdeņu novadīšana tiks veikta caur cūku novietnes grīdu redeļu spraugām, speciāli zem grīdas izbūvētās kanalizācijas šahtās.

Kopējā zemgrīdas mēsļu kanālu ietilpība ļaus tajos uzkrāt ~ 7000 m³ ražošanas notekūdeņus.

Aptuveni 2 reizes mēnesī kanālos uzkrātie šķidrie mēsli pa cauruļvada kanāliem mēsli tiks nogādāti ārpus cūku novietne uz speciāli izbūvētām 8, segtām, betona mēsļu glabāšanas krātuvēm ar kopējo uzglabāšanas kapacitāti 32000 tonnas un nodrošina atkritumu uzglabāšanu līdz 8,7 mēnešus.

Mēsļu krātuves operators paredzējis iztukšot 2 reizes gadā pavasara un rudens periodā ar saviem tehniskajiem līdzekļiem, mēslus izvestot un izkliedējot augsnē citu lauksaimnieku apsaimniekotajās tīrumu platībās, pamatojoties uz savstarpēji noslēgtajām vienošanām.

Lietus un sniega kušanas notekūdeņu novadīšana

Lietus ūdens savākšanai un novadīšanai pie cūku novietnēm un mēsļu krātuvēm tiks izbūvēta virszemes notekūdeņu savākšanas sistēma.

Atkritumu veidošanās un to apstrāde:

Iekārtā ražošanas procesā rodas sekojoši atkritumi:

- 1) šķidrie mēsli;
- 2) sadzīves atkritumi;
- 3) kritušie dzīvnieki;
- 4) dienas gaismas spuldzes;
- 5) medikamentu iepakpojumi, šļirces.

Šķidrie mēsli veidojas cūku nobarošanas procesā kā dabīgie dzīvnieku izkārnījumi un mazgāšanas ūdens. Šķidrie mēsli caur grīdām tiks novadīti zem tām izbūvētajos betona kanālos un cauruļsistēmā, pa kurām tālāk nonāk mēsļu savākšanas priekšvertnē. Priekšvertnē ievietots sūknis, kas nodrošina mēsļu iesūkņēšanu ārpus kūts novietnes izbūvētajās 8 mēsļu glabāšanas krātuvēs, kas būs slēgta tipa, betona izbūves, ar speciālu, gaisu necaurīdīgu tenta tipa jumta pārklājumu un kopējo uzglabāšanas kapacitāti 32000 tonnas. Zemgrīdas mēsļu novadīšanas kanālu tilpums nodrošinās mēsļu uzglabāšanu līdz 7000 tonnām

Iekārtā paredzētais saražoto **šķidrmēsļu daudzums 44000 tonnas gadā** jeb 3667 tonnas

mēnesī un izbūvēto mēslu krātuvju tilpums nodrošinās to uzglabāšanu 8.7 mēnešus.

Mēslu krātuves tiks iztukšotas divas reizes gadā – rudenī aptuveni 2/3 no uzkrātā mēslu daudzuma, bet pavasarī – 1/3 saražoto mēslu. Mēsli tiks izmantoti augsnes mēslošanai.

Šķidrie mēsli no krātuves tiks transportēti divos veidos - pa cauruļvadiem un ātrgaitas 25 tonnīgu kravas autocisternu, kur tālāk tie tiks iesūkņēti mēslu izkļiedes tehnikā, izkļiedēti citu komersantu apsaimniekotajās lauksaimniecības zemes platībās.

Saskaņā ar aprēķinu pie pilna apjoma ražošanas paredzētajai darbībai **kūtsmēslu izkļiedei** ir nepieciešama **lauksaimniecības zeme 1412 ha platībā**.

Operators ir vienojies par mēslu izkļiedi 1720 ha platībā citu komersantu apsaimniekotajās lauksaimniecības zemēs. Tas nozīmē, ka operatoram ir vairāk kā 300 ha liela rezerve, lai nodrošinātu, ka augsnē nenonāktu paaugstināts nitrātu daudzums.

Mēslu izvešanai un izkļiedei tīrums nepieciešamas laiks prognozēts 30 darba dienas gadā.

Kritušie dzīvnieki

Ražošanas procesā, dažādu ar dzīvnieku veselību saistītu iemeslu dēļ, iestājās dzīvnieku nāve. Iekārtā prognozētais vidējais miršanas koeficients 1 % no gadā nobaroto cūku skaita. Kritušo dzīvnieku masa gada laikā paredzama **96 tonnas**.

Kritušo dzīvnieki pēc to nāves tiks ievietoti speciālā, ārpus cūku mītnes izbūvētā uzglabāšanas konteinerā/bedrē. Bedre ir izbūvēta no betona, pārsegta ar hermētisku vāku.

Par kritušo dzīvnieku savākšanu un tālāku utilizāciju tiks noslēgts līgums ar licencētu atkritumu apsaimniekošanas organizāciju SIA „Reneta”.

Sadzīves atkritumu veidošanās nav tieši saistīta ar cūku ražošanas procesu, bet tie rodas saistībā ar personāla darbību un vajadzībām. Sadzīves atkritumu uzglabāšana notiks šim mērķim paredzētos konteineros ar tilpumu 1,1 m³, par kuru iztukšošanu, savākšanu un tālāku apsaimniekošanu noslēgts līgums ar licencētu atkritumu apsaimniekošanas organizāciju SIA „Vides serviss”. Prognozējams, ka sadzīves atkritumu daudzums nepārsniegs **20 m³ gadā**.

Dienas gaismas (luminiscences) spuldzes tiks izmantotas ražošanas telpās nepieciešamās gaismas nodrošināšanai. Līdz nodošanai atkritumu apsaimniekotājam tās tiks glabātas slēgtā kastē, atsevišķā telpā. Par dienasgaismas spuldžu savākšanu un tālāku utilizāciju noslēgts līgums ar A/S „BAO”. Paredzams, ka gada laikā minētie atkritumi sastādīs ap **20 kg** (vidēji 100 spuldzes gadā)

Medikamentu iepakojumi, šļirces kā atkritumi rodas dzīvnieku medicīniskās aprūpes procesā., Līdz nodošanai atkritumu apsaimniekotājam tās tiks glabātas slēgtā kastē, atsevišķi no citiem atkritumu veidiem. Par izlietoto medikamentu un šļircu tālāku savākšanu un utilizāciju noslēgts līgums ar A/S „BAO”. Paredzamais atkritumu daudzums **gadā ap 50 kg**.

Trokšņa emisiju līmeņi

Trokšņa prognozē un izvērtēšanā tika ņemti vērā cūku kompleksa „Brūveri” būtiskākie iekārtu un tehnoloģisko procesu trokšņa avoti:

- 1) Iekārtas teritorijā cūku novietņu gaisa ventilācijas atveres 140gb ar trokšņa jaudu LwA-85dBA , pastāvīgu intensitāti diennakts garumā, visa gada laikā;
- 2) kravas transporta kustība iekšējā iekārtas teritorijā (sivēnu, izejvielu piegāde, nobarojamo cūku izvešana) ar trokšņa jaudu LwA-85dBA un vidējo diennakts darba intensitāti 1.3 pārvietošanās stundā;
- 3) Iekārtu apkalpojošā transporta kustība uz ceļiem piegādājot sivēnu, ražošanas izejvielas izvedot nobarojamo cūkas vidēji 1368 smagās mašīnas gadā, darba dienas laikā no plkst. 7-19, kā arī transporta kustība šķidros mēslu izvešanas laikā- darba dienās pavasara, rudens sezonā.

Trokšņu analīzes un novērtējuma rezultātā tika izdarīts secinājums, ka cūku kompleksa

„Brūveri” darbība, mazstāvu apbūves teritorijā neradīs ilgtermiņa trokšņa līmeņa rādītāju L_{diena} , L_{vakars} un L_{nakts} pārsniegumu virs MK Noteikumos Nr.597 „Vides trokšņa novērtēšanas kārtība” noteiktās ilgtermiņa robežvērtības.

Avāriju risks un rīcības plāni ārkārtas situācijām

Uzņēmumā tiks ievēroti ražošanas avārijas risku novēršanas drošības pasākumi.

Iekārtā izstrādāti noteikumi, rīcības plāns, shēmas konkrētai rīcībai dažādos ārkārtas vai avārijas gadījumos. Iekārtas teritorijā paredzēts ierīkot monitoringa urbumus ar kuru palīdzību tiks nodrošināta gruntsūdeņu piesārņojuma līmeņa kontrole. Iespējamo noplūžu konstatēšanai agrīnā stadijā, uzstādīti drošības sensori ar avārijas signāļdevēju uz mobilo tālruni, kas reaģē, ja krātuvē sāk pazemināties mēslu līmenis, vai tas sasniedz augšējo robežlīmeni.

Ap mēslu krātuvēm ir izveidotas noplūžu savākšanas sistēmas kontrolakas.

Virszemes un gruntsūdens piesārņojuma riska novēršanai, ko varētu izraisīt iespējamā kūstmēslu noplūde krātuvju iztukšošanas laikā, vidū starp četrām krātuvēm tiks izbūvēta betona rampa uz, kuras notiks mēslu iesūkņēšana tehnikā. Rampā tiks iebūvēta savācējaka, kurā ietecēs pārsūkņēšanas laikā radušās mēslu noplūdes. Savukārt savācējaka uzkrātie mēsli tiks iesūkņēti atpakaļ mēslu krātuvē.

Masveida dzīvnieku bojāejas gadījumā, operators piesaka ārkārtas kritušo dzīvnieku savākšanu atkritumu apsaimniekošanas organizācijai SIA „Reneta”, kura nodrošina to savākšanu normatīvajos aktos noteiktajos termiņos un kārtībā.

Iekārtā esošās ēkas, aprīkojums un dzīvnieki tiks apdrošināti kā pret uguns, ūdens risku, tā arī pret trešo personu ļaunprātīgu rīcību un dzīvnieku bojāeju.

Iekārtai nav nepieciešama rūpniecisko avāriju novēršanas programma vai drošības pārskats un objekta civilās aizsardzības plāns.

Nākotnes plāni – iekārtas plānotā paplašināšanās, procesu modernizācija

A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujai pieteiktā iekārtas kapacitāte 22000 nobarojamās cūku ar svaru virs 30kg vietas atbilst ražošanas apjomam, kuram veikts ietekmes uz vidi novērtējums. 2013. gada sākumā iekārtā būs izveidota ražotne 14000 nobarojamo cūku vietām ar svaru virs 30kg. Pilnas jaudas ražošanu operators ir paredzējis veikt sākot ar 2015. gadu. Jebkura turpmākā iekārtas jaudas palielināšana iespējama tikai pēc jauna ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanas un paredzētās darbības akceptēšanas no pašvaldības puses. Iekārtas darbības laikā paredzam darīt visu pēc labākās sirdsapziņas, un pakāpeniski pārliecināt vietējos iedzīvotājus, ka cūku novietne ne tikai nenodara ļaunumu videi, bet dod arī savu labumu sabiedrībai. Tādējādi turpmākie paplašināšanās plāni tiešā veidā ir atkarīgi un saistīti ar operatora un sabiedrības dialoga pozitīvo attīstības scenāriju.

3. PIELIKUMS

TABULAS

Ķīmiskās vielas, maisījumi un citi materiāli, ko izmanto ražošanas procesā kā izejmateriālus vai palīgmateriālus un kuri nav klasificēti kā bīstami

2.tabula

Nr.p.k. vai kods	Ķīmiskā viela vai maisījums (vai to grupas)	Ķīmiskās vielas vai maisījuma veids	Izmantošanas veids	Uzglabātais daudzums (tonnas), uzglabāšanas veids	Izmantotais daudzums gadā (tonnas)
------------------------	---	---	-----------------------	---	--

1.	Mieži	graudaugi	Barības piedeva	Slēgta, metāla graudu tvertne, ārpus novietnes 6000 t	9900,0
2.	Kvieši	graudaugi	Barības piedeva	Slēgta, metāla graudu tvertne, ārpus novietnes 3000 t	5100,0
3.	Soja	organiskās vielas	Barības piedeva	Slēgta, metāla tvertne, iekštelpā, barības sagatavošanas iecirknis; 400 t	1415,0
4.	Minerālvielas, vitamīni	organiskās vielas	Barības palīgviela	Papīra maisi, iekštelpa, barības sagatavošanas iecirknis; 0,2 t	700,0

Kurināmā vai degvielas izmantošana siltumenerģijai, elektroenerģijai un transportam iekārtā

4.tabula

	Gada laikā izlietotais daudzums	Sēra saturs (%)	Izmantots gadā			
			ražošanas procesiem	apsildei	transportam iekārtas teritorijā	elektroenerģijas ražošanai
Dīzeļdegviela (t)	51	0,1%	1	-	50	-
Koksne/ skaidu granulas (t)	140	-	-	140	-	-

Uzglabāšanas tvertņu saraksts

5.tabula

Kods	Uzglabāšanas tvertnes saturs	Tvertnes izmēri (m ³)	Tvertnes vecums (gados)	Tvertnes izvietojums	Pārbaudes datums	
					iepriekšējais	nākamais
B1	Graudi	1500	0	Virs zemes	Pie nodošanas ekspluatācijā	1x pusgadā
B2	Graudi	1500	0	Virs zemes	-//-	1x pusgadā
B3	Graudi	1500	0	Virs zemes	-//-	1x pusgadā
B4	Graudi	1500	0	Virs zemes	-//-	1x pusgadā
B5	Graudi	1500	0	Virs zemes	-//-	1x pusgadā
B6	Graudi	1500	0	Virs zemes	-//-	1x pusgadā
B7	Šķidrie mēsli	4000	0	Zem zemes	-//-	1x ceturksnī
B8	Šķidrie mēsli	4000	0	Zem zemes	-//-	1x ceturksnī
B9	Šķidrie mēsli	4000	0	Zem zemes	-//-	1x ceturksnī

B10	Šķidrie mēsli	4000	0	Zem zemes	-//-	1x ceturksnī
B11	Šķidrie mēsli	4000	0	Zem zemes	-//-	1x ceturksnī
B12	Šķidrie mēsli	4000	0	Zem zemes	-//-	1x ceturksnī
B13	Šķidrie mēsli	4000	0	Zem zemes	-//-	1x ceturksnī
B14	Šķidrie mēsli	4000	0	Zem zemes	-//-	1x ceturksnī
B15	Dīzeļdegviela	2,5	7	Virs zemes	30.08.2012	1x ceturksnī

Bīstamās ķīmiskās vielas un maisījumi, kas izmantoti ražošanā kā izejmateriāli, palīgmateriāli vai veidojas starpproduktos vai gala produktos

3.tabula

Nr. p.k.	Ķīmiskā viela vai maisījums	Ķīmiskās vielas vai maisījums	Izmantošanas veids	EK numurs	CAS numurs	Bīstamības klase	Bīstamības apzīmējums ar burtu	Riska iedarbības raksturojums (R-frāze)	Drošības prasību apzīmējums (S-frāze)	Uzglabātais daudzums (tonnas)	Izmantotais daudzums t/gadā)
1.	VIRKON S Pentakālija bis Sulfamīnskābe Nātrija dodecilbenzo- sulfāts Diakālija peroksidsulfāts	Organisks savienojums	Dezinfekcija	274-778-7 226-218-8 246-680-4 231-781-8	70693-62-8 5329-14-6 25155-30-0 7727-21-1	Kairinošs	Xn,C Xi Xn;Xi O;Xn;Xi	R22;34;52 R36/38, 52/53 R22; 36/38 R8;22; 42/43; R36/37/38	S2;22;S24/25;26 S2;22;S24/25;26 S2;22;S24/25;26 S2;22;S24/25;26	0,02 Plastmasas spainis	0,207
2.	Dīzeļdegviela	Organisks savienojums	Elektrības ģeneratoram Iekārtas transportam	269-822-7	68334-30-5	Kaitīgs; bīstams videi	Xn; N	R-40; R65; R51/53	S2; S24/25; S36/37; S46;S53 S61;S62	2,5m³ virszemes horizontālais rezervuārs	51,0

Ūdens ieguve

9.tabula

Ūdens ieguves avota identifikācijas numurs ⁽¹⁾	Ūdens ieguves avots (ūdens objekts vai urbums)					Ūdens daudzums	
	nosaukums un atrašanās vieta (adrese)	ģeogrāfiskās koordinātas		ūdens saimnieciskā iecirkņa kods	teritorijas kods	kubikmetri dienā	kubikmetri gadā
		Z platums	A garums				
Identifikācijas Nr. P201111 LVGMC Nr. 11812 2012. urbšanas gads, 100,0 m dziļš urbums, debits 5,0 l/sec, D ₃ am ūdens horizonts	Ūdens ieguves urbums "Brūveri" Cūkkopības komplekss "Tunkūni", Bauskas novads, Brunavas pagasts, „Brūveri”	56°17'15.2”	24°28'37.7”	38846 - Spreņģu strauts no iztekas līdz ietekai Ceraukstē	0400246	198,7	72500,0
Kopā						198,7	72500,0

⁽¹⁾ Saskaņā ar valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (LVGMC) klasifikatoru.

Ūdens lietošana

11.tabula

Ūdens ieguves avoti un izmantošanas veidi	Kopējais ūdens patēriņš (m ³ gadā)	Atdzesēšanai (m ³ gadā)	Ražošanas procesiem (m ³ gadā)	Sadzīves vajadzībām (m ³ gadā)	Citiem mērķiem (m ³ gadā)
No īpašniekam piederošā urbuma	72500,0	-	72 000,0	500,0	-

Emisijas avotu fizikālais raksturojums

12.tabula

Emisijas avota kods	Emisijas avota apraksts	Emisijas avota un emisijas raksturojums						
		ģeogrāfiskās koordinātas		dūmeņa augstums	dūmeņa iekšējais diametrs	plūsma	emisijas temperatūra	emisijas ilgums
		Z platums	A garums	m	mm	Nm ³ /h	°C	h/gadā
A1	Cūku novietne Nr.1	56°17'18''	24°28'34''	4	Laukuma avots ~ 26 × 120 m	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā
A2	Cūku novietne Nr.2	56°17'18''	24°28'32''	4	Laukuma avots ~ 26 × 120 m	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā
A3	Cūku novietne Nr.3	56°17'17''	24°28'30''	4	Laukuma avots ~ 26 × 120 m	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā
A4	Cūku novietne Nr.4	56°17'16''	24°28'26''	4	Laukuma avots ~ 26 × 120 m	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā
A5	Cūku novietne Nr.5	56°17'16''	24°28'24''	4	Laukuma avots ~ 26 × 120 m	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā
A6	Cūku novietne Nr.6	56°17'15''	24°28'22''	4	Laukuma avots ~ 26 × 120 m	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā
A7	Cūku novietne Nr.7	56°16'58''	24°28'20''	4	Laukuma avots ~ 26 × 120 m	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā
A8	Šķidro kūtsmēsļu krātuve Nr.1	56°17'20''	24°28'24''	5	Laukuma avots Ø 32.51 m ~ 830 m ²	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā
A9	Šķidro kūtsmēsļu krātuve Nr.2	56°17'19''	24°28'25''	5	Laukuma avots Ø 32.51 m ~ 830 m ²	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā

Emisijas avota kods	Emisijas avota apraksts	Emisijas avota un emisijas raksturojums						
		ģeogrāfiskās koordinātas		dūmeņa augstums	dūmeņa iekšējais diametrs	plūsma	emisijas temperatūra	emisijas ilgums
		Z platums	A garums	m	mm	Nm ³ /h	°C	h/gadā
A10	Šķidro kūtsmēslu krātuve Nr.3	56°17'20''	24°28'22''	5	Laukuma avots Ø 32.51 m ~ 830 m ²	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā
A11	Šķidro kūtsmēslu krātuve Nr.4	56°17'19''	24°28'23''	5	Laukuma avots Ø 32.51 m ~ 830 m ²	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā
A12	Šķidro kūtsmēslu krātuve Nr.5	56°17'19''	24°28'20''	5	Laukuma avots Ø 32.51 m ~ 830 m ²	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā
A13	Šķidro kūtsmēslu krātuve Nr.6	56°17'18''	24°28'21''	5	Laukuma avots Ø 32.51 m ~ 830 m ²	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā
A14	Šķidro kūtsmēslu krātuve Nr.7	56°17'19''	24°28'32''	5	Laukuma avots Ø 32.51 m ~ 830 m ²	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā
A15	Šķidro kūtsmēslu krātuve Nr.8	56°17'18''	24°28'19''	5	Laukuma avots Ø 32.51 m ~ 830 m ²	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā
A16	Katlu mājas dūmenis, apkures katls 0,222 MW	56°17'16''	24°28'29''	7	250	298.8	160	5100 h/gadā, 365 d/gadā
A17	Graudu pieņemšanas bedre	56°17'18''	24°28'28''	5	Laukuma avots 5 × 5 m	-	20	294 h/gadā

Emisijas avota kods	Emisijas avota apraksts	Emisijas avota un emisijas raksturojums						
		ģeogrāfiskās koordinātas		dūmeņa augstums	dūmeņa iekšējais diametrs	plūsma	emisijas temperatūra	emisijas ilgums
		Z platums	A garums	m	mm	Nm ³ /h	°C	h/gadā
A18	Graudu uzglabāšanas tornis	56°17'18''	24°28'26''	16.52	Laukuma avots Ø 14.33 m ~ 161 m ²	-	20	24 h/d, 365 d/gadā
A19	Graudu uzglabāšanas tornis	56°17'17''	24°28'27''	16.52	Laukuma avots Ø 14.33 m ~ 161 m ²	-	20	24 h/d, 365 d/gadā
A20	Graudu uzglabāšanas tornis	56°17'17''	24°28'27''	16.52	Laukuma avots Ø 14.33 m ~ 161 m ²	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā
A21	Graudu uzglabāšanas tornis	56°17'16''	24°28'28''	16.52	Laukuma avots Ø 14.33 m ~ 161 m ²	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā
A22	Graudu uzglabāšanas tornis	56°17'16''	24°28'28''	16.52	Laukuma avots Ø 14.33 m ~ 161 m ²	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā
A23	Graudu uzglabāšanas tornis	56°17'15''	24°28'28''	16.52	Laukuma avots Ø 14.33 m ~ 161 m ²	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā
A24	Dīzeļdegvielas tvertne	56°17'18''	24°28'28''	2.3	Laukuma avots ~ 2.7 × 2.2 m	-	20	24 h/d, 365 d/ gadā

Emisija no neorganizētiem emisiju avotiem un smakas

14.tabula

Emisijas avots	Viela	Smakas koncentrācija (ou _E /m ³) ⁽¹⁾				Samazināšanas pasākumi	Smakas raksturojums
		Iekārtas teritorija	Teritorija 0.5 km rādiusā	Teritorija 0.5 – 1 km rādiusā	Tuvākās dzīvojamās mājas		
A1 – A7 – cūku novietnes;	Sērūdeņradis	6.1 – 44.8 ou _E /m ³	0.76 – 22.7 ou _E /m ³	< 6 ou _E /m ³	< 0.6 ou _E /m ³	- kūtsmēsli tiks izkliedēti dienas gaišajā laikā, kad ir mazāk iespējams, ka cilvēki varētu būt mājās, kā arī izkliedi neveiks brīvdienās un svētku dienās; - maksimāli iespēju robežās tiks ievērots vēja virziens; - lai samazinātu cūku uzņemto barības vielu metabolisma produktu negatīvo ietekmi uz vidi, kas ir galvenais smaku radītājs, dzīvnieku barības ražošanai tiks izmantotas tikai tādas receptes, kurās uzturvielas ir sabalansētas un olbaltumvielu (proteīnu) īpatsvars barībā būtu iespējami zemāks; - lauku mēslošana tiks saskaņota tīrumiem tuvējo māju īpašniekiem .	Puvušas olas
A8 – A15 – šķidro kūtsmēsļu uzglabāšanas krātuves							
Šķidro mēsļu izkliede	Amonjaks	0.6 – 3.9 ou _E /m ³	0.2 – 2.3 ou _E /m ³	< 0.6 ou _E /m ³	< 0.1 ou _E /m ³		Asa, dedzinoša

⁽¹⁾ Smakas vienību (ou_E) skaits vienā kubikmetrā gāzes standartapstākļos.

Piesārņojošo vielu emisijas limitu projekts

15.tabula

Emisijas avots				Piesārņojošā viela					O ₂ %
Nr. p.k.	nosaukums	ģeogrāfiskās koordinātas		nosaukums	kods	g/s	mg/m ³ ou /m3 E	tonnas/gadā	
		Z platums	A garums						
A1	Cūku novietne Nr.1	56°17'18''	24°28'34''	Amonjaks	020 001	0.281	-	8,870	-
				Sērūdeņradis	020 036	0.024		0,760	
				Slāpekļa (I) oksīds	020 040	0.0017		0,053	
				PM ₁₀	200 002	0.010		0,317	
				PM _{2.5}	200 003	0.002		0,051	
A2	Cūku novietne Nr.2	56°17'18''	24°28'32''	Amonjaks	020 001	0.281	-	8,870	-
				Sērūdeņradis	020 036	0.024		0,760	
				Slāpekļa (I) oksīds	020 040	0.0017		0,053	
				PM ₁₀	200 002	0.010		0,317	
				PM _{2.5}	200 003	0.002		0,051	
A3	Cūku novietne Nr.3	56°17'17''	24°28'30''	Amonjaks	020 001	0.281	-	8,870	-
				Sērūdeņradis	020 036	0.024		0,760	
				Slāpekļa (I) oksīds	020 040	0.0017		0,053	
				PM ₁₀	200 002	0.010		0,317	
				PM _{2.5}	200 003	0.002		0,051	

Emisijas avots				Piesārņojošā viela					O ₂ %
Nr. p.k.	nosaukums	ģeogrāfiskās koordinātas		nosaukums	kods	g/s	mg/m ³ ou /m3 E	tonnas/gadā	
		Z platums	A garums						
A4	Cūku novietne Nr.4	56°17'16''	24°28'26''	Amonjaks	020 001	0.281	-	8,870	-
				Sērūdeņradis	020 036	0.024		0,760	
				Slāpekļa (I) oksīds	020 040	0.0017		0,053	
				PM ₁₀	200 002	0.010		0,317	
				PM _{2.5}	200 003	0.002		0,051	
A5	Cūku novietne Nr.5	56°17'16''	24°28'24''	Amonjaks	020 001	0.281	-	8,870	-
				Sērūdeņradis	020 036	0.024		0,760	
				Slāpekļa (I) oksīds	020 040	0.0017		0,053	
				PM ₁₀	200 002	0.010		0,317	
				PM _{2.5}	200 003	0.002		0,051	
A6	Cūku novietne Nr.6	56°17'15''	24°28'22''	Amonjaks	020 001	0.281	-	8,870	-
				Sērūdeņradis	020 036	0.024		0,760	
				Slāpekļa (I) oksīds	020 040	0.0017		0,053	
				PM ₁₀	200 002	0.010		0,317	
				PM _{2.5}	200 003	0.002		0,051	
A7	Cūku novietne Nr.7	56°16'58''	24°28'20''	Amonjaks	020 001	0.281	-	8,870	-
				Sērūdeņradis	020 036	0.024		0,760	
				Slāpekļa (I) oksīds	020 040	0.0017		0,053	
				PM ₁₀	200 002	0.010		0,317	
				PM _{2.5}	200 003	0.002		0,051	

Emisijas avots				Piesārņojošā viela					O ₂ %
Nr. p.k.	nosaukums	ģeogrāfiskās koordinātas		nosaukums	kods	g/s	mg/m ³ ou /m3 E	tonnas/gadā	
		Z platums	A garums						
A8	Šķīdumēslu krātuve Nr.1 ar ietilpību 4000 tonnas	56°17'20''	24°28'24''	Amonjaks Sērūdeņradis Slāpekļa (I) oksīds Gaistošie organiskie savienojumi	020 001 020 036 020 040 230 001	0.0051 0.0053 0.0002 0.0060	-	0,160 0,166 0,0067 0,190	-
A9	Šķīdumēslu krātuve Nr.2 ar ietilpību 4000 tonnas	56°17'19''	24°28'25''	Amonjaks Sērūdeņradis Slāpekļa (I) oksīds Gaistošie organiskie savienojumi	020 001 020 036 020 040 230 001	0.0051 0.0053 0.0002 0.0060	-	0,160 0,166 0,0067 0,190	-
A10	Šķīdumēslu krātuve Nr.3 ar ietilpību 4000 tonnas	56°17'20''	24°28'22''	Amonjaks Sērūdeņradis Slāpekļa (I) oksīds Gaistošie organiskie savienojumi	020 001 020 036 020 040 230 001	0.0051 0.0053 0.0002 0.0060	-	0,160 0,166 0,0067 0,190	-
A11	Šķīdumēslu krātuve Nr.4 ar ietilpību 4000 tonnas	56°17'19''	24°28'23''	Amonjaks Sērūdeņradis Slāpekļa (I) oksīds Gaistošie organiskie savienojumi	020 001 020 036 020 040 230 001	0.0051 0.0053 0.0002 0.0060	-	0,160 0,166 0,0067 0,190	-

Emisijas avots				Piesārņojošā viela					O ₂ %
Nr. p.k.	nosaukums	ģeogrāfiskās koordinātas		nosaukums	kods	g/s	mg/m ³ ou /m3 E	tonnas/gadā	
A12	Šķīdumslu krātuve Nr.5 ar ietilpību 4000 tonnas	56°17'19''	24°28'20''	Amonjaks	020 001	0.0051	-	0,160	-
				Sērūdeņradis	020 036	0.0053		0,166	
				Slāpekļa (I) oksīds	020 040	0.0002		0,0067	
				Gaistošie organiskie savienojumi	230 001	0.0060		0,190	
A13	Šķīdumslu krātuve Nr.6 ar ietilpību 4000 tonnas	56°17'18''	24°28'21''	Amonjaks	020 001	0.0051	-	0,160	-
				Sērūdeņradis	020 036	0.0053		0,166	
				Slāpekļa (I) oksīds	020 040	0.0002		0,0067	
				Gaistošie organiskie savienojumi	230 001	0.0060		0,190	
A14	Šķīdumslu krātuve Nr.7 ar ietilpību 4000 tonnas	56°17'19''	24°28'32''	Amonjaks	020 001	0.0051	-	0,160	-
				Sērūdeņradis	020 036	0.0053		0,166	
				Slāpekļa (I) oksīds	020 040	0.0002		0,0067	
				Gaistošie organiskie savienojumi	230 001	0.0060		0,190	
A15	Šķīdumslu krātuve Nr.8 ar ietilpību 4000 tonnas	56°17'18''	24°28'19''	Amonjaks	020 001	0.0051	-	0,160	-
				Sērūdeņradis	020 036	0.0053		0,166	
				Slāpekļa (I) oksīds	020 040	0.0002		0,0067	
				Gaistošie organiskie savienojumi	230 001	0.0060		0,190	

Emisijas avots				Piesārņojošā viela					O ₂ %
Nr. p.k.	nosaukums	ģeogrāfiskās koordinātas		nosaukums	kods	g/s	mg/m ³ ou /m3 E	tonnas/gadā	
Z platums	A garums								
A16	Katlu mājas dūmenis Kokskaidu granulu katls ar jaudu 222 kW	56°17'16''	24°28'29''	Oglekļa oksīds	020 029	0.061	727	0,672	6
				Slāpekļa dioksīds	020 038	0.050	595	0,550	
				PM ₁₀	200 002	0.020	234	0,217	
				PM _{2.5}	200 003	0.017	198	0,183	
A17	Graudu pieņemšanas bedre	56°17'18''	24°28'28''	Cietās izkļiedētās daļiņas	200 001	1.139	-	1,205	-
				PM ₁₀	200 002	0.375		0,397	
				PM _{2.5}	200 003	0.063		0,066	
A18	Graudu uzglabāšanas tornis	56°17'18''	24°28'26''	Cietās izkļiedētās daļiņas	200 001	0.028	-	0,0009	-
				PM ₁₀	200 002	0.0072		0,00023	
				PM _{2.5}	200 003	0.0012		0,00003	
A19	Graudu uzglabāšanas tornis	56°17'17''	24°28'27''	Cietās izkļiedētās daļiņas	200 001	0.028	-	0,0009	-
				PM ₁₀	200 002	0.0072		0,00023	
				PM _{2.5}	200 003	0.0012		0,00003	
A20	Graudu uzglabāšanas tornis	56°17'17''	24°28'27''	Cietās izkļiedētās daļiņas	200 001	0.028	-	0,0009	-
				PM ₁₀	200 002	0.0072		0,00023	
				PM _{2.5}	200 003	0.0012		0,00003	

Emisijas avots				Piesārņojošā viela					O ₂ %
Nr. p.k.	nosaukums	ģeogrāfiskās koordinātas		nosaukums	kods	g/s	mg/m ³ ou /m3 E	tonnas/gadā	
A21	Graudu uzglabāšanas tornis	56°17'16''	24°28'28''	Cietās izkļiedētās daļiņas PM ₁₀ PM _{2.5}	200 001	0.028	-	0,0009	-
					200 002	0.0072		0,00023	
					200 003	0.0012		0,00003	
A22	Graudu uzglabāšanas tornis	56°17'16''	24°28'28''	Cietās izkļiedētās daļiņas PM ₁₀ PM _{2.5}	200 001	0.028	-	0,0009	-
					200 002	0.0072		0,00023	
					200 003	0.0012		0,00003	
A23	Graudu uzglabāšanas tornis	56°17'15''	24°28'28''	Cietās izkļiedētās daļiņas PM ₁₀ PM _{2.5}	200 001	0.028	-	0,0009	-
					200 002	0.0072		0,00023	
					200 003	0.0012		0,00003	
A24	Dīzeļdegvielas tvertne	56°17'18''	24°28'28''	Piesātinātie ogļūdeņraži	041 000	0.015	-	0,0034	-

Atkritumu veidošanās un rīcība ar tiem

21.tabula

Atkritumu klase	Atkritumu nosaukums	Atkritumu bīstamība	Pagaidu glabāšanā (tonnas gadā)	Ienākošā atkritumu plūsma (tonnas/gadā)				Izejošā atkritumu plūsma (tonnas/gadā)					
				saražots		saņemts no citiem uzņēmumiem	kopā	pārstrādāts		apglabāts		nodots citiem uzņēmumiem	kopā
				galvenais avots	tonnas gadā			daudzums	R-kods	daudzums	D-kods		
020106	Dzīvnieku šķidrie kūtsmēsli	Nav bīstami	32000,0	cūku novietne	44000,0	-	44000,0	44000,0	R10	-	-	-	-
200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi	Nav bīstami	-	Personāla telpas	0,02	-	0,02	-	-	-	-	0,02*	0,02
180203	Medicīnas atkritumi	Bīstami	-	cūku novietne	0,05	-	0,05	-	-	-	-	0,05*	0,05
020102	Dzīvnieku audu atkritumi (kritušie dzīvnieki)	Nav bīstami	1,0	cūku novietne	96,0	-	96,0	-	-	-	-	96,0*	96,0
200121	Luminiscences spuldzes	Bīstami	0,01	Apgaismoju ms	0,02	-	0,02	-	-	-	-	0,02*	0,02

* Līgumus par atkritumu apsaimniekošanu slēgt tikai ar uzņēmumiem, kuri reģionālajā vides pārvaldē ir saņēmuši atkritumu apsaimniekošanas atļauju.

Atkritumu savākšana un pārvadāšana

22.tabula

Atkritumu klase	Atkritumu nosaukums	Atkritumu bīstamība	Savākšanas veids	Pārvadāto atkritumu daudzums (tonnas/gadā)	Pārvadāšanas veids	Komersants, kas veic atkritumu pārvadājumus (vai atkritumu radītājs)	Komersants, kas saņem atkritumus
020106	Dzīvnieku šķidrie kūstmēsli	Nav bīstami	Kūstmēsļu krātuves; sūknēšana	44000,0	Cauruļvadu transportēšana Autotransports	SIA „Gaižēni”	SIA „Gaižēni”; Piemājas saimniecība „Silveri”; SIA „Ceraukstīte”; ZS „Aleksandrīne”; ZS Karviške.
200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi	Nav bīstami	konteineri	0,02	Autotransports	*	**
020102	Kritušie dzīvnieki	Nav bīstami	konteineri	96,0	Autotransports	*	**
200121	Luminiscences spuldzes	Bīstami	kastes	0,02	Autotransports	*	**
180203	Medikamentu iepakojumi, šļirces	Bīstami	kastes	0,05	Autotransports	*	**

* Komersants, kurš ir saņēmis atkritumu apsaimniekošanas atļauju saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 12.panta pirmo daļu un atbilstoši MK 13.09.2011 noteikumiem Nr.703 "Noteikumi par kārtību, kādā izsniedz un anulē atļauju atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai, kā arī par valsts nodevu un tās maksāšanas kārtību".

** Komersants, kurš ir saņēmis attiecīgu A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai atļauju atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu